
TPÜ Rahvusvaheliste ja Sotsiaaluuringute Instituut
Tartu Ülikooli õigusteaduskond

Riigihankeleping nr 03-175

Uurimisprojekt
**Eesti õiguskaitseasutuste koostöö
Euroopa Liidu liikmesriikidega
piiriülese kuritegevuse tõkestamisel
(olukord enne ja pärast liitumist
Euroopa Liiduga)**

Lõpparuanne

Tallinn 2003

Autorid:

Jüri Saar

Anna Markina

Aigi Resetnikova

Jaan Ginter

Jaan Sootak

Andres Parmas

Sisukord

SISSEJUHATUS	5
I UURIMISTÖÖ TEOREETILIS-METODOLOOGILISED ALUSED	9
1.1. PIIRIÜLESE KURITEGEVUSE MÕISTE MÄÄRATLEMINE	9
1.2. KASUTATUD UURIMISMEETODID	12
II PIIRIÜLESE KURITEGEVUSE OHJELDAMISEGA SEOTUD SISERIIKLIKUD JA RAHVUSVAHELISED ÕIGUSAKTID	15
2.1. VÄLISRIIKIDEGA SUHTLEMISE ÕIGUSLIKUD ALUSED	15
2.1.1. EUROOPA NÕUKOGU KONVENTSIOONID	15
2.1.2. MUUD KONVENTSIOONID	25
2.2. MITMEPOOLSED ÕIGUSABILEPINGUD	31
2.3. EESTI SISERIIKLIK SEADUSANDLUS	32
2.3.1. KRIMINAALMENETLUS	32
2.3.2. KARISTUSSEADUSTIK	32
III TÄHTSAMAD RAHVUSVAHELISE KOOSTÖÖ VALDKONNAD JUSTIITS- JA SISEKÜSIMUSTES PIIRIÜLESE KURITEGEVUSE OHJELDAMISEL	34
3.1. VÄLISPIIRIDE KONTROLL, MIGRATSIOON JA PAGULASKÜSIMUSED	34
3.1.1. PIIRIKONTROLL	34
3.1.2. MIGRATSIOON	35
3.1.3. PAGULASKÜSIMUSED	37
3.2. POLITSEI KOOSTÖÖ	38
3.3. RAHAPESU TÕKESTAMINE	40
3.4. NARKOPREVENTSIOON	41
3.5. TERRORISMIVASTANE VÕITLUS	43
3.6. ÕIGUSALANE KOOSTÖÖ KRIMINAALASJADES	44
3.6.1. EUROJUST	44
3.6.2. VASTASTIKUNE ABISTAMINE KRIMINAALASJADES	44
3.6.3. EUROOPA VAHISTAMISMÄÄRUS	44
3.6.4. EUROPOL	45
3.7. ANDMEKAITSE	46
3.8. SCHENGENI INFOSÜSTEEMIDE JUURUTAMINE	46
3.9. KORRUPTSIOONIVASTANE VÕITLUS	47
3.10. KRIMINAALPREVENTSIOON	49
IV EESTIGA SEOTUD PIIRIÜLESE KURITEGEVUSE SEISUND JA OODATAVAD MUUTUSED	50
4.1. UURINGUST OSA VÕTNUD EKSPERDID	50
4.2. MUUTUSED PIIRIÜLESES KURITEGEVUSES	50
4.2.1. KURITEGEVUSE MIGRATSIOON	51
4.2.2. EBASEADUSLIK MIGRATSIOON JA INIMKAUBANDUS	53
4.2.3. NARKOKURITEGEVUS	55

4.2.4.	VÕLTSIMINE	56
4.2.5.	MAJANDUSALASED KURITEOD	57
4.2.6.	SALAKAUBANDUS	58
4.2.7.	KORRUPTSIOON	61
4.2.8.	KURITEGELIKUD ÜHENDUSED	63
4.2.9.	MUUD KURITEOD	64
4.3.	KOOSTÖÖMEHHANISMID PIIRIÜLESE KURITEGEVUSE EFEKTIIVSEKS KONTROLLIMISEKS	64
4.4.	MEETMED PIIRIÜLESE KURITEGEVUSE EFEKTIIVSEKS KONTROLLIMISEKS	67

V JÄRELDUSED JA ETTEPANEKUD EESTI ÕIGUSKAITSEASUTUSTE EDASISTE TEGEVUSTE KOHTA PIIRIÜLESE KURITEGEVUSE VÄHENDAMISEL **69**

5.1.	HINNANGUD KURITEGEVUSELE	69
5.2.	HINNANGUD KOOSTÖÖLE	70
5.2.1.	SOOVITUSED	70

LISAD **72**

LISA 1	KURITEGEVUS JA KURITEGEVUSE KONTROLL PÕHJAMAADES ENNE JA PÄRAST LIITUMIST EUROOPA LIIDUGA	72
LISA 2	KÜSIMUSTIK A EKSPERTIDELE	75
LISA 3	KÜSIMUSTIK B EKSPERTIDELE	76
LISA 4	DELFI UURINGUS OSALENUD EKSPERDID	79
LISA 5	EL ÕIGUSAKTID JUSTIITS-, POLITSEI-, TOLLIKOOSTÖÖ JA EUROOPA ÜHENDUSE FINANTSHUVIDE KAITSE KOHTA (JÄRJESTATUD VASTAVALT VALDKONNALE JA VASTUVÕTMISE AJALE)	80

Sissejuhatus

Kuritegevuse temaatika, mis on seotud mitme erineva riigiga, millest vähemalt mõned asuvad Ida-Euroopas, oli aktuaalne juba enne Euroopa Liidu eelseisvat laienemist. Viimase kahe aastakümne sündmused nagu Euroopa sotsialistliku "idatsooni" kadumine, Nõukogude Liidu lagunemine, Schengeni piirialaste kokkulepete sõlmimine, Euroopa Liidu esimene laienemine, on kõik aktsentueerinud kuritegevuse piiriüleseid aspekte. Seoses kontrolli nõrgenemisega riigipiiridel, Ida-Euroopas toimunud massiliste erastamisega, ettekujutusega Lääne-Euroopast kui "külluse sarvest" koos paljude muude sotsiaalsete, majanduslike ja kultuuriliste faktoritega on astmeliselt kasvanud võimalused piiriüleste kuritegude toimepanemiseks. Enamik eksperte arvavad, et ida-lääne vaheline kuritegevus on viimasel kahel aastakümnel oluliselt kasvanud, mitmekesistunud ja muutunud üha "organiseeritumaks" (st sellega ei tegele enam mitte niivõrd üksikud inividid, kuivõrd organiseeritud grupeeringud).¹ Mis juhtub aga Euroopa piiriüleses kuritegevuses siis, kui Euroopa Liiduga liituvad endised Nõukogude Liidu osad, on siiani lahtine küsimus.

Euroopa Liitu on käsitletud regioonina, mis rajaneb kolmel baasväärtusel - vabadusel, turvalisusel ja õigusel (*freedom, security, justice*). Üks esmaseid ülesandeid niisuguste väärtuste tagamiseks on Euroopa ühise õigusruumi väljakujundamine ning ülalnimetatud põhimõtetest lähtuvate tegevusplaanide ja konkreetsete sammude väljaarendamine kõikides sotsiaalelu valdkondades. Piiriülese kuritegevuse kui põhiväärtusi ohustava nähtuse kontrollimine kuulub seetõttu vaieldamatult Euroopa Liidu liikmesriikide prioriteetsete tegevussuundade hulka.

Euroopa Liidu sisemist funktsionaalset struktuuri võib kujutada metafoorselt templina, mis seisab kolmel sambal. Esimene samm on moodustunud kõige vanematest ühisosadest, milleks on Euroopa Söe- ja Teraseühendus, Euroopa Aatomienergiaühendus ja Euroopa Majandusühendus (*European Coal and Steel Community, Euratom, European Economic Community*). Teiseks sambaks on hiljem formeerunud sektor, mida võiks määratleda kui "ühise välis- ja kaitsepoliitika valdkonda". Kolmas samm on liikmesriikide justits- ja siseküsimuste alane koostöö (*Co-operation in Justice and Home Affairs*).

Kuritegevuse kontroll ja turvalisuse tagamine Euroopa Liidus toimub tegevuste kaudu, mis kuuluvad kõigi kolme samba alla. Esimene samm on valdavalt Euroopa Komisjoni tegevusala ja peamised õiguslikud instrumendid eesmärkide saavutamiseks on määrused ja direktiivid. Määrused on kohustuslikult siduvad ning kuuluvad otseselt kohaldamisele kõigis liikmesriikides. Direktiivid ei ole otseselt kohaldatavad, kuid on siduvad liikmesriikidele pärast nende sisseviimist konkreetse liikmesriigi õigussüsteemi. Direktiivid, mida pole teatava ajalimiidi jooksul sisse viidud riigi õigsnormidesse, võivad olla kodaniku poolt riigi suhtes esitatud kaebuse aluseks. Kõik piiriülese kuritegevusega seotud regulatsioonid moodustavad tänaseks niivõrd mahuka hulga, millest ülevaate saamine nõuab valdkonda spetsiaalset süvenemist.

Teise samba raames tegeleb väliministrite ja kaitseministrite nõukogu mitmete valdkondadega, mis on seotud piiriülese kuritegevusega. Näiteks võib tuua Terrorismiga Võitlemise Ühispositsiooni vastuvõtmise ja juurutamise (2001/931/CFSP, täiendatud 2003/402/CSFP ja 2003/842/CSFP). Selle hulka kuulub isikute, gruppide ja ühenduste nimekirja, keda kahtlustatakse kuulumises rahvusvahelisse terroristlikku võrgustikku, mistõttu nende pangaarved külmutatakse kõigi liikmesriikide poolt ilma mingite täiendavate lisatingimusteta. Valdav enamus selle samba raames toimuvatest tegevustest kujutab endast sfääri, mis on praktiliselt salastatud, mistõttu ei leia täpsemat käsitlemist järgnevas piiriülese kuritegevuse ja selle nähtuse kontrolli analüüsis.

¹ Van Duyne, P. (2001). Cross-Border Crime: A Relative Concept and Broad Phenomenon. In: van Duyne, P., Ruggiero, V., Scheinhorst, M. & Valkenberg, W. (2001). Cross-Border Crime in a Changing Europe, Huntington, New York: Nova Science Publishers, Inc., pp. 1-14.

Kolmanda samba instrumendid on järgmised: koostöö, ühisaktsioonid ja ühismeetmed (lisaks klassikalistele rahvusvahelises õiguses sätestatud meetmetele), Nõukogu Otsused ja Raamotsused. Need ei ole liikmesriikidele otseselt kohustuslikud, kuid näiteks raamotsused on siduvad kui kehtestatud eesmärgid, millele jõudmise tee jäetakse liikmesriikidele vabalt valida.

Eesti õigusasutuste koostöö (piiriülese) kuritegevuse kontrollimisel leiab aset ülalkirjeldatud põhimõtete ja instrumentide abil, mis on ise aktiivses formeerumise staadiumis (“tuleb hüpata liikuvale rongile”). Tegelikult toimub intensiivne protsess, mida võib määratleda kui Euroopa kriminaalõiguse ja selle täideviimise meetodite kujunemist, mis suuresti toimub läbi erinevate riikide kriminaalõiguse ja kriminaal-justiitsüsteemide tegevuse kooskõlla viimise ehk harmoniseerimise. Kuidas aga seda teha nii, et Euroopa Liidu kõik põhiväärtused leiaksid võrdset kaitset ning ühtesid ei tugevdaks teiste arvel ja ei kaoks senise Euroopa viljastav mitmekesisus?² Näiteks “vabadus” ja “turvalisus” on mitmes mõttes vastuolulised väärtused, sest inimese vabadus seostub paratamatult talle antud võimalusega valida erinevate käitumisviiside vahel. Sealhulgas valimisega “hea ja halva”, “õige ja vale” vahel, mistõttu võib kujuneda arusaam, et vaba inimene ongi iseenesest ohtlik nähtus. Kui selline põhimõte kandub üle kriminaalpoliitikasse, tekib olukord, kus turvalisuse nimel tuuakse ohvriks inimeste põhivabadused.

Pärast 11. septembril 2001. aastal toimunud terroriakte on niisugune oht ilmne. Praegu avaldub see järjest enam Euroopa ja Ameerika Ühendriikide vastuolulistes põhimõtetes kuritegevuse kontrollimisel. Ameerikast lähtuv areng on suunatud eelkõige turvalisuse ja julgeoleku suurendamisele jättes vabaduse ja õigusriigi põhimõtted teisejärgulisteks. Kuritegevusega võideldakse ja halastamatut sõda tuleb pidada kõigi nähtuste ning isikute vastu, mis ohuga seonduvad. Vahenditeks on ranged ja üksikasjalised õigusnormid, mis reguleerivad praktiliselt kõiki sotsiaalse, majandusliku, avaliku ja paljusid eraelu valdkondi (nt kohustuslik alalise elukoha registreerimine). Samuti efektiivseks peetavad reeglina preventiivsed sanktsioonid, mida rakendatakse nii kurjategijate kui ka kahtluselaste suhtes (nt Ameerika Ühendriikide sõjaväelaste tegevus Guantanamo baasis Kuubal). Kolmandaks niisuguste protseduuride sisseviimine, mis küll lihtsustavad õiguskaitseinstiitutsioonide tegevust, kuid vähendavad individuaalseid õigusi ja vabadusi (nt kohustuslik sõrmejälgede andmine viisade saamisel). Euroopa senine minimalistliku riigi ja vähese välise sekkumise mudel inimeste ellu rõhutab aga vabadust ja seaduslikkust, mistõttu Euroopa Liidu vastava valdkonna väljakujunemine on tugeva vastassuunalise surve all.

Niisugused kuritegude avastamiseks ja tõkestamiseks olulised instrumendid nagu isikute kohta andmete kogumine, arvete “külmutamine”, isikutevahelise kommunikatsiooni jälgimine jms viitavad selgesuunalistele tendentsidele, et ka Euroopa Liidus on kujunemas oht, et inimeste vabadused ja õigused jäetakse teisejärguliseks. Seetõttu tuleb kuritegevuse kontrolli ja preventsiiooni teostades püüda hoida vabaduse, õigluse ja turvalisuse standardid tasakaalus, et mitte kaotada lääneliku demokraatia peamist sisu.

Milline on terviklik situatsioon Euroopa Liidus kui sellega ühineb Eesti? Religioosne terrorism, mis on jõudnud Euroopa Liidu lävepakuni (nt Istanbuli terroristlikud aktid 19.-20. novembril 2003), on kujunenud vaieldamatult kõige olulisemaks globaalseks ohuks. Paljud valitsused on avalikult avaldanud kartust seoses riskidega, mis lähtuvad “globaalsest organiseeritud kuritegevusest”. Kuna riske hinnatakse tähtsaks rahvusliku ja rahvusvahelise julgeoleku seisukohalt, kostub üleskutseid intensiivistada “sõda” rahvusvahelisele kuritegevusele ja terrorismile.³ Kui aga “sõja” hinnaks on õiguskaitse sfääri militariseerimine, piiride kadumine õiguskaitse sfääris nn jäikade meetmete ja pehmete meetmete kasutamise vahel, varjatud informatsioonikogumise aktiviseerumine kuritegevuse kontrolli

² Niisugustele ohtudele juhtis oma põhjalikus ettekandes tähelepanu Münsteri Ülikooli professor Nelles. Vt Nelles, U. Steps towards Harmonisation- Steps towards Frictions? Presentation on IV Annual Conference of European Criminological Society, Helsinki 28.VIII 2003.

³ Godson, R. & Olson, W. (1993). International Organized Crime: Emerging Threat to US Security. Washington, DC, National Strategy Information Center; Paine, L. & Ciluffo, F. (Eds.)(1994). Global Organized Crime: The New Empire of Evil. Washington, D.C.: CSIS.

teostamisel, siis kujutavad need endast autoritaarsuse suunalisi suuri nihkeid demokraatlike ühiskondade senises elukorralduses.

Milline on Eesti võimalik panus Euroopa Liidu kriminaalpoliitika väljakujundamisel? Eesti nagu teistegi Euroopa Liiduga liitujate puhul kerkib üles valimine kahe üldise ühinemisstrateegia vahel. Esimene on nn “usina õpilase” roll, mis tähendab võimalikult täpset ja kiiret Euroopa Liidust lähtuvate nõuete täitmist. Sellisel juhul võetakse suhteliselt kriitikavabalt ilma kohalikke tingimusi arvestamata vastu kõik Euroopa Liidu keskorganitest esitatud nõuded ja tingimused. Mida operatiivsemalt sellega hakkama saadakse, seda suurem on Eesti valmidus Euroopa Liidu jaoks. Siinjuures nõustutakse passiivselt välisekspertide kõikide hinnangutega konkreetsete riigi- ja sotsiaalelu valdkondade kohta. Teine ja suuresti alternatiivne ühinemisstrateegia nn “enne mõtle, siis tegutse” kinnitab, et on mitmeid valdkondi, milles võiksime olla ise eksperdid. Eelkõige muidugi kohalike tingimuste või olukordade hindamisel, kuid samuti on meil olemas konfliktideta elamise kogemus multikultuurilises keskkonnas ja loodetavalt värske pilguga kapitalistliku maailma vaatamisel. Aktiivne roll tuleneb iga riigi ja selle elanikkonna unikaalsusest, erelistest kogemustest, mis on ainult ühel ja mitte kellelgi teisel. Just selline strateegia eeldab originaalsust ning järjekindlust oma seisukohtade eest seismisel. Viimase võimaluse plussiks on muuhulgas väiksem vajadus rolli muutmiseks pärast Euroopa Liidu täisliikmeks saamist.

Kui rääkida kuritegevuse ja selle kontrolli aktuaalsusest Euroopas, tuleb esmalt püüda adekvaatselt hinnata tegelikku situatsiooni. Eestiga seotud piiriülest kuritegevust on väljaspool Eestit erinevatel põhjustel käsitletud valdavalt kui siinsete (vene) kurjategijate liikumist Euroopa Liidu liikmesriikidesse ning seal nende poolt kuritegude toimepanemist.⁴ Selline olukorra ühekülgne ja stereotüüpne interpreteerimine on suhteliselt levinud nii lääne avalikkuse kui ka õiguskaitse professionaalide seas.⁵ Tänapäevani on tajutav tendents varasemate arusaamade muutumatuks ülekandmiseks uutesse tingimustesse pärast uute riikide saamist Euroopa Liidu täisliikmeks ehk soovimatusega muuta hoiakuid, mis kujunesid välja endiste Nõukogude Liidu liiduvabariikide suhtes. Sellise positsiooni heaks illustratsiooniks on Europolis koostatud 2002. aasta raport, mille järgi “Eestis organiseeritud kuritegeliku grupid on täielikult võtnud üle narkootikumide Soome vahendajate rolli”.⁶ Samuti kajastab seda ida (vene) maffia kujund, mis on loodud nn uutest riikidest pärit kurjategijate erilise ohtlikkuse rõhutamiseks.⁷

Võib diskuteerida, kas Eestiga ja teiste Balti riikidega seotud kuritegelikud grupid on tõesti võimelised mängima nõnda tähtsat rolli Euroopa kriminaalsel maastikul või mitte, kuid see pole tsentraalne küsimus. Tõenäoliselt on tegemist liialdatud ohuhinnanguga, mis on seotud eelkõige kohalike olude pealiskaudse tundmisega ja objektiivsete hindamismetoodikate vähese täpsusega. Põhiline on, et niisugune üheülbaline alles kujuneva situatsiooni interpretatsioon pole kindlasti piisav eeldus tegelikust piiriülesest kuritegevusest adekvaatse pildi loomiseks ning erinevate riikide õiguskaitseasutuste omavahelise koostöö ülesehitamiseks. Näiteks ei pea Eestisse läänesuunalt lähtuv kriminaalne surve olema ilmtingimata väiksem kui siit läände suunduv. Selle tõestuseks on 1990ndate alguses ja keskpaigas Eestis aset leidnud Lääne Euroopa riikidest pärit kahtlase taustaga isikute korduvad katsed osaleda siinsete suurte infrastruktuuriga seotud objektide erastamisel. Kõige suuremaks puuduseks on aga jäämine vanade stereotüüpide raamesse, rahvusvahelise (piiriülese) kuritegevuse tegelike arengute ja ohtude mitte nägemine ja tulenevalt sellest nendega võitlemiseks valmisoleku puudumine.

⁴ Junninen, M. & Aromaa, K. (1999). Crime across the Border: Finnish Professional Criminals and Estonian Crime Opportunities. National Research Institute of Legal Policy, Research Communications 45. Helsinki.

⁵ Niisugune suhtumine ei ole ainult Eestile suunatud ja iseloomustab pigem üldist hoiakut a`la Euroopa senist idüllilist hoiakut, mis ei ole ainult Eestile suunatud ja iseloomustab pigem üldist hoiakut a`la Euroopa senist idüllilist hoiakut.

⁶ Europol 2002 EU Organised Crime Report. Kättesaadav:

<http://www.europol.eu.int/index.asp?page=EUOrganisedCrimeSitRep2002>

⁷ Joutsen, M. (2001). Cross-border crime patterns between Eastern Europe and the European Union. In: van Duijn, P., Ruggiero, V., Scheinhorst, M. & Valkenberg, W. (2001). Cross-Border Crime in a Changing Europe, Huntington, New York: Nova Science Publishers, Inc., pp. 15-32.

Eesti ja teiste uute Euroopa Liidu liikmesriikide poolt vaadatuna tuleks püüda suuta (piiriülese) kuritegevuse käsitlemisel anda sellesse oma algupärane panus. See tähendab osaledes nähtuse defineerimisel, lahtimõtestamisel ja kontrollimeetmete väljatöötamise etappidel.

Käesoleva uurimuse üldiseks eesmärgiks oli analüüsida Eesti Euroopa Liiduga ühinemisel piiriüleses kuritegevuses toimuvaid võimalikke arenguid ja liitumisega kaasnevaid muutusi õiguskaitse-alases rahvusvahelises koostöös, et efektiivsemalt planeerida piiriülese kuritegevuse tõkestamisega seotud ametkondade finants- ja inimressursse ning kaardistada valdkonna siseriiklik ja rahvusvaheline koostöövõrgustik.

Uurimisprojekti üldise eesmärgi saavutamiseks võeti täitmiseks järgmised konkreetset eesmärgid ning uurimisülesanded.

1. Hinnata ja prognoosida võimalikke arenguid kuritegevuses Euroopa Liiduga liitumisel.
 - a. Määratleda olulisemad Eestiga seotud piiriülese kuritegevuse vormid, mille puhul on Euroopa Liiduga liitumisel oodata kuritegude arvu ja ohtlikkuse kasvu ning mille tõkestamiseks on vajalik jätkuv rahvusvaheline koostöö.
 - b. Hinnata võimalikke arenguid seoses Euroopa Liiduga liitumisega oluliste piiriülese kuritegevuse erinevate vormide puhul.
 - c. Hinnata Euroopa Liiduga liitumise võimalikku mõju Eesti-sisesele kuritegevusele.
2. Kaardistada institutsioonidevaheline koostöö piiriülese kuritegevuse tõkestamisel ja hinnata selle oodatavat mahtu Euroopa Liiduga liitumise järel.
 - a. Kaardistada välisriikidega suhtlemise õiguslikud alused piiriülese kuritegevuse tõkestamisel (konventsioonid, koostöölepingud).
 - b. Kaardistada Eestis piiriülese kuritegevuse tõkestamisega tegelevad ametkonnad ning nende omavahelise ja rahvusvahelise koostöö vormid piiriülese kuritegevuse tõkestamisel.
 - c. Kaardistada riigid, mis on Eesti jaoks tähtsaimad koostööpartnerid Eestiga seotud piiriülese kuritegevuse tõkestamisel.
 - d. Kaardistada Eesti ja välisriikide ametkondade koostöösidemed Eestiga seotud piiriülese kuritegevuse tõkestamisel.
 - e. Hinnata Euroopa Liiduga liitumise järgset töömahtu Eesti erinevate ametkondade jaoks seoses piiriülese kuritegevuse tõkestamisega.
3. Teha ettepanekuid Eesti õiguskaitseasutuste edasiste tegevuste kohta piiriülese kuritegevuse vähendamisel.
 - a. Selgitada, milliste vahenditega saaks kõige efektiivsemalt punktis 1 märgitud kuriteoliike mõjutada (millised peaksid olema rahvusvahelise koostöö mehhanismid piiriülese kuritegevuse tõkestamisel).
 - b. Analüüsida, millised on olulisemate välispartnerite ootused Eesti õiguskaitseasutuste tegevuse suhtes piiriülese kuritegevuse tõkestamisel enne ja pärast Eesti Euroopa Liiduga liitumist.

Lõpparuande tekst koosneb sissejuhatausest, neljast peatükist, kokkuvõttest ja järeldustest ning lisadest. Sissejuhatauses esitatakse piiriülese kuritegevuse ja õigusasutuste koostöö üldine sotsiaalne ja ideoloogiline raamistik. Esimeses peatükis antakse piiriülese kuritegevuse mõiste ja läbiviidud uuringu teoreetilis-metodoloogilised alused. Teises peatükis antakse ülevaade piiriülese kuritegevuse kontrollimisega seotud rahvusvahelistest ja Eesti siseriiklikest õigusaktidest. Kolmandas peatükis kaardistatakse Eesti õiguskaitseametkondade rahvusvahelist koostööd piiriülese kuritegevuse kontrollimisel. Neljandas peatükis hinnatakse Eestiga seotud piiriülese kuritegevuse võimalikke arenguid pärast Eesti liitumist Euroopa Liiduga. Viimases osas tehakse kokkuvõtte uuringu tulemustest, esitatakse järeldused ja ettepanekud õiguskaitseasutuste rahvusvahelise koostöö arendamiseks pärast Eesti Euroopa Liiduga ühinemist.

I Uurimistöõ teoreetilis-metodoloogilised alused

1.1. Piiriülese kuritegevuse mõiste määratlemine

Euroopa Liidu laienemine on protsess, mis leiab aset ülemaailmse globaliseerumise raames, mida on kirjeldatud “globaalse küla” kujunemisena. “Globaalne küla” kui mudel kaasaegsest maailmast, kus kõik toimub, ka geograafiliselt kauges punktis, mõjutab paratamatult kogu “globaalse küla” ja selle üksikute “talude” seisundit, sunnib erilisele tähelepanule uute lokaalsete ja globaalsete ohtude suhtes. “Globaalne küla” koosneb paraku piirkondadest, kus mõnes toimuvad verised konfliktid ja sootsiumi desorganisatsioon, mis on kaasa toonud elanikkonna vaesumise ja lumpeniseerumise, kui samal ajal teistes piirkondades valitseb enneolematu heaolu ja rikkus. Niiugune olukord kujutab endast kahtlemata soodsat pinnast sotsiaalsete hälvete suurenemiseks, kusjuures eelkõige nähakse vaesematest piirkondadest lähtuvat ohtu rikkuse ja heaolu piirkondadele. Relevantse kriminoloogilise kirjanduse analüüs toob selgelt esile, et koos üldise tähelepanu keskendumisega globaliseerumise negatiivsetele kõrvalefektidele kasvavad avalikkuse huvi rahvusvahelise kuritegevuse vastu ja sellega seotud hirmud.⁸

Kuritegevust on traditsiooniliselt seostatud (rahvus)riigiga st seadusandja määratleb, millised käitumisviisid on antud riigi territooriumil keelatud ja kriminaalkorras karistatavad ning millised mitte. Seetõttu tuli kuritegevuse riigipiire ületav aspekt käsitlese alla mõnevõrra hiljem, kui hakati tunda vajadust kuritegevusvastase võitluse rahvusvaheliseks koordineerimiseks (nt Interpol loodi alles 1914. aastal). Tänapäevane globaliseerunud, mitmekesisunud ja integreeruv maailm annab juba iseeneslikult kuritegevusele ja kõigele selle nähtusega seotule juurde nn riigiülese aspekti, mille tähtsus üha kasvab. Heaks sellealaseks näiteks on Euroopa Liidu laienemine, kui kuritegevuse kontrolli tõhustamiseks tekib vajadus seostada omavahel väga erinevaid õigussüsteeme ja erinevate riikide õiguskaitseteenistuste tegevust, et suuta kompenseerida illegaalseks tegevuseks kujunenud soodustingimusi.

Võib eristada kahesuguseid kuritegusid, mis ulatuvad üle konkreetsete rahvusriikide piiridest: rahvusvahelised kuriteod ja transnatsionaalsed kuriteod. Rahvusvahelised kuriteod on niiugused käitumisaktid, mis on keelatud rahvusvahelise kriminaalõigusega vastavalt 1994 rahvusvahelise kriminaalkoodeksi projektile (*Draft code*), multilateraalsete lepingutega või üldkehtivate heade tavadega.⁹ Transnatsionaalsed ehk piiriülesed kuriteod on aga enamasti määratletud kui käitumisaktid, mis on vastuolus rohkem kui ühe riigi kriminaalseadustega.¹⁰ Tegelikult tunduvad puhtalt õigusliku määratluse võimalused kogu niiuguse kriminaalse mitmekesisuse kirjeldamiseks olema suhteliselt piiratud, mistõttu sotsiaalsetes uuringutes püütakse võtta arvesse lisaks õiguslikele ka muid aspekte (majanduslikke, kultuurilisi, tehnilisi jms).

Piiriülese kuritegevuse ühetähenduslikku ja täpset definitsiooni pole kerge anda, sest tegemist on mitmetähendusliku mõistega. Erialakirjanduses koondatakse piiriülese kuritegevuse mõiste alla kahesuguseid kuritegusid ja kurjategijate käitumisviise (*modi vivendi*). Esiteks, need kuriteod, mida panevad toime ühe riigi territooriumil teisest riigist pärit kurjategijad. Seda tehakse kas kuritegude toimepanemise lihtsustamiseks või karistuste vältimiseks, kasutades ära erinevusi ja lünki riikide seadusandluses või riikidevahelise informatsioonivahetuse puudusi. Niiugune on traditsiooniline lähenemine ning see on eelkõige seotud kuritegusid toime pannud isikute mobiilsusega. Mitte kõik piiriülesed kuriteod pole ühevõrra ohtlikud, keeruliselt ülesehitatud ja “organiseeritud”.

⁸ Von Lampe, K. (2002). Afterword: Organized Crime Research in Perspective, pp 189-198.

⁹ Bassiouni, C. (1983). The penal characteristics of conventional international criminal law: Case Western Reserve. *Journal of International Law*, 15, 27-37; Malekian, F. (1991). *International Criminal Law*. Uppsala.

¹⁰ Bossard, A. (1990). *Transnational Crime and Criminal Law*. Chicago, Office of International Criminal Justice.

Õiguskaitseinstiitutsioonide poolelt vaadatuna on sellisel juhul tegemist valdavalt operatiiv-tehniliste probleemidega, mis seostuvad kuritegude avastamise ja kurjategijate tabamisega.¹¹

Vaadeldes piiriülest kuritegevust Eesti Euroopa Liiduga ühinemise kontekstis oleks see esimene aspekt, millele uuringus keskenduti. 1990ndate aastate alguses leidis Eestis aset nähtus, mida võiks nimetada läänest lähtuvaks kriminaalseks invasiooniks. Püüti ära kasutada Eesti majanduselu vähest õiguslikku reglementeeritust ja kiirelt tehtavaid otsuseid (nt erastamisel), samuti siinsete ametiisikute väheseid ärialaseid kogemusi. Paljud tollaegsed afäärid on siiani lõpliku selguseta (nt 10 miljoni dollari kadumine). Samal ajal kasvasid Eestist pärit kurjategijate võimalused ennast varjata, mistõttu kuritegude eeluurimise raskendamise või karistusest pääsemise eesmärgil põgeneti Eestist kas ida (nt Venemaale) või lääne (nt Marbella, Iisrael) suunas. Eestist pärit isikute kuriteod, mis on toime pandud Lääne-Euroopa riikides, ilmutasid samal perioodil samuti kasvutendentse (nt regulaarsed vargused Helsingi kaubamajades 1990ndatel aastatel, Saksamaal toimepandud pangaröövide seeria 2000ndate aastate algus).

Eesti Euroopa Liiduga ühinemise järel on uute niisuguste võimaluste tekkimise tõenäosus oluliselt väiksem. Selle põhjuseks on siinsete õiguskaitseteenistuste kogemuste kasv ja reglementeerituse tugevnemine, Euroopa Liidus kasutusele võetavad üha uuemad meetmed kurjategijate mobiilsuse kontrollimiseks, samuti Eesti ja Venemaa vahelise piiri muutumine Euroopa Liidu välispiiriks. Samas tuleb tunnistada, et Eesti territoorium jääb ka pärast Euroopa Liiduga liitumist võrreldes Lääne-Euroopa riikidega suhteliselt vähekontrollituks, mis võib omakorda ahvatleda välismaiseid kurjategijaid siin kriminaalset ettevõtlust organiseerima (nt sünteetiliste narkootikumide tootmine või võltsdokumentide valmistamine).

Teine ja oluliselt kaasaegsem tähendus piiriülele kuritegevusele on niisuguste uute kuriteoliikide ja kriminaalsete koosluste väljakujunemine, mis omavad tähendust üksnes rahvusvahelises so piiriüleses mastaabis. Õiguskaitseasutuste jaoks tähendab see hoopis laiemat probleemistikku kui lihtsalt operatiiv-tehnilist küsimust traditsiooniliste kuritegude lahendamisel. Piiriline kuritegevus ise ja selle defineerimine, piiritlemine omandab sellise käsitluse korral tsentraalse tähenduse. Niisuguses käsitluses kattub piiriülele kuritegevuse mõiste suures osas organiseeritud ehk transnatsionaalse kuritegevuse (*organized or transnational crime*) mõistega. Sellisel vaadelduna on piiriülele kuritegevuse tähendus ise pidevas muutumises ja arengus sõltuvalt globaalsetest arengutest ning kuritegevusega seotud sotsiaalsetest hinnangutest (konstruktsioonidest). Näitena võib tuua suhtumise illegaalsesse põgenikesse enne ja pärast “külma sõja” lõppu. Enne 1989. aastat ei olnud inimeste aitamine “raudse eesriide” taha käsitletav lääne poolt vaadatuna kriminaalse tegevusena vaid humanitaarse solidaarsuse aktina rõhutatud ida-tsooni inimeste suhtes. Tänapäeval on inimeste aitamine nende põgenemisel läände kodumaalt, kus valitsevad rasked majanduslikud tingimused, tõlgendatav kui inimeste illegaalne toimetamine riiki või isegi inimkaubandus (*human smuggling* või *trafficking in human beings*).¹²

Käesolevas uuringus lähtuti piiriülele kuritegevuse mõiste piiritlemisel järgmisest definitsioonist. “Piiriline kuritegevus on käitumine, millega rünnatakse kindlaid legaalselt kaitstud huvisid, mis on sätestatud rohkem kui ühes riigis (jurisdiktsioonis) ning mille rikkumine on karistatav kriminaalkorras rohkem kui ühes riigis”.¹³ Siinjuures pidi üks neist riikidest olema Eesti kas siis kurjategijate lähte-, siht- või transiitriigina. Piiriline ja organiseeritud kuritegevus on paljuski sisuliselt kattuvad mõisted, sest piiriüleste kuritegude toimepanek eeldab enamasti subjektide organiseeritud sihivälist tegevust.¹⁴

Globaliseerumise protsess on koos uute tehnoloogiate kasutuselevõtuga, inimeste, kapitali ja kaupade sagedasema ja kiirema liikumisega üle riigipiiride, samuti turgude integreerumisega soodustanud piiriülele kuritegevuse kasvu. Kaasaegne mure piiriülele kuritegevuse arengute pärast seostub eelkõige narkokaubanduse, terrorismi, illegaalse relva- ja tehnoloogiate kaubanduse, inimkaubanduse, pettuste,

¹¹ Porter, M. (1996). Tackling Cross Border Crime. Crime Detection and Prevention Series, Paper 79. Home Office, Police Research Group.

¹² Van Duyne, P. (2002). Introduction. In: Upper-and underworld cross-border crime economy, pp 1-10.

¹³ Passas, N. (2002). Cross-border crime and the interface between legal and illegal actors, p 13.

¹⁴ Viimasel ajal on hakatud suhtutud üha skeptilisemalt organiseeritud kuritegevusse kui täpselt määratletud ja selgelt piiritletud nähtust kajastavasse mõistesse.

korruptsiooni ja rahapesuga. Lisaks nimetatuile kuuluvad tõsiste piiriüleste kuritegude nimekirja maksudest kõrvalehoidmine, kapitali illegaalne paigutamine, kunsti- ja kultuuriväärtuste vargused, legaalse kaupade salakaubavedu (mineraalained, põllumajandustooted, tubakatooted jm), ohustatud liikide salakaubavedu, keskkonnakuriteod ja laste eksploateerimine. Siia hulka nimetatakse sageli ka arvutikuritegevust, mis enamikul juhtudel ei kujuta endast uueliigilist piiriülest kuritegu vaid pigem arvuti kui instrumendi kasutamist kuritegude toimepanemiseks.¹⁵ Alles viimasel ajal saab aga rääkida ka spetsiifilistest arvutikuritegudest, kus kuriteod pannakse toime mitte ainult arvutit kasutades vaid nn virtuaalses keskkonnas (nt arvutivõrkude loomine saboteerimise eesmärgiga, nn häkkerlus salastatud informatsiooni hankimiseks).

See, kuidas ühes või teises riigis õiguskaitseametkondade töötajate ja ekspertide poolt defineeritakse ehk mõtestatakse enda jaoks lahti piiriülese kuritegevuse fenomen, määrab suures osas ka selle, missuguste meetmetega selle nähtusega võideldakse. Piiriülese (organiseeritud) kuritegevuse käsitlemisel võib rääkida kahest võistlevast paradigmast. Esimene nn maffia paradigma on traditsiooniline ja pöörab põhilise tähelepanu struktuurasetele aspektidele. Tegemist on mustvalge jaotusega (meie-nemad), kus kriminaalses maailmas ehitatakse üles hierarhiline illegaalne struktuur, mis konkureerib ühiskonna legaalse struktuuridega. Alguse saab niisugune kontseptuaalne lähenemine juba 1920ndatest aastatest ja ulatub välja kaasaega.¹⁶ Tänapäeval võib sellise lähenemise korral leida viiteid globaalsele vandenõule (*global conspiracy* või *Pax Mafiosa*), mille puhul viidatakse ülemaailmse kuritegeliku struktuuri väljakujunemise ohule.¹⁷ Paradigma on sügavalt juurdunud eelkõige õiguskaitseametkondade töötajate arusaamades (nn ametlikus diskursuses). Organiseeritud kuritegevust samastatakse valdavalt kriminaalsete gruppidega, mille olemasolu ja areng on selleliigilise kuritegevuse baaspõhjus. Uurimisel ja analüüsil kasutatakse kirjeldavat stiili ja gruppide karakteristikuid võrreldakse klassikaliste Ameerika Cosa Nostra või Sitsiilia Maffia omadega. Niisuguse stereotüüpse käsitluse korral on organiseerud kuritegevus kriminaalsete gruppide tiptase ja selles osalejad kriminaalse maailma omamoodi eliit. Küllalt sageli keskendutakse kuritegevuse (gruppide) rahvuslikele ja välismaistele elementidele (nn välismaine vandenõu). Peamine eesmärk on kriminaalsete gruppide lõhkumine ja nende juhtide elimineerimine ning kui õiguskaitsestruktuurid sellega hakkama saavad, on nende peamine ülesanne täidetud.

On kogutud küllalt palju empiirilisi tõendeid, et niisugune maffia paradigma ei kehti alati piiriülese kuritegevuse kirjeldamisel ja analüüsimisel.¹⁸ Seetõttu leiab üha suuremat tunnustust nn ettevõtlike paradigma organiseeritud (piiriülese) kuritegevuse käsitlemisel. Vaatluse alla võetakse organiseeritud kuritegevuse dünaamilised aspektid. Gruppide tegevus, mitte struktuur, on esmatähtis. Küsimus pole mitte selles, kuidas kriminaalsed organisatsioonid võtavad üle kontrolli illegaalsete turgude üle, vaid selles, kuidas illegaalses ettevõtluses osalejad organiseerivad oma kriminaalset äri, kohanevad ja saavad hakkama illegaalsetel turgudel.¹⁹ Ettevõtlike paradigma korral tuginetakse majandusteaduslikele skeemidele, millest lähtuvalt püütakse üles ehitada kriminaalse ettevõtluse mudelit.²⁰ Mitte alati pole piiriülene kuritegevus nii täpselt organiseeritud ja kauakestev nähtus, nagu tavaliselt oletatakse. Tegemist on pigem võrgustiku kui hierarhilise struktuuriga. Koostöö ehitatakse üles enamasti ühekordsete ülesannete lahendamiseks (*ad hoc*), mis on välja kujunenud turgudel.²¹ Kõige olulisem on,

¹⁵ Grabonsky, P. & Smith, R. (1998). *Crime in the Digital Age: Controlling Telecommunications and Cyberspace Illegalsities*. New Brunswick, NJ: Transactions.

¹⁶ Trasher, F. (1927). *The Gang*. Chicago: The University of Chicago Press.

¹⁷ Sterling, C. (1994). *Thieves` World*. New York: Simon & Schuster.

¹⁸ Haller, M. (1990). *Illegal Enterprise: A Theoretical and Historical Interpretation*. *Criminology*, Vol. 28, 2, pp. 207-235; Haller, M. (1991). *Life Under Bruno: The Economics of an Organized Crime Family*. Conshocken, PA: Pennsylvania Crime Commission; Reuter, P. (1983). *Disorganized Crime: The Economics of the Visible Hand*. Cambridge, MA: The MIT Press.

¹⁹ Von Lampe (2002), op. cit., p. 193.

²⁰ Smith, D. (1994). *Illicit Enterprise: An Organized Crime Paradigm for the Nineties*. In Kelly, R., Chin, K.-L., Schatzberg, R (Eds.), *Handbook of Organized Crime in the United States*. Westport, Conn.: Greenwood Press, pp. 121-150.

²¹ *Observatoire Ge`opolitique des Drogues*, 1996 Edition. Boston: Northeastern University Press; Williams, P. (1995). *Transnational Criminal Organizations: Strategic Alliances*. *The Washington Quarterly*, 18, 1, pp. 57-72;

et kurjategijate ja seaduskuulekate tegutsejate (*actors*) vahel valitsevad kompleksed ja mitmetasandilised suhted. Analüüsidest mingit konkreetset piiriülese kuritegevuse vormi (nt salasigarettide müüki) osutub, et kogu müügiahelas vahetuvad illegaalsed ja legaalsed lülid ning eriti viimaste puhul on sageli võimatu leida tõestust tegevuse kõrgemal tasemel organiseerituse kohta.²² Piiriülese kuritegevuse kontroll peaks seetõttu toimuma illegaalsete turgude toimimise seaduspärasuste kindlakstegemise ja nende mõjutamise kaudu. Mingi ühe lüli likvideerimine ei too sama turusituatsiooni säilimisel kaasa sisulisi muutusi ja tühiku täidavad uued individid või grupid. Muidugi tuleb ettevõtluse mudeli korral samuti arvestada kriminaalsete koosluste kujunemise seaduspärasusi ja mõningaid teisi struktuuralseid aspekte ning kriminaalsete koosluste tegevust nn turuväliste kuritegude toimepanemises (nt pettused).²³

1.2. Kasutatud uurimismeetodid

Antud uurimuse üks eesmärk oli piiriülese kuritegevuse võimalike arengute prognoosimine pärast Euroopa Liidu laienemist. Tuleviku ennustamine ehk muutuste prognoosimine kuritegevuses on ühtaegu lihtne ja keeruline ülesanne. Ühest küljest sarnaneb see ilma ennustamisele, kus vähemalt 50% täpsus on tagatud juba siis, kui väita, et homme tuleb samasugune ilm, nagu on täna. Kuidas aga ennustada ilma (kuritegevuse) ootamatuid ebaharilikke muutusi ning nendeks valmistuda, on palju komplitseeritum ülesanne. Pealegi toimuvad ilmamuutused teadaolevalt ennustajate tahtest ja tegevusest sõltumatult. Kuritegevusega see aga nii ei ole, sest kuritegevus nähtusena sõltub ise olulisel määral sellest, kuidas kuritegevust defineeritakse, kontrollitakse või kuidas kuritegevusega võideldakse.

Prognoosimisel sageli kasutatavaks meetodiks on matemaatiliste mudelite loomine, mis põhinevad olemasolevatel andmestikel. Ehkki kriminoloogias eksisteerivad erinevad teooriad kuritegevuse põhjustest, välditakse üldjuhul niisuguste prognooside tegemist. Matemaatilise prognoosi teevad ebaotstarbekaks (võib öelda ka paljuski mõttetuks) mitmed faktorid. Esiteks, kuritegevuse ametliku statistika puudulikkus. On üldteada, et kriminaal-justiitsüsteemi andmed registreeritud kuritegevuse kohta demonstreerivad mitte niivõrd antud riigis antud ajavahemikul toimepandud kuritegude arvu, vaid politsei tegevuse aktiivsust, registreerimispraktikat, elanike suhtumist politseisse ja muid kriminaal-justiitsüsteemi enda tegevusega seotud aspekte.²⁴

Teiseks ja palju keerulisemaks momendiks on see, et kuritegevuse näol on tegemist fenomeniga, mida ei saa vaadelda ühiskonnast eraldi. See, kuidas kuritegevust defineeritakse, kuidas sellele reageeritakse, sõltub ennekõike sotsiaalsest kontekstist.²⁵ Euroopa Liidu laienemine toob kaasa muutused maksupoliitikas, mobiilsuses, elatusasemes ja koos elatusaseme tõusuga ka tarbimisharjumustes. Inimeste ja kaupade mobiilsus suureneb; Eesti piirid Rootsi, Soome ja Lätiga muutuvad EL sisepiirideks, samal ajal kui piir Venemaaga saab EL välispiiriks. Suureneb integratsioon EL struktuuridega (sh õiguskaitsestruktuuridega), mis toob endaga kaasa piiriülese kuritegevuse uued definitsioonid, kuritegevusekontrolli praktikad ja strateegiad. Iga elemendi mõju ja nende koosmõju piiriülese kuritegevusele ja kuritegevusele üldiselt on väga raske ennustada.

Williams, P. & Woessner, P. (1996). The Real Threat of Nuclear Smuggling. *Scientific American*, 274, January, pp. 40-44.

²² Naylor, R. (1995/96). From Underworld to Underground. *Crime, Law and Social Change*, 24, 2, pp. 79-150; Passas, N. (1995). The Mirror of Global Evils: A Review Essay on the BCCI Affair. *Justice Quarterly*, 12, 2, pp. 801-829; Passas, N. & Nelken, D. (1993). The Thin Line Between Legitimate and Criminal Enterprises: Subsidiary Frauds in the European Community. *Crime, Law and Social Change*, 19, 3, pp. 223-243; Ruggiero, V. (1996). *Organized and Corporate Crime in Europe*. Aldershot, Dartmouth; Van Duyne, P. (1997). *Organized Crime, Corruption and Power*. *Crime, Law and Social Change*, 26, 201-238.

²³ Paoli, L. (1998). Criminal Fraternities or Criminal Enterprises? *Transnational Organized Crime*, Vol. 4, No 3, 4, pp. 88-108.

²⁴ Saar jt (2002), op.cit., lk 11-53.

²⁵ Kuritegevuse sotsiaalsest konstrueerimisest vaata nt Becker, H. (1963). *Outsiders: Studies in the Sociology of Deviance*. New York: Free Press; Spector, M & Kitsuse, J. I. (1977). *Constructing Social Problems*. Menlo Park, CA: Cummings, jt.

Vaatamata keerukusele, on sotsiaalteenustes väljatöötatud meetodid, mida kasutatakse protsesside prognoosimiseks ja teatud valdkonna poliitika prioriteetide väljaselgitamiseks. Võimalike arengusuundade analüüsiks on maailmapraktikas kasutatud nn DELFI meetodit. Meetod põhineb mingi ala juhtivate ekspertide küsitlemisel ning DELFI grupp koosneb reeglina uuritava valdkonna tippspetsialistidest. Küsitluse ajal ei asu eksperdid füüsilisel ühes kohas; iga konkreetse eksperdi arvamused on teiste ekspertide jaoks anonüümsed. Anonüümsus võimaldab vältida arvamusautoriteetide mõju teiste osalejate arvamusel. Ehkki ruumiliselt hajutatud, on see grupiintervjuu meetod ning selle eeliseks on põhimõte, et grupp annab parema tulemuse kui selle grupi kõige parem ekspert (n+1 printsiip).²⁶ Meetodi eeliseks on ka see, et ta võimaldab struktureerida grupikommunikatsiooni protsessi nii, et protsess on efektiivne, mis omakorda tagab grupi suutlikkuse tegeleda vaadeldavate probleemidega. Uuringut viiakse läbi mitmes etapis.

- (1) Info kogumine uuritava probleemi kohta igalt gruppi kuuluvalt eksperdilt.
- (2) Saadud informatsiooni kokkuvõtmine ning ülevaate koostamine sellest, kuidas näeb probleemi grupp tervikuna. Tuuakse välja momendid, mille suhtes on eksperdid ühisel arvamusel ning need, kus ilmnevad lahkavused.
- (3) Lahkarvamused fikseeritakse ning saadetakse ekspertidele tagasisidena selleks, et nad väljendaksid oma seisukohti lahkavuste põhjustest ning põhjendaksid oma seisukohti. Analüütikute grupp võtab kokku saadud informatsiooni ning kokkuvõtte saadetakse ekspertidele kommenteerimiseks.

Lähtudes nendest põhimõtetest viidi käesoleva uurimise raamides läbi Eesti õiguskaitseasutuste juhtametnike küsitlus DELFI meetodil. Ekspertgruppi lülitati politsei, kaitsepolitsei, piirivalve, tolli, kohtu, prokuratuuri, siseministeeriumi, justiitsministeeriumi ja rahandusministeeriumi vastavate osakondade juhtametnikud (ametite ja asutuste loetelu vt lisa 4). Ekspertide valim oli koostatud lähtudes institutsiooni ülesannetest, mis autorite arvates olid seotud piiriülese kuritegevuse kontrolli küsimustega. Arvestades ministeeriumide ja ametkondade hierarhiat teavitati uuringust ka vastava institutsiooni juhtkonda. Kokku saadeti esimeses voorus laiali 64 küsimustikku. Küsimused edastati ekspertidele elektroonselt, sest valimit koostades õnnestus saada kõikide ekspertide elektronposti aadressid.

Esimesel etapil läbiviidud küsitluse eesmärk oli koguda informatsiooni selle kohta, kuidas piiriülest kuritegevust defineerivad selles valdkonnas töötavad Eesti eksperdid. Küsiti ka ekspertide arvamust piiriülese kuritegevuse võimalikest arengutest seoses EL laienemisega ning sellealase koostöö vajadustest ja võimalustest (vt lisa 2). Küsimused olid lahtised ehk vastuste variante ei olnud pakutud. Vastuste saamine kestis planeeritust tunduvalt kauem ning ekspertide paneelis toimusid muutused, sest paljud eksperdid delegeerisid küsimustiku täitmise oma kolleegidele (alluvatele), viitasid ajapuudusele või teatasid, et nad ei ole antud valdkonnaga piisavalt hästi kursis. Peale mitmekordseid meeldetuletusi (milleks kasutati e-kirju ekspertidele, telefonikõnesid, pöördumisi ülemuste poole) said uurimuse autorid tagasi 24 täidetud küsimustikku.

Teisel etapil võeti kokku esimese etapi käigus saadud informatsioon. Selle põhjal koostati kolm uurimisinstrumenti, lülitades neisse ka hindamisskaalad (vt lisa 3). Üks küsimustik käsitles muutusi piiriülese kuritegevuses EL-iga liitumisel, teine käsitles koostööd teiste riikidega ja EL struktuuridega ning kolmas erinevate meetmete efektiivsust piiriülese kuritegevuse kontrollimiseks ametkondade loikes. DELFI grupis osalejad said seega üldistatult tagasisidet sellest, kuidas teised selle valdkonna eksperdid hindasid olukorda. Ka teisel etapil laekusid vastused oodatust kauem ning nõudsid meeldetuletusi ja täiendavaid telefonikõnesid. Kokku saadi vastused tagasi 19 eksperdilt.

Kolmandal etapil võeti kokku teises voorus saadud informatsioon ning valmistati ette koondaruanne. Koondaruanne saadetakse veelkordselt DELFI grupis osalejate kommentaarideks ja täpsustusteks.

DELFI küsimustiku ettevalmistamise käigus toimus ka välisekspertide intervjuerimine, kelleks olid rahvusvaheliselt tuntud kriminoloogid, kes on varem tegelenud piiriülese kuritegevuse probleemidega. Augustis ja septembris 2003. aastal intervjueriti järgmisi väliseksperthe:

1. Klaus von Lampe, Freie Universität Berlin, Saksamaa

²⁶ Powell, C. (2003). The Delphi technique: myths and realities. *Journal for Advanced Nursing* 41(4), 376-382.

2. Helmut Kury, Max-Plancki Võrdleva Kriminaalõiguse Instituut Freiburgis, Saksamaa
3. Hans Joachim Schneider, Westphalia Ülikool Münsteris, Saksamaa
4. Kauko Aromaa, HEUNI, Soome
5. Jukka-Pekka Takala, Kriminaalpreventsiooni Nõukogu, Soome
6. Anne Alvesalo, Politsei Kollidž, Soome

Intervjuerimise eesmärgiks oli saada rahvusvaheliste ekspertide hinnanguid piiriülese kuritegevuse võimalikule arengule Eestis ja kogu Euroopa Liidus ning vajadusele koostööks seoses Euroopa Liidu laienemisega 1. mail 2004. aastal. Välisekspertide küsitlus andis ülevaate Euroopa Liidu liikmesriikide kogemustest, kartustest ja ootustest ning lubas paremini formuleerida Eesti ekspertide intervjuerimisel kasutatavaid küsimusi.

Välisekspertide arvamused kokkuvõetult olid järgmised.

- Kõik eksperdid rõhutasid majanduskuritegevuse osakaalu võimalikku kasvu.
- Erilist tähelepanu pöörati nn Euroopa Liidu fondide kasutamise seotud pettuste kasvule (*EU fraud*).
- Euroopa Liidu piirides kaupade vaba liikumise kehtestamisega võivad mõned piiriülese kuriteo vormid saada kasumit mittetoovaks ning seetõttu muutuda marginaalseks. Näitena toodi illegaalne tubakaäri.
- Rõhutati kriminaalpreventsiooni tähtsust, millele tähelepanu on siiani olnud suhteliselt väike.
- Arvati, et 1. mail 2004. aastal ei muutu situatsioon olulisel määral, sest sisuline integreerumine on juba toimunud.
- Tähtsaks kuupäevaks, mis võib olukorda mõjutada, peeti Schengeni konventsiooniga täies mahus ühinemist.
- Kuritegevust genereerivaks faktoriks jääb eeskätt erinev elatustase ühelt poolt Eesti ning teiselt poolt naaberriikide (Soome ja Rootsi) vahel.
- Arvati, et Eesti on juba piisaval määral lülitunud Euroopa Liidu õiguskaitse võrgustikku.
- Efektivsema piiriülese kontrolli saavutamiseks rõhutati koostöö vajadust erinevate ametkondade vahel. Soomes korraldatud uuring näitas, et sealgi on taoline koostöö puudulik.

II Piiriülese kuritegevuse ohjeldamisega seotud siseriiklikud ja rahvusvahelised õigusaktid

2.1. Välisriikidega suhtlemise õiguslikud alused

2.1.1. Euroopa Nõukogu konventsioonid

2.1.1.1. Väljaandmise Euroopa konventsioon ning selle lisaprotokollid 1 ja 2

Koht Eesti õiguskorras

Väljaandmise Euroopa konventsioon ja selle kaks lisaprotokollid on Riigikogu poolt ratifitseeritud 19. veebruaril 1997. a ning avaldatud RT II 1997, 8/9, 38.

Väljaandmise Euroopa konventsiooni, selle lisaprotokollid ja teise lisaprotokollid ratifitseerimise seadus § 1. (1) Ratifitseerida juurdelisatud väljaandmise Euroopa konventsioon, mis on koostatud 1957. aasta 13. detsembril Pariisis ja alla kirjutatud Eesti Vabariigi poolt 1993. aasta 4. novembril Strasbourg'is.

(2) Ratifitseerimisel teha järgmised deklaratsioonid ja reservatsioonid:

- 1) vastavalt konventsiooni artikli 6 lõike 1 punktile (b) deklareerib Eesti Vabariik, et mõiste «kodanik» käesoleva konventsiooni tähenduses hõlmab Eesti kodanikke;
- 2) vastavalt konventsiooni artikli 6 lõike 1 punktile (a) reserveerib Eesti Vabariik õiguse keelduda kodaniku väljaandmisest, kui kodanik ei ole väljaandmisega nõus;
- 3) vastavalt konventsiooni artiklile 23 deklareerib Eesti Vabariik, et Eesti Vabariigile esitatakse taotlused ja nende lisad koos ingliskeelse tõlkega.

Relevantset siseriiklikud õigusaktid

Relevantseks siseriiklikuks õigusaktideks on lisaks ratifitseerimise seadusele kehtiv Kriminaalmenetluse koodeks (ENSV ÜT 1961, 1, 4 ja lisa; RT 1991, 40, 497; RT I 2003, 26, 156) (KrMK35. peatükk). KrMK sätestab nii Eesti kodanike, kodakondsuseta isikute kui ka välisriigi kodanike välisriigile väljaandmise menetluse korra ning väljaandmise otsustamise korra ja protseduuri, vastava taotluse lahendamise kohtualluvuse, samuti väljaantava isiku suhtes tõkendi kohaldamise. Alates 1. juulist 2004. a on relevantseks Eesti õigusaktiks aga Kriminaalmenetluse seadustik (RT I RT I 2003, 27, 166).

Eesti relevantsete õigusaktide koostööl Väljaandmise Euroopa konventsiooni ja selle lisaprotokollidega
Kriminaalmenetluse koodeks on Väljaandmise Euroopa konventsiooni ja selle lisaprotokollidega koostööl. Konventsioonis reguleeritud küsimustes, mida Kriminaalmenetluse koodeks ei käsitle, on konventsioon Eesti kohtutes otsekohaldatav. Kriminaalmenetluse koodeks järgib ka väljaandmisega seoses isikute õiguste piiramisele seotud kitsendusi (vrd konv. art 16 lg 4 ja KrMK § 402 lg 3).

LP I art-d 1 ja 2 ning LP II art 2 osas täidab Eesti kõik tingimused, sest meil ei kehti sealt tulenevat kohustust piiravaid erinorme

2.1.1.2. Kriminaalasjades vastastikuse abistamise Euroopa konventsioon ja selle lisaprotokoll

Koht Eesti õiguskorras

Eesti ratifitseeris Kriminaalasjades vastastikuse abistamise Euroopa konventsiooni ja selle lisaprotokollid 19. veebruaril 1997. See on avaldatud RT II 1997, 7, 36.

§ 1. (1) Ratifitseerida juurdelisatud kriminaalajades vastastikuse abistamise Euroopa konventsioon, mis on koostatud 1959. aasta 20. aprillil Strasbourg'is ja alla kirjutatud Eesti Vabariigi poolt 1993. aasta 4. novembril Strasbourg'is.

(2) Ratifitseerimisel teha järgmised deklaratsioonid ja reservatsioonid:

- 4) vastavalt konventsiooni artikli 23 lõikele 1 ja artiklile 2 reserveerib Eesti Vabariik õiguse keelduda abi andmisest juhul, kui tegu, millega seoses taotlus on esitatud, ei loeta kuriteoks Eesti seaduste järgi;
- 5) vastavalt konventsiooni artikli 5 lõikele 1 deklareerib Eesti Vabariik, et rahuldab vara asukoha väljaselgitamise ja arestimise taotlused juhul, kui on täidetud artikli 5 lõike 1 punktides (a) ja (c) toodud tingimused;
- 6) vastavalt konventsiooni artikli 7 lõikele 3 deklareerib Eesti Vabariik, et kohtukutsed Eesti territooriumil asuvale süüdistatavale tuleb esitada mitte hiljem kui 40 päeva enne kohtuistung algust;
- 7) vastavalt konventsiooni artikli 15 lõikele 6 deklareerib Eesti Vabariik, et õigusasutustele otse saadetud taotluste koopiad tuleb saata ka Justiitsministeeriumile;
- 8) vastavalt konventsiooni artikli 16 lõikele 2 deklareerib Eesti Vabariik, et Eesti asutustele esitatakse taotlused ja nende lisad koos ingliskeelse tõlkega;
- 9) vastavalt konventsiooni artikli 23 lõikele 1 edastab Eesti Vabariik konventsiooni artiklis 22 nimetatud infot ainult konkreetsete taotluste alusel;
- 10) vastavalt konventsiooni artiklile 24 deklareerib Eesti Vabariik, et õigusasutusteks käesoleva konventsiooni tähenduses on Eestis kohtud, Riigiprokuratuur, Justiitsministeerium ja Siseministeerium.

§ 2. Ratifitseerida kriminaalajades vastastikuse abistamise Euroopa konventsiooni lisaprotokoll, mis on koostatud 1978. aasta 17. märtsil Strasbourg'is ja alla kirjutatud Eesti Vabariigi poolt 1996. aasta 3. mail Strasbourg'is.

Relevantset siseriiklikud õigusaktid

Relevantseks siseriiklikuks õigusaktideks on lisaks ratifitseerimise seadusele kehtiv Kriminaalmenetluse koodeks (ENSV ÜT 1961, 1, 4 ja lisa; RT 1991, 40, 497; RT I 2003, 26, 156) (menetluses osalevatele isikutele tasu maksmist reguleerib KrMK § 88; koostöö põhimõtted ja pädevad asutused kehtestatakse KrMK §-des 397 ja 398). Alates 1. juulist 2004. a on relevantseks Eesti õigusaktiks aga Kriminaalmenetluse seadustik (RT I 2003, 27, 166).

Eesti relevantsete õigusaktide kooskõla

Põhilises osas on Eesti siseriiklikud õigusaktid käsitletava konventsiooniga kooskõlas. Õigusabitaotluste lahendamise kord on ühelt poolt sätestatud konventsioonis endas ning teisalt - konkreetsete toimingute osas Kriminaalmenetluse koodeksi vastavates sätetes (nt kohtukutse kätteandmine kui taotlej pool nõuab vastava siseriikliku protseduuri järgimist).

Probleemiks on aga kinnipeetava isiku, keda soovitakse välisriigis tunnistaja või vastastatavana kasutada, ajutise ülevõimise protseduuri puudumine (see võiks sisalduda Vangistusseaduses) (konv art 11).

Käsitletav konventsioon annab rea subjektiivseid õigusi ka siseriiklikele subjektidele (art-d 8, 9, art 12 lg-d 1-3). Nende sätete osas on konventsioon otsekohaldatav.

LP I suhtes on Eesti siseriiklikud õigusaktid sellega kooskõlas.

Kriminaalajades vastastikuse abistamise Euroopa konventsiooni teine lisaprotokoll

Sellele protokollile on Eesti tänaseks üksnes alla kirjutatud. Sisuliselt on II lisaprotokoll puhul tegemist väga ulatusliku täiendusega konventsiooni algtekstile, osaliselt koguni selle asendamisega.

Olulised valdkonnad, mille rakendamisega seoses tuleks Eesti siseriiklikus õiguses ümberkorraldusi teha on järgmised:

- 1) LP II tõusetub küsimus seoses selle art-ga 9, mis näeb ette võimaluse taotleda lepinguosalisel isiku eksperdi või tunnistajana ülekuulamist videokonverentsil. Tulenevalt sama art lg-st 2 peab taotluse saanud riik sellise palvega nõustuma, kui tal on olemas vastavad tehnilised võimalused ja kui see palve pole vastuolus tema õiguse põhiprintsiipidega. Eestis kehtiv kriminaalmenetluse õigus ei näe sellist võimalust ette. Küll on kaugülekuulamine (milleks kahtlemata kvalifitseerub videoülekuulamine) sätestatud KrMS §-s 69. Seega võib väita, et videoülekuulamine ei ole vastuolus Eesti kriminaalmenetlusõiguse põhimõtetega. Samuti pole kommenteeritava normi kohaldamiseks *de lege ferenda* tarvis muuta siseriiklikku õigust. protokollis;
- 2) Art 10, mis sätestab eksperdi või tunnistaja telefoni teel ülekuulamise võimaluse ei nõua *de lege ferenda* seadustes muudatusi, kuid tänane regulatsioon sellist võimalust ette ei näe;
- 3) LP II art 17 sätestab ulatusliku ja revolutsioonilise riikliku suveräänsuse reservatsiooni, lubades teatud kuritegude puhul ja teatud tingimustel lepinguosalise riigi politseiametnikel teostada jälitustoiminguid teise lepinguosalise territooriumil. Selle artikli regulatsiooni rakendamine on Eesti jaoks kindlasti seotus oluliste muudatustega terves reas õigusaktides (sh Jälitustegevuse seadus: jälitustegevuse õigusega ametkondade loetelu, välisriigi politseinike pädevuse, jälitustegevuse õigusliku aluse, jälitusmenetluse alustamise ajendite ja jälitusmenetluse alustamise, jälitustegevusega kogutud andmete kasutamise, jälitustegevusega saadud andmete ja jälitustegevuse vaidlustamise osas; politseiseadus - politsei kohustuste ja õiguste osas; Riigipiiri seadus - riigipiiri ületamise osas). Kehtestada tuleb ka regulatsioonid lepinguosaliste asjassepuutuvate ametkondadega suhtlemise eripärade kohta käsitletavas küsimuses;
- 4) Ümberkorraldusi siseriiklikes aktides nõuab ka LP II art 20 - ühiste uurimisgruppide kohta. Eelkõige puudutab see Kriminaalmenetluse koodeksit (1. juulist 2004. Kriminaalmenetluse seadustikku);
- 5) Ka LP II art 23, mis võimaldab tunnistajakaitseprogrammide rakendamist, nõuab kriminaalmenetlust reguleerivate õigusaktide muutmist. Nii kehtivas kui uues kriminaalmenetlusseaduses on nimetatud küsimus hetkel reguleerimata.

2.1.1.3. Kriminaalmenetluse ülevõtmise Euroopa konventsioon

Kobt Eesti õiguskorras

Kriminaalmenetluse ülevõtmise Euroopa konventsiooni ratifitseeris Riigikogu 19. veebruaril 1997 ja see on avaldatud RT II 1997, 8/9, 37.

Kriminaalmenetluse ülevõtmise Euroopa konventsiooni ratifitseerimise seadus

§ 1. Ratifitseerida juurdelisatud kriminaalmenetluse ülevõtmise Euroopa konventsioon, mis on koostatud 1972. aasta 15. mail Strasbourg'is ning alla kirjutatud Eesti Vabariigi poolt 1996. aasta 3. mail Strasbourg'is.

§ 2. Ratifitseerimisel teha järgmised deklaratsioonid ja reservatsioonid:

- 1) vastavalt konventsiooni artikli 18 lõikele 2 deklareerib Eesti Vabariik, et Eesti asutustele esitatakse taotlused ja nende lisad koos ingliskeelse tõlkega;
- 2) vastavalt konventsiooni artiklile 41 ja konventsiooni lisa 1 punktile (e) jätab Eesti Vabariik konventsiooni artikli 25 teise lause vastu võtmata;
- 3) vastavalt konventsiooni artiklile 41 ja konventsiooni lisa 1 punktile (g) ei rakenda Eesti Vabariik konventsiooni artikleid 30 ja 31 teo suhtes, mille eest võib Eesti Vabariigi seaduste või muu asjassepuutuva riigi seaduste alusel karistada ainult haldusasutus.

Relevantsed siseriiklikud õigusaktid

Relevantseks siseriiklikuks õigusaktideks on lisaks ratifitseerimise seadusele kehtiv Kriminaalmenetluse koodeks (ENSV ÜT 1961, 1, 4 ja lisa; RT 1991, 40, 497; RT I 2003, 26, 156) (KrMK 35 ptk, §-d 397-399, § 410). Alates 1. juulist 2004. a on relevantseks Eesti õigusaktiks aga Kriminaalmenetluse seadustik (RT I 2003, 27, 166).

Eesti relevantsete õigusaktide kooskõla

Eesti siseriiklikud õigusaktid on käsitletava konventsiooniga kooskõlas.

2.1.1.4. Kohtulikult karistatud isikute üleandmise Euroopa konventsioon ja selle lisaprotokoll

Kohut Eesti õiguskorras

Kohtulikult karistatud isikute üleandmise Euroopa konventsiooni ratifitseeris Riigikogu 26. veebruaril 1997 ja see avaldati RT II 1997, 10, 39.

Kohtulikult karistatud isikute üleandmise Euroopa konventsiooni ratifitseerimise seadus

§ 1. Ratifitseerida juurdelisatud kohtulikult karistatud isikute üleandmise Euroopa konventsioon, mis on koostatud 1983. aasta 21. märtsil Strasbourg'is ja alla kirjutatud Eesti Vabariigi poolt 1993. aasta 4. novembril Strasbourg'is.

§ 2. Ratifitseerimisel teha järgmine deklaratsioon:

Vastavalt konventsiooni artikli 17 lõikele 3 deklareerib Eesti Vabariik, et Eestile esitatakse taotlused ja nende lisad koos eesti- või ingliskeelse tõlkega.

Konventsiooni lisaprotokoll ratifitseeris Riigikogu 16. juunil 1999 ja see avaldati RT II 1999, 15, 92

Kohtulikult karistatud isikute üleandmise Euroopa konventsiooni lisaprotokoll ratifitseerimise seadus Ratifitseerida juurdelisatud kohtulikult karistatud isikute üleandmise Euroopa konventsiooni lisaprotokoll, mis on koostatud 1997. aasta 18. detsembril Strasbourg'is ja alla kirjutatud Eesti Vabariigi poolt 1999. aasta 26. veebruaril Strasbourg'is.

Relevantset siseriiklikud õigusaktid

Relevantseks siseriiklikuks õigusaktideks on lisaks ratifitseerimise seadusele kehtiv Kriminaalmenetluse koodeks (ENSV ÜT 1961, 1, 4 ja lisa; RT 1991, 40, 497; RT I 2003, 26, 156) (KrMK 35 ptk, §-d 397-398, §-d 4131-4132, § 414). Alates 1. juulist 2004. a on relevantseks Eesti õigusaktiks aga Kriminaalmenetluse seadustik (RT I 2003, 27, 166).

Eesti relevantsete õigusaktide kooskõla

Eesti siseriiklikud õigusaktid on käsitletava konventsiooni ja selle lisaprotokolliga kooskõlas. Konventsiooni art 4 kätkeb endas üksikisikute subjektiivseid õigusi ja on otsekohaldatav.

2.1.1.5. Terrorismi tõkestamise Euroopa konventsioon

Kohut Eesti õiguskorras

Terrorismi tõkestamise Euroopa konventsioon ratifitseeriti Riigikogus 29. jaanuaril 1997 ja avaldati RT II 1997, 5, 20.

Terrorismi tõkestamise Euroopa konventsiooni ratifitseerimise seadus

§ 1. Ratifitseerida juurdelisatud terrorismi tõkestamise Euroopa konventsioon, mis on koostatud 1977. aasta 27. jaanuaril Strasbourg'is ja alla kirjutatud Eesti Vabariigi poolt 1996. aasta 3. mail Strasbourg'is.

§ 2. Ratifitseerimisel teha järgmine reservatsioon:

Konventsiooni artikli 13 lõike 1 kohaselt ning kooskõlas selles sätestatud tingimustega reserveerib Eesti Vabariik õiguse keelduda väljaandmisest konventsiooni artiklis 1 nimetatud ükskõik millise kuriteo puhul, mida ta peab poliitiliseks kuriteoks või poliitilise kuriteoga seotud kuriteoks.

Relevantset siseriiklikud õigusaktid

Relevantseteks siseriiklikeks õigusaktideks on peale ratifitseerimise seaduse veel Karistusseadustik ja Kriminaalmenetluse koodeks.

Eesti relevantsete õigusaktide kooskõla

Karusseadustik (RT I 2001, 61, 364; 2003, 4, 22), mille §-d 111, 112, 133-136, 237, 246, 405, 418 sätestavad konventsiooni art-s 1 nimetatud kuriteokoosseise. Konventsioon ei reguleeri otseselt menetlusküsimusi, kuid selle art-s 8 sätestatud üldise menetlusliku abistamiskohustuse osas võib relevantse õigusnormidena nimetada Kriminaalmenetluse koodeksi §-de 397 ja 398. Eesti siseriiklikud õigusaktid on käsitletava konventsiooniga kooskõlas.

Terrorismi tõkestamise Euroopa konventsiooni protokoll

Eesti on alla kirjutanud ka konventsiooni protokoll. Protokollis sätestatakse rida uusi rahvusvahelisi lepinguid, millest tulenevaid tegusid lepinguosalistes loevad siseriiklikult kuriteoks. Mõnedega neist lepingutest pole Eesti tänaseks ühinenud. Sellegipoolest võib asuda seisukohale, et Karistusseadustikus on käsitletava protokoll mõttes piisavalt määratletud kuriteokoosseisud. Menetlusliku poole pealt protokolliga tehtavad uuendused ei takista samuti selle täitmist KrMK 35. ptk sätete kohaselt.

2.1.1.6. Välisriikide õigusinfo konventsioon ja selle lisaprotokoll

Kobt Eesti õiguskorras

Välisriikide õigusinfo konventsioon ja selle lisaprotokoll ratifitseeriti Riigikogus 19. veebruaril 1997 ja avaldati RT II 1997, 7, 35.

Välisriikide õigusinfo Euroopa konventsiooni ning selle lisaprotokoll ratifitseerimise seadus

§ 1. (1) Ratifitseerida juurdelisatud välisriikide õigusinfo Euroopa konventsioon, mis on koostatud 1968. aasta 7. juunil Londonis ning alla kirjutatud Eesti Vabariigi poolt 1993. aasta 4. novembril Strasbourg'is.

(2) Ratifitseerimisel teha järgmised deklaratsioonid:

1) vastavalt konventsiooni artikli 2 lõikele 3 on vastuvõtva asutuseks ja edastavaks asutuseks Justiitsministeerium;

2) vastavalt konventsiooni artikli 3 lõikele 2 on õigusasutusteks Eestis kohtud, Riigiprokuratuur, Justiitsministeerium, Siseministeerium ja Tolliamet.

§ 2. (1) Ratifitseerida välisriikide õigusinfo Euroopa konventsiooni lisaprotokoll, mis on koostatud 1978. aasta 15. märtsil Strasbourg'is ja alla kirjutatud Eesti Vabariigi poolt 1996. aasta 3. mail Strasbourg'is.

(2) Ratifitseerimisel teha järgmine deklaratsioon:

Vastavalt protokoll artikli 5 lõikele 1 deklareerib Eesti Vabariik, et ta on seotud ainult protokoll I peatükiga.

Relevantset siseriiklikud õigusaktid

Relevantne siseriiklik õigusakt on konventsiooni ja lisaprotokoll ratifitseerimise seadus.

Eesti relevantsete õigusaktide kooskõla

Käsitletava konventsiooni osas omab kriminaalõigusega puutumust üksnes selle lisaprotokoll. Kuna Eesti deklareeris konventsiooni lisaprotokoll ratifitseerimisel, et sellest on talle siduv üksnes I

peatükk, siis omabki Eesti jaoks tähtsust üksnes protokoll I ptk. Sellega on Eesti siseriiklikud aktid kooskõlas (ratifitseerimise seadus määratleb nõutavad asutused).

2.1.1.7. *Rahapesu ning kriminaaltulu avastamise, arestimise ja konfiskeerimise konventsioon*

Koht Eesti õiguskorras

Rahapesu ning kriminaaltulu avastamise, arestimise ja konfiskeerimise konventsioon ratifitseeriti Riigikogus 8. märtsil 2000 ja avaldati RT II 2000, 7, 41.

Rahapesu ning kriminaaltulu avastamise, arestimise ja konfiskeerimise konventsiooni ratifitseerimise seadus

§ 1. Ratifitseerida rahapesu ning kriminaaltulu avastamise, arestimise ja konfiskeerimise konventsioon, mis on koostatud 1990. aasta 8. novembril Strasbourgis ja millele Eesti Vabariik on alla kirjutatud 1999. aasta 25. juunil Strasbourgis.

§ 2. Ratifitseerimisel tehakse järgmised deklaratsioonid:

- 1) konventsiooni artikli 21 lõike 2 alusel deklareerib Eesti Vabariik, et kohtudokumendid toimetatakse kätte Justiitsministeeriumi kaudu;
- 2) konventsiooni artikli 23 lõike 1 alusel deklareerib Eesti Vabariik, et keskasutus on Justiitsministeerium;
- 3) konventsiooni artikli 25 lõike 3 alusel deklareerib Eesti Vabariik, et Eesti asutustele esitatakse taotlused ja nende lisad koos ingliskeelse tõlkega.

Relevantsed siseriiklikud õigusaktid

Relevantsed õigusaktid on lisaks ratifitseerimise seadusele veel järgmised:

- 1) Karistusseadustik;
- 2) Krediidiasutuste seadus;
- 3) Rahapesu tõkestamise seadus;
- 4) Jälitustegevuse seadus;
- 5) Kriminaalmenetluse koodeks;
- 6) Apellatsiooni ja kassatsiooni kriminaalkohtumenetluse seadustik.

Eesti relevantsete õigusaktide kooskõla

- 1) Karistusseadustik (§ 83 – konfiskeerimine; § 202 – kurieo toimepanemise tulemusel saadud vara omandamine, hoidmine ja turustamine; § 394 – rahapesu; § 395 – isikusamasuse tuvastamise kohustuse mittetäitmine; § 396 – rahapesu kahtlusest mitteteatamine ja ebaõigete andmete esitamine);
 - 2) Kriminaalmenetluse koodeks (§ 397 – rahvusvahelise koostöö põhimõtted; § 411 – vara võetus ja arestimine välisriigi taotlusel; § 412 – vara üleandmine välisriigile);
 - 3) Jälitustegevuse seadus (konventsiooni art-s 4 ettenähtud jälituse eri- ja erandtoimingud);
 - 4) Krediidiasutuste seadus (§ 88 - pangasaladus);
 - 5) Apellatsiooni ja kassatsiooni kriminaalkohtumenetluse seadustik (edasikaebeõigus tagab konventsiooni art 5 nimetatud kaitsevahendid);
 - 6) Rahapesu tõkestamise seadus (§ 19 – rahapesu andmebüroo, § 24 – rahvusvaheline infovahetus).
- Artiklis 4 loetletud erimeetoditest on rahapesu tõkestamise seaduse §-ga 13 reguleeritud krediidi- ja finantseerimisasutuse siseste turvameetmete kehtestamine (rahapesu andmebüroo kontaktisiku määramine, töötajatele tegevusjuhendi ja selle täitmiseks sisekontrollieskirja kehtestamine, rahapesu tõkestamist käsitlev korrapärase täiendõpe). Nimetatud seaduse paragrahvis 15 on ette nähtud teatamiskohustus, st et kontaktisik teatab kõigist kahtlastest ja ebaharilikest tehingutest ning toimingutest, samuti sellest, kui tehingut sooritades on tuvastatud olukord, mille tunnused osutavad rahapesule. Paragrahv 17 sätestab krediidi- ja finantseerimisasutuste, §-s 5 nimetatud ettevõtjate ja nende töötajate või nende nimel tegutsenud isikute vabastamise vastutusest kahju eest, mis tekitatakse kliendile rahapesukahtlusest rahapesu andmebüroole teatamisega; nimetatud asutust ega isikuid ei või süüdistada seaduse või lepinguga ette nähtud konfidentsiaalsusnõude rikkumises. Paragrahvi 19

kohaselt ei korralda andmebüroo kohtueelset uurimist, kuid edastab vajalikud andmed kohtueelse uurimise asutusele, prokuratuurile või kohtule. Andmebüroo võib kahtlase teingu või sellega seotud õigustoimingute kohta taotleda lisainfot, mis tuleb esitada ka juhul, kui tegemist on pangasaladusega. Jälitustegevuse seadus sätestab jälitusametkonna tehtavad eri- ja erandtoimingud. Krediidiasutuste seaduse § 88 sätestab pangasaladuse hoidmise kohustuse ning juhud, kui kohustust ei pea järgima. Pangasaladuse võib avaldada kohtule või seaduses ettenähtud juhtudel kohtumääruses nimetatud isikule, juurdlus- ja uurimisorganitele kriminaalasja algatamise määruse alusel ning maksuhaldurile jt seaduses ettenähtud isikutele. Eelnevate sätete pinnalt võib asuda seisukohale, et Eesti siseriiklik õigus on konventsiooniga kooskõlas.

2.1.1.8. Kohtuotsuste rahvusvahelise kehtivuse Euroopa konventsioon

Kohut Eesti õiguskorras

Kohtuotsuste rahvusvahelise kehtivuse Euroopa konventsioon ratifitseeriti Riigikogus 21. veebruaril 2001 ja avaldati RT II 2001, 6, 34.

Kohtuotsuste rahvusvahelise kehtivuse Euroopa konventsiooni ratifitseerimise seadus

§ 1. Ratifitseerida juurdelisatud kohtuotsuste rahvusvahelise kehtivuse Euroopa konventsioon, mis on alla kirjutatud Londonis 2000. aasta 8. juunil.

§ 2. Ratifitseerimisel teha järgmised deklaratsioonid ja reservatsioonid:

- 1) konventsiooni artikli 61 esimese lõike alusel reserveerib Eesti Vabariik õiguse keelduda täitmisest juhul, kui kohtuotsus on tehtud tagaselja või otsuse aluseks on *ordonnance penale*, kui otsuse on teinud haldusorganid või kui kohtuotsus on aegunud;
- 2) konventsiooni artikli 19 teise lõike alusel deklareerib Eesti Vabariik, et menetleb taotlusi, mis on varustatud tõlkega kas eesti või inglise keelde.

Relevantset siseriiklikud õigusaktid

Relevantset siseriiklikud õigusaktid on lisaks konventsiooni ratifitseerimise seadusele veel Kriminaalmenetluse koodeks ja Karistusseadustik.

Eesti relevantsete õigusaktide kooskõla

Kriminaalmenetluse koodeks (35. ptk: §-d 4131-4137, 414), art-test 56 ja 57 tulenevate kohustuste täitmise osas rakenduvad KarS (*ne bis in idem põhimõte*) ja Kriminaalmenetluse koodeks (süüdistatava sõnaõigus).

Problemaatilised on konventsiooni sätted seoses tagaseljaotsuste, käskmenetluse otsuste, haldusorganite langetatud karistusotsuste ja aegunud kohtuotsustega, kuid see küsimus langeb ära seetõttu, et Eesti reserveerib endale ratifitseerimise seaduses õiguse nimetatud otsuste täitmisest keelduda.

Eelnevate sätete pinnalt võib asuda seisukohale, et siseriiklik õigus on kooskõlas konventsiooniga.

2.1.1.9. Keskkonna kriminaalõigusliku kaitse konventsioon

Kohut Eesti õiguskorras

Keskkonna kriminaalõigusliku kaitse konventsioon ratifitseeriti Riigikogus 20. veebruaril 2002 ja avaldati RT II 2002, 9, 28.

Keskkonna kriminaalõigusliku kaitse konventsiooni ratifitseerimise seadus

Ratifitseerida juurdelisatud keskkonna kriminaalõigusliku kaitse konventsioon, mis on koostatud 1998. aasta 4. novembril Strasbourgis ja millele Eesti Vabariik on alla kirjutanud 2001. aasta 1. juunil Strasbourgis.

Relevantssed siseriiklikud õigusaktid

Relevantssed siseriiklikud õigusaktid on konventsiooni ratifitseerimise seadus, Karistusseadustik ja Kriminaalmenetluse koodeks.

Eesti relevantsete õigusaktide kooskõla

KarS 20. peatükis sätestatud kuriteod ja 22. peatüki 3. jaos sätestatud kuriteod

Rahvusvahelist koostööd käsitleb Kriminaalmenetluse seadustiku § 397. Pädevad asutused määratleb sama seadustiku § 398.

Karusseadustiku jurisdiktsiooni määratlevad sätted on konventsiooniga kooskõlas.

Konventsiooni art-s 9 ette nähtud juriidilise isiku vastutus on Karustusseadustikus vastavate kuritegude eest ette nähtud.

Eelnevate sätete pinnalt võib asuda seisukohale, et siseriiklik õigus on konventsiooniga kooskõlas.

2.1.1.10. Korruptsiooni kriminaalõigusliku reguleerimise konventsioon

Kohb Eesti õiguskorras

Korruptsiooni kriminaalõigusliku reguleerimise konventsioon ratifitseeriti Riigikogus 17. oktoobril 2001 ja avaldati RT II 2001, 28, 140.

Korruptsiooni kriminaalõigusliku reguleerimise konventsiooni ratifitseerimise seadus

§ 1. Ratifitseerida juurdelisatud korruptsiooni kriminaalõigusliku reguleerimise konventsioon, mis on koostatud 1999. aasta 27. jaanuaril Strasbourgis ning millele Eesti Vabariik on alla kirjutanud 2000. aasta 8. juunil Londonis.

§ 2. Ratifitseerimisel määrab Eesti Vabariik vastavalt konventsiooni artikli 29 lõikele 1 keskasutuseks Justiitsministeeriumi.

§ 3. Ratifitseerimisel teha järgmine reservatsioon:

Vastavalt konventsiooni artikli 37 lõikele 1 ei määratle Eesti Vabariik kuriteona artiklis 12 nimetatud otsuse tegemise mõjutamist.

Relevantssed siseriiklikud õigusaktid

Lisaks konventsiooni ratifitseerimise seadusele on siseriiklikult relevantssed õigusaktid veel Karustusseadustik, Kriminaalmenetluse koodeks.

Eesti relevantsete õigusaktide kooskõla

Konventsiooni art-tes 2-12 nimetatud kuriteod on kriminaliseeritud KarS §-des 293-298;

Art-s 13 nimetatud süütegu on karistatav KarS § 394 järgi

Karusseadustiku jurisdiktsiooni määratlevad sätted on konventsiooniga kooskõlas.

Konventsiooni art-s 18 ette nähtud juriidilise isiku vastutus on Karustusseadustikus vastavate kuritegude eest ette nähtud.

Kooskõlas konventsiooni art-ga 19 on KarS § 83 kohaselt võimalik konfiskeerimine.

Eestis tegelevad korruptsioonijuhtumite uurimisega Politseiamet ja Kaitsepolitseiamet, millega täidetakse konventsiooni nõue luua spetsiaalsed korruptsiooniga tegelevad organid.

Konventsioon näeb ette iseenesliku informatsiooni edastamise võimaluse (teise riigi sellekohase taotluseta) ja otsekontaktid justiitsasutuste vahel (ilma keskasutuse vahendusega). Kuna KrMK sätteid kohaldatakse üksnes juhul, kui konventsioon ei sätesta teisiti või kui on vaja konventsioonis nimetatud protseduure täpsustada, siis Kriminaalmenetluse koodeksi rahvusvahelise koostöö regulatsioon ega muud Eesti õigusaktid ei takista konventsiooni rahvusvahelise suhtlemise peatükis sätestatu elluviimist. Konventsiooni sätete täpsustamine ei ole vajalik.

Eelneva pinnalt võib asuda seisukohale, et Eesti siseriiklikud õigusaktid on üldjoontes kooskõlas.

2.1.1.11. Arvutikuritegevusvastane konventsioon

Koht Eesti õiguskorras

Arvutikuritegevusvastane konventsiooni ratifitseerimise seadus võeti vastu 12. veebruaril 2003 ja avaldati RT II 2003, 9, 32.

Arvutikuritegevusvastane konventsiooni ratifitseerimise seadus

§1. Ratifitseerida juurdelisatud arvutikuritegevusvastane konventsioon, mis on koostatud 2001. aasta 23. novembril Budapestis ja millele Eesti Vabariik on samas alla kirjutanud.

§2. Ratifitseerimisel teha järgmised deklaratsioonid:

(1) Konventsiooni artikli 24 lõike 7 punkti a alusel määrab Eesti Vabariik, et väljaandmislepingu puudumisel vastutab väljaandmistootluse esitamise või vastuvõtmise või eelvangistuse eest Justiitsministeerium.

(2) Konventsiooni artikli 27 lõike 2 punkti c alusel määrab Eesti Vabariik keskasutuseks, kes vastutab vastastikuse abi taotluste saatmise ja neile vastamise ning nende täitmise või edastamise eest nende täitmiseks volitatud pädevatele asutustele, Justiitsministeeriumi.

(3) Konventsiooni artikli 35 lõike 1 alusel määrab Eesti Vabariik kontaktasutuseks Keskkriminaalpolitsei.

Relevantset siseriiklikud õigusaktid

Lisaks konventsiooni ratifitseerimise seadusele on relevantseteks siseriiklikeks õigusaktideks veel Karistusseadustik, Kriminaalmenetluse koodeks ja Jälitustegevuse seadus, Isikuandmete kaitse seadus.

Eesti relevantsete õigusaktide kooskõla

Karistusseadustik sätestab arvutitega seonduvad kuriteod §-des 206-208, 213, 217 ja 284.

Intellektuaalse omandi ja lapspornoga seonduvad kuriteod on KarS-is kriminaliseeritud ülddeliktidena (vastavalt 11. ptk II jagu ja 14. ptk), sõltumata nende toimepanemise viisist ja vahenditest.

Konventsioonis ettenähtud jurisdiktsioonisätete osas annab samuti siseriiklikult sobiliku regulatsiooni Karistusseadustik (§-d 6-9).

Juriidiliste isikute vastutuse võimaluse näeb Karistusseadustik lapsporno ja intellektuaalse omandiga seonduvate kuritegude eest ette.

Jälitustegevuse seadus näeb ette konventsioonis nõutavate protseduuride võimaluse §-des 7 ja 12 (liiklusandmete kogumine sisuandmete pealtkuulamine konv art 21 kohaselt).

Kriminaalmenetluse koodeks võimaldab konventsiooni II. peatükis ettenähtud esialgsete meetmete (arvutiandmete kiirsäilitus, teabeesituse korraldus, salvestatud arvutiandmete otsing ja arestimine, arvutiandmete kogumine reaajas) rakendamist (nt läbiotsimine, vara arestimine). Rügil on konventsiooni kohaselt võimalus kasutada ka olemasolevaid toiminguid, s.t. ta ei pea täpselt konventsioonis sisalduvaid meetmeid oma siseriiklikusse seadusandlusesse lisama, vaid on vabadus valida, millise (olemasolevate) meetmetega vajalikku tulemust saavutada. Jälitustegevuse seaduse § 9 lg 1 p 3 on seoses karistusseadustiku rakendamise seaduse vastuvõtmisega 12. juunil 2002. a muudetud ning alates 1. septembrist 2002. a on jälitustegevust võimalik alustada juhul, kui on andmeid sellise kuriteo kohta, mille eest on karistusena ette nähtud vähemalt kolmeaastane vabadusekaotus.

Rahvusvahelise koostöö osas sätestab konventsiooniga kokkusobivalt koostööpõhimõtted KrMK 35. ptk.

Lepinguosalistele riikidele pandud kohustuse osas määrata arvutisüsteemide ja -andmetega seotud kuritegude uurimisel, menetluses või elektrooniliste tõendite kogumisel viivitamatu abi tagamiseks pidevalt kättesaadaval olev kontaktisik on Keskkriminaalpolitseis loodud eraldi struktuurüksusena rahvusvahelise kriminaalteabe osakonnas infotehnoloogiakuritegude talitus. Seega täidab Eesti vastava nõude.

Praeguse seisuga kättesaadavate andmete alusel ei ole võimalik võtta seisukohta andmete säilitamise ja avalikustamise protseduuride regulatsioonide kohta. Muus osas võib kokkuvõtlikult asuda seisukohale, et Eesti siseriiklik õigus on konventsiooniga kooskõlas.

Arvutikuritegevusvastase konventsiooni lisaprotokoll arvutisüsteemide kaudu rassismi ja ksenofoobia levitamise kriminaliseerimise kohta

Lisaprotokoll on selle art-des 3-6 ettenähtud kuriteokoosseisud, millele osalusriikide kriminaalõigusnormid peaksid vastama.

Lisaprotokoll art-tes 3-6 ettenähtud kuritegu on kriminaliseeritud KarS §-s 151 (sotsiaalse vaenu õhutamine) ja KarS §-s 120 (ähvardamine). Solvamine pole Eestis enam üldkuriteona karistatav, kui solvamine käteb endas KarS 10. ptk 1. jaos sisalduvate kuritegude elemente, siis rakenduvadki vastavad koosseisud. Sama puudutab inimsusevastaste kuritegude ja genotsiidi eitamist, heakskiitmist või õigustamist.

Kokkuvõttes võib asuda seisukohale, et kehtiv siseriiklik õigus pole lisaprotokolliga vastuolus.

2.1.1.12. Tingimisi karistatud või tingimisi enne tähtaega karistusest vabastatud isikutele järelevalve kohaldamise Euroopa konventsioon

Kohb Eesti õiguskorras

Eesti on konventsiooni allkirjastanud, kuid see pole tänaseks veel ratifitseeritud.

Relevantsed siseriiklikud õigusaktid

Asjassepuutuv siseriiklik õigusakt on Kriminaalmenetluse koodeks.

Eesti relevantsete õigusaktide kooskõla

Kriminaalmenetluse koodeksi §-d 4131 ja 4132 näevad ette konventsioonis nõutavale sobiva koostöö raamistiku (nii kriminaalhoolduse kui karistuse täitmisele pööramise protseduuride siseriiklikuks algamiseks), mille piires saab Eesti kriminaalmenetlus ja -täiteõigust rakendada.

Kokkuvõtlikult võib asuda seisukohale, et siseriiklik õigus on konventsiooniga kooskõlas.

2.1.1.13. Vägivallakuritegude ohvritele hüvitise maksmise Euroopa konventsioon

Kohb Eesti õiguskorras

Eesti pole konventsiooni alla kirjutanud.

Relevantsed siseriiklikud õigusaktid

Asjassepuutuvad siseriiklikud õigusaktid on Kuriteoohvritele riikliku hüvitise maksmise seadus ja Kriminaalmenetluse koodeks.

Eesti relevantsete õigusaktide kooskõla

Kuriteoohvritele riikliku hüvitise maksmise seadus sätestab põhimõtteliselt konventsioonis nõutavale vastava regulatsiooni. Seadust tuleks konventsiooniga täielikku vastavusse viimiseks aga täiendada. Nimelt tuleb laiendada hüvitise saamise õigusega isikute ringi seaduse §-s 3 täiendada, lisades sinna punkti, et hüvitist saavad kõik käsitletava konventsiooni osalusriikide kodanikud.

Rahvusvahelise koostöö osas rakendub KrMK 35. ptk (§ 397). Selles osas vastuolu konventsiooni ja siseriikliku õiguse vahel pole.

2.1.2. Muud konventsioonid

2.1.2.1. ÜRO pantvangivõtmise vastane rahvusvaheline konventsioon

Kohb Eesti õiguskorras

Eesti ühines Pantvangivõtmise vastase rahvusvahelise konventsiooniga 7. novembril 2001. a. Konventsioon on avaldatud RT II 2001, 31, 156.

Pantvangivõtmise vastase rahvusvahelise konventsiooniga ühinemise seadus

§ 1. Ühineda juurdelisatud pantvangivõtmise vastase rahvusvahelise konventsiooniga, mis on sõlmitud 1979. aasta 17. detsembril New Yorgis.

Relevantsed siseriiklikud õigusaktid

Peale ühinemise seaduse on relevantseteks siseriiklikeks õigusaktideks veel Karistusseadustik ja Kriminaalmenetluse koodeks.

Eesti relevantsete õigusaktide kooskõla

Pantvangi võtmine on kriminaliseeritud KarS §-s 135.

Karistusseadustiku jurisdiktsiooni reguleerivad sätted (§-d 6-9) ühilduvad konventsiooni art-s 5 ettenähtuga.

Rahvusvahelise koostöö osas rakendub KrMK § 397, mille kohaselt kehtib aga konventsioon, kui selle regulatsioon koodeksi omast erineb.

Kuna pantvangi võtmine ei kuulu kuritegude hulka, mille puhul oleks Eesti siseriikliku õiguse kohaselt välistatud isiku väljaandmine välisriigile, siis ei teki probleemi siseriikliku õiguse ühilduvusest konventsiooni art-ga 10.

Kokkuvõttes võib asuda seisukohale, et Eesti siseriiklikud õigusaktid on konventsiooniga kooskõlas.

2.1.2.2. ÜRO pommiterrorismi vastane konventsioon

Kohb Eesti õiguskorras

Pommiterrorismi vastane konventsioon ratifitseeriti Riigikogus 30. jaanuaril 2002 ja avaldati RT II 2002, 8, 25.

Pommiterrorismi vastase konventsiooni ratifitseerimise seadus

§ 1. Ratifitseerida juurdelisatud pommiterrorismi vastane konventsioon, mis on ÜRO Peaassamblee poolt vastu võetud 1997. aasta 15. detsembril ning millele Eesti Vabariik on alla kirjutanud 1999. aasta 27. detsembril.

§ 2. Konventsiooni artikli 6 lõike 3 alusel Eesti Vabariik deklareerib, et ta kohaldab artiklis 2 nimetatud kuritegude suhtes artikli 6 lõikes 2 käsitletud jurisdiktsiooni oma siseriiklikus õiguses.

Relevantsed siseriiklikud õigusaktid

Lisaks konventsiooni ratifitseerimise seadusele on relevantseteks siseriiklikeks õigusaktideks veel Karistusseadustik

Eesti relevantsete õigusaktide kooskõla

KarS § 237 sätestab kuriteona terrorismi. See on määratletud formaalsete tunnuste kaudu. Terroristlike eesmärkide saavutamiseks toimepandud teoga tekitatud materiaalsed tagajärjed kriminaliseeritakse §-ga 237 kogumis rikutud õigushüvest tulenevate üldkoosseisude järgi (tapmine, tervisekahjustuse tekitamine, vara hävitamine vms). Terrorismikuritegu võib moodustada kogumi ka teiste KarS eriosas sätestatud kuritegudega (konventsiooni tähenduses omavad tähtsust nt § 405 - plahvatuse tekitamine ja lõhkematerjali, lõhkeseadeldise ning tulirelvadega seonduvad süüteod - §-d 414, 415, 418, 420).

Eesti siseriiklike aktide kohaselt ei saa konventsioonis nimetatud kuritegusid käsitada poliitiliste kuritegudena. Seega puudub vastuolu konventsiooni art-ga 5.

Karistusseadustiku jurisdiktsiooni reguleerivad sätted (§-d 6-9) ühilduvad konventsiooni art-s 6 ettenähtuga.

Rahvusvahelist koostööd puudutavas osas rakendub KrMK 35. ptk, mille sätted ei ole konventsiooniga vastuolus.

Art-s 14 nõutavad menetluslikud garantiid on tagatud PS-s sätestatud põhiõiguste kataloogi, Eestis kohaldatavate kriminaalmenetluse põhimõtete ja KrMK-s kahtlustatavale, süüdistatavale ja kohtualusele ettenähtavate menetluslike garantiidega.

Kokkuvõttes võib asuda seisukohale, et Eesti siseriiklikud õigusaktid on käsitletava konventsiooniga kooskõlas.

2.1.2.3. ÜRO terrorismi rahastamise tõkestamise rahvusvaheline konventsioon

Kohut Eesti õiguskorras

Terrorismi rahastamise tõkestamise rahvusvahelise konventsiooni ratifitseerimise seadus võeti vastu 20. märtsil 2002 ja avaldati RT II 2002, 12, 45.

Terrorismi rahastamise tõkestamise rahvusvahelise konventsiooni ratifitseerimise seadus

§ 1. Ratifitseerida juurdelisatud terrorismi rahastamise tõkestamise rahvusvaheline konventsioon, mis on ÜRO Peaassamblee poolt vastu võetud 1999. aasta 9. detsembril ning millele Eesti Vabariik on alla kirjutanud 2000. aasta 6. septembril.

§ 2. Konventsiooni artikli 2 lõike 2 alusel Eesti Vabariik deklareerib, et ta ei kohalda enda suhtes konventsiooni lisas toodud protokollil mandrilaval asuvate püsiplatvormide ohutuse vastu suunatud ebaseaduslike tegude tõkestamise kohta, mis on koostatud 1988. aasta 10. märtsil Roomas.

§ 3. Konventsiooni artikli 7 lõike 3 alusel Eesti Vabariik deklareerib, et ta kohaldab artiklis 2 nimetatud kuritegude suhtes artikli 7 lõikes 2 käsitletud jurisdiktsiooni oma siseriiklikus õiguses.

Relevantset siseriiklikud õigusaktid

Lisaks konventsiooni ratifitseerimise seadusele on tähtsust omavateks siseriiklikeks õigusaktideks veel Karistusseadustik, Kriminaalmenetluse koodeks, Rahapesu tõkestamise seadus.

Eesti relevantsete õigusaktide kooskõla

Karistusseadustik ei sätesta iseseisvate kuritegudena konventsiooni art 2 lg-s 1 sätestatud kuritegude rahastamist. Kuid Karistusseadustiku mõttes pole need teod ka mittekaristatavad. Art 2 lg-s 1 ettenähtud tegude rahastamine on käsitletav osavõtuna (vastavatele kuritegudele kihutamise või kaasaaitamisena), mille eest, tulenevalt KarS §-st 22 lg-st 4 karistatakse sama eriosa paragrahvi järgi kui põhiteo eest. Probleemaatiline on olukord art 2 lg-te 3 ja 4 osas, sest KarS kohaselt pole karistatav osavõtu katse. Oluline on põhiteo jõudmine vähemalt katse staadiumisse. Kui seda ei ole, siis langeb ära ka osavõtuteo karistatavus. Samas on kavandamisel Karistusseadustiku muudatus, mille kohaselt esimese astme kuriteo ettevalmistamine kriminaliseeritakse ja mis lahendaks suures osas nimetatud

probleemi. Lg 5 ei tekita iseenesest probleeme kui selles nimetatud kaasosalus täidab KarS §-s 22 kihutajale või kaasaaitajale ettenähtud kriteeriumid põhiteoga puutuvat.

Eesti siseriiklike aktide kohaselt ei saa konventsioonis nimetatud kuritegusid õigustada poliitilistel, filosoofilistel, ideoloogilistel, rassilistel, etnilistel, usulistel või muudel sarnastel kaalutlustel. Seega puudub vastuolu konventsiooni art-ga 6.

Karistusseadustiku jurisdiktsiooni reguleerivad sätted (§-d 6-9) ühilduvad konventsiooni art-s 7 ettenähtuga.

Rahvusvahelist koostööd puudutavas osas rakendub KrMK 35. ptk, mille sätted ei ole konventsiooniga vastuolus.

Rahapesu tõkestamise seadus võimaldab rahapesu andmebürool osaleda rahvusvahelises koostöös käsitleva konventsiooni art 18 mõttes (Rahapesu tõkestamise seaduse § 19).

Seega võib asuda seisukohale, et põhiosas on Eesti siseriiklikud õigusaktid konventsiooniga kooskõlas (vastuolu võib tekkida vaid art 2 lg-tes 3 ja 4 ettenähtud käitumiste kriminaliseerimise osas).

2.1.2.4. Rahvusvaheline organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsioon

Kohut Eesti õiguskorras

Rahvusvaheline organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsioon ratifitseeriti 4. detsembril 2002 ja avaldati RT II 2003, 1, 1.

Rahvusvaheline organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni ratifitseerimise seadus

§1. Ratifitseerida juurdelisatud rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsioon, mis on ÜRO Peaassamblee poolt vastu võetud 2000. aasta 12. detsembril Itaalias Palermos ja millele Eesti Vabariik on alla kirjutanud 2000. aasta 14. detsembril Itaalias Palermos.

§2. Konventsiooni artikli 5 lõike 3 alusel deklareerib Eesti Vabariik, et ta käsitab oma seaduste kohaselt kuriteona artikli 5 lõike 1 punkti a alapunktis i nimetatud tegu.

§3. Konventsiooni artikli 16 lõike 5 alusel deklareerib Eesti Vabariik, et ta käsitab konventsiooni isiku väljaandmiseks teiste osalusriikidega tehtava koostöö õigusliku alusena.

§ 4. Konventsiooni artikli 18 lõike 13 alusel määrab Eesti Vabariik õigusabitaotluste vastuvõtmise keskasutuseks Justiitsministeeriumi.

§5. Konventsiooni artikli 18 lõike 14 alusel deklareerib Eesti Vabariik, et talle vastuvõetavateks keelteks on eesti ja inglise keel.

Relevantsed siseriiklikud õigusaktid

Peale konventsiooni ratifitseerimise seaduse on tähtsust omavateks siseriiklikeks õigusaktideks veel Karistusseadustik, Krediidiasutuste seadus, Rahapesu tõkestamise seadus, Korruptsioonivastane seadus, Kuriteoohvritele riikliku hüvitise maksmise seadus, Finantsinspektsiooni seadus.

Eesti relevantsete õigusaktide kooskõla

KarS §-d 255, 256 - kuritegelikku ühenduse kuulumine ja selle juhtimine

KarS § 202 - kuriteo toimepanemise tulemusena saadud vara omandamine, hoidmine ja turustamine

KarS § 289 ja §-d 293-298, 300 ebaseaduslike soodustuste loomisega seonduvad kuriteod

KarS §-d 30-305 - õigusemõistmise takistamisega seonduvad kuriteod

KarS § 394 - rahapesu

Karistusseadustik näeb ette juriidilise isiku kriminaalvastutuse, varalise karistuse kuritegeliku ühendusega seonduvate kuritegude korral ja konfiskeerimise.

Järelevalvekord finantsasutuste suhtes on toodud Finantsinspektsiooni seaduses.

Konventsiooni art-s 9 ettenähtud korruptsioonivastased meetmed sätestatakse Korruptsioonivastases seaduses, mis näeb ette teatud ametiisikute majanduslike huvide deklareerimise kohustuse, töökoha-,

tegevus- ja toimingupiirangud ning vastutuse. Lisaks kehtib seaduse lisana Avaliku teenistuse eetikakoodeks.

Karistusseadustiku jurisdiktsiooni reguleerivad sätted (§-d 6-9) ühilduvad konventsiooni art-s 15 ettenähtuga.

Rahvusvahelist koostööd puudutavas osas rakendub KrMK 35. ptk, mille sätted ei ole konventsiooniga vastuolus (Art-s 13 sätestatud rahvusvahelise koostöö aluseid vara konfiskeerimisel käsitleb KrMK § 411, mis reguleerib võetust, vara arestimist ja üleandmist välisriigi taotlusel. Selle teostamise alused ja kord sätestatakse koodeksi §-des § 146, 1461, 147 ja 148).

Konventsioon näeb ette võimaluse erikokkulepete sõlmimiseks ühisuurimise korraldamise võimaldamiseks. Mulle teadaolevalt pole selliseid lepinguid sõlmitud. Seega puudub ka vajadus kooskõla hindamiseks. Iseenesest pole Eesti õigusega välistatud niisuguste lepingute sõlmimine.

Konventsiooni art-s 24 ettenähtud tunnistajakaitse kohaldamine on võimalik KrMK § 791 alusel tunnistaja või kannatanu anonüümsuse rakendamisega.

Eesti Vabariigi valitsuse, Läti Vabariigi valitsuse ja Leedu Vabariigi valitsuse vahelise kannatanu- ja tunnistajakaitse lepingu, mille kohaselt tagavad pooled kolme riigi isikutele nende vara, vabaduse ja seaduslike huvide võrdse kaitse, kui nimetatud isikutele otse või kaudselt avaldatakse ebaseaduslikku survet või kui nad seatakse ohtu muul viisil ning kui taotletakse nende kaitsmist. Paraku ei ole aga nimetatud leping Eesti suhtes veel jõustunud, kuna meil puuduvad vastavad õigusaktid, milles nähakse ette teise lepingu poole territooriumile viidava kaitstava isiku õigused ja kohustused. Samuti ei ole Eestis määratud kannatanu ja tunnistaja kaitsega tegelevat keskasutust.

Kannatanule kahju hüvitamise põhimõtted on sätestatud Kuriteoohvritele riikliku hüvitise maksmise seaduses, mis ei ole käsitletava konventsiooniga vastuolus.

Rahapesu tõkestamise seadus võimaldab rahapesu andmebürool osaleda rahvusvahelises koostöös käsitletava konventsiooni art 27 mõttes (Rahapesu tõkestamise seaduse § 19).

Konventsiooni art-s 28 nimetatud põhimõtte ja teiste konventsioonis ettenähtud preventiivsete meetmete üheks rakenduseks Eestis võiks pidada Kriminaalpoliitika keskuse loomist Justiitsministeeriumi juurde.

Kokkuvõttes näeb Eesti siseriiklik karistusõigus ette mahuka süütegude kataloogi konventsioonis nimetatud kuritegude karistamiseks; siseriiklikud õigusaktid täidavad formaalselt konventsioonis esitatud nõuded ka muude, preventiivse iseloomuga meetmete osas. Nende sisuline rakendatavus on aga riigi haldussuutlikkuse probleem, mida käesolevalt ei vaadelda.

2.1.2.5. ÜRO apartheidikuriteo tõkestamise ning selle eest karistamise rahvusvaheline konventsioon

Kohut Eesti õiguskorras

Apartheidikuriteo tõkestamise ning selle eest karistamise rahvusvahelise konventsioon on avaldatud RT II 1995, 5/6, 29.

Relevantsed siseriiklikud õigusaktid

Asjassepuutuvaks siseriiklikuks õigusaktiks on Karistusseadustik.

Eesti relevantsete õigusaktide kooskõla

Karistusseadustikus kriminaliseeritakse konventsiooni art-s II nimetatud kuritegu kas inimsusevastase kuriteona KarS § 89 järgi, sotsiaalse vaenu õhutamisena KarS § 151 järgi või võrdõiguslikkuse rikkumisena KarS § 152 järgi.

Eesti siseriiklik õigus on konventsiooniga kooskõlas.

2.1.2.6. *Narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseadusliku ringluse vastane Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsioon*

Kohut Eesti õiguskorras

Narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseadusliku ringluse vastane Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooniga ühinemise seadus võeti Riigikogus vastu 31. mail 2000 ja avaldati RT II 2000, 15, 92.

Narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseadusliku ringluse vastane Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooniga ühinemise seadus

§ 1. Ühineda narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseadusliku ringluse vastase ÜRO konventsiooniga, mis on koostatud 1988. aasta 20. detsembril Viinis (juurde lisatud).

§ 2. Konventsiooni artikli 7 lõike 8 alusel määrata õigusabi taotluste täitjaks Siseministeerium.

§ 3. Määrata konventsiooni artiklis 20 nimetatud informatsiooni edastajaks Sotsiaalministeerium.

Relevantset siseriiklikud õigusaktid

Relevantseteks siseriiklikeks õigusaktideks on lisaks konventsiooniga ühinemise seadusele veel Karistusseadustik, Kriminaalmenetluse koodeks.

Eesti relevantsete õigusaktide koostõla

KarS § 392 - keelatud ainete salakaubavedu

KarS 12 ptk 1 jagu - narkootikumidega seonduvad kuriteod

KarS § 202 - kuriteo toimepanemise tulemusena saadud vara omandamine, hoidmine ja turustamine

KarS § 394 - rahapesu

KarS § 83 näeb ette konfiskeerimise. Suures koguses narkootilise või psühhotroopse aine käitlemise eest on lisaks võimalik KarS § 53 kohaselt rakendada ka varalist karistust.

Karistusseadustiku jurisdiktsiooni reguleerivad sätted (§-d 6-9) ühilduvad konventsiooni art-s 4 ettenähtuga.

Rahvusvahelist koostööd puudutavas osas rakendub KrMK 35. ptk, mille sätted ei ole konventsiooniga vastuolus.

Konventsiooni art-des 15-19 ettenähtud meetmete osas kehtestavad vajalikud regulatsioonid vastava majandustegevuse aluseks olevad siseriiklikud õigusaktid.

Konventsioonis ettenähtud kuritegude osas sätestab KarS ulatusliku kataloogi karistatavatest tegudest ning näeb ette konventsiooni mõttes piisava jurisdiktsiooni Eestis nende eest karistamiseks. Ka kõnealuste kuritegude eest ettenähtavate sanktsioonide rangus on kooskõlas konventsiooni sätetega. Vastuolusid ei esine ka menetlusõiguse osas - Eestis siseriiklikud õigusaktid on konventsiooniga kooskõlas.

2.1.2.7. *Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuut*

Kohut Eesti õiguskorras

Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuut ratifitseeriti Riigikogus 5. detsembril 2001 ja avaldati RT II 2002, 2, 5.

Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudi ratifitseerimise seadus

§ 1. Ratifitseerida juurdelisatud Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuut, mis on vastu võetud 1998. aasta 17. juulil Roomas ja millele Eesti Vabariik kirjutas alla 1999. aasta 27. detsembril New Yorgis.

§ 2. Vabariigi Valitsusel määrata Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudi jõustumisel esindaja Rahvusvahelise Kriminaalkohtu osalusriikide assambleesse vastavalt Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudi artiklile 112.

§ 3. Rahvusvahelise Kriminaalkohtu poolt Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudi artikli 89 alusel väljastatud loovutamisinõudeid täidetakse kriminaalmenetluse koodeksi (ENSV ÜT 1961, 1, 4 ja lisa; RT I 2000, 56, 369; 75, õiend; 84, 533; 86, 542; 2001, 3, 9; 53, 306 ja 313; 56, 333; 65, 378) isiku välisriigile väljaandmist reguleerivate sätete alusel.

Relevantsed siseriiklikud õigusaktid

Lisaks ratifitseerimise seadusele omavad tähtsust veel Põhiseadus, Karistusseadustik, Kriminaalmenetluse koodeks.

Eesti relevantsete õigusaktide kooskõla

Eesti siseriikliku materiaalõigus on suuremas osas kooskõla RVKK statuudi kuriteomääratlustega. Peamiselt sätestatakse Karistusseadustikus vastavad kuriteokoosseisud 8. ptk 2.-4. jaos. Osaliselt tuleb aga rakendada ka muid eriosa paragrahve (eelkõige isikuvastaste kuritegude peatükki). Eesti õiguses on katmata või osaliselt katmata järgmised RVKK statuudi art-s 8 sätestatud teod: lg 2 p-i (b) alap-d iv, xi, xxii, xxv ja xxvi; lg 2 p-i (e) alap-d vii ja ix. Menetluslikus osas sätestab koostöö alused KrMK § 415. Siseriiklik õigus on statuudiga menetluslikus osas kooskõlas, materiaalõiguse osas esineb aga rida defitsiite. Teatud probleeme tekitab ka statuudi art 27, mille kohaselt pole oluline süüdistatava isiku ametiseisund ja siseriiklikud immuuniteedid ei kehti. Nimelt sõltub teatud kõrgemate riigiametnike kriminaalvastutusele võtmine Riigikogu või Presidendi nõusolekust - seega on neil indenniteet. Seega ei ole nende isikute puhul RVKK jurisdiktsioon välistatud. Probleem tekib aga juhul, kui President või Riigikogu keeldub oma nõusoleku andmisest.

Euroopa Ühenduse konventsioonid

2.1.2.8. Euroopa ühenduste finantsbuvide kaitse konventsioon

Avaldatud: Official Journal C 316 , 27/11/1995 P. 0049 - 0057

Tegemist on Euroopa Liidu liikmesriikide vahelise konventsiooniga, mis omab Eesti jaoks tähtsust peale Euroopa Liiduga liitumist. Siis tuleb siseriiklikud õigusaktid viia vastavusse konventsioonis sätestatud põhimõtetega.

Konventsiooni art 1.1.(a) sätestatud kuriteokirjeldustele vastavad teod on kriminaliseeritud KarS § 210 järgi (soodustuskelmus), § 201 (omastamine). Art 1.1.(b) sätestatud kuriteokirjeldustele vastavad teod on karistatavad sõltuvalt sellest, kas tegemist on maksusoodustusega majandustegevuse ergutamiseks KarS § 210 järgi (soodustuskelmus) või kui maksusoodustusel muu eesmärk, maksukuritegudena (KarS §-d 386, 389, 390).

Karusseadustikus eelnimetatud rikkumiste eest ettenähtavad karistused ja koosseisu jaoks vajaliku kahju alammäärad on kooskõlas konventsiooni art 2 nõuetega. Art 3 nõutav juhtivate ametiisikute vastutus Karistusseadustiku kohaselt ei ole selge, tõenäoliselt vajab karistusseadustik selles osas täiendamist. Art 4 ettenähtavad jurisdiktsioonipõhimõtted on Karistusseadustiku alusel kohaldatavad. Kuna Eesti õiguskorras puuduvad normid, mis takistaksid konventsiooni art 5 rakendamist, siis on kehtiv õigus ka selles osas konventsiooniga kooskõlas. Art-s 8 ettenähtav vaidluste lahendamise mehhanism tuleb Eesti ühinemisel Euroopa Liiduga kehtestada vastavates menetlusseadustes. Muus osas ei esine vastuolusid konventsiooni ja siseõiguse vahel.

2.1.2.9. Euroopa ühenduste finantsbuvide kaitse konventsiooni protokoll

Avaldatud: Official Journal C 313 , 23/10/1996 P. 0002 - 0010

Konventsiooni protokollis sätestatud korrupsioonikuriteod on kriminaliseeritud KarS §-des 293-298. Nendes normides ettenähtud karistusraamid vastavad protokollis art 5 nõuetele. Karistusseadustik võimaldab kohaldada protokollis art-s 6 ettenähtud jurisdiktsioonipõhimõtteid. Eesti õiguskorras puuduvad normid, millega võidakse rikkuda protokollis art-s 4 kehtestatud kohtlemisprintsipi. Kõrgemate riigiametnike (nt kohtunikud, valitsuse ja Riigikogu liikmed, Riigikontrolör, Õiguskantsler, President) menetluslik indenniteet ei riku seda põhimõtet, sest see ei välista kriminaalmenetlust nimetatud isikute suhtes. Sarnaselt konventsiooniga tuleb ka protokollis juures märkida, et art-s 8 ettenähtav vaidluste lahendamise mehhanism tuleb menetlusseadustes kehtestada Eesti ühinemisel Euroopa Liiduga. Muus osas vastuolud puuduvad.

Euroopa Ühenduse muude kuritegevust ja selle vastast võitlust puudutavate konventsioonide ja muude õigusaktide käsitus nõuab suuremat aega ja mahtu kui käesoleva töö raamides on võimalik. Analüüsi vajavate aktide loetelu vt lisast nr 1.

2.2. Mitmepoolsed õigusabilepingud

Eesti Vabariigi, Leedu Vabariigi ja Läti Vabariigi õigusabi ja õigussuhete leping
(RT II 1993, 6,5)

Eesti Vabariigi ja Vene Föderatsiooni leping õigusabi ja õigussuhete kohta tsiviil-, perekonna- ja kriminaalasjades
(RT II 1993, 16, 27)

Eesti Vabariigi ja Ukraina leping õigusabi ja õigussuhete kohta tsiviil- ja perekonnaasjades
(RT II 1995, 13,63)

Eesti Vabariigi Valitsuse ja Soome Vabariigi valitsuse vaheline leping koostöö kohta kuritegevuse tõkestamisel.
(RT II 1995, 29, 143)

Eesti Vabariigi ja Poola Vabariigi vaheline leping õigusabi osutamise ja õigussuhete kohta tsiviil-, töö ja kriminaalasjades
(RT II 1999, 4, 22)

Eesti Vabariigi valitsuse ja Ameerika Ühendriikide valitsuse vaheline leping vastastikuselt õigusabist kriminaalasjades
(RT II 1998, 35, 66)

Eesti Vabariigi valitsuse ja Ungari Vabariigi valitsuse vahelise terrorismi, ebaseadusliku narkootikumidega kaubitsemise ja organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise alane koostöökokkulepe
RTII, 13.10.1997, 35, 118
<https://www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id=22382>

Eesti Vabariigi valitsuse ja Tai Kuningriigi valitsuse vahelise kokkuleppe kurjategijate üleandmisest ja koostööst kriminaalkaristuste täideviimisel ratifitseerimise seadus Eesti Vabariigi valitsuse ja Tai Kuningriigi valitsuse vaheline kokkulepe kurjategijate üleandmisest ja koostööst kriminaalkaristuste täideviimisel
RTII, 14.05.2001, 15, 70

Eesti Vabariigi valitsuse ja Sloveenia Vabariigi valitsuse vahelise organiseeritud kuritegevuse, narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ja nende lähteainete ebaseadusliku ringluse ja terrorismi vastu võitlemise alase koostöölepingu eelnõu heakskiitmine ja volituste andmine
Vastu võetud 13. 03. 2001. a. korraldusega nr 178-k (RT II 2001, 6, 38), jõustunud 13. 03. 2001

Muudetud järgmise korraldusega: 25. 06. 2002 nr 410-k (RT II 2002, 20, 91), jõust. 25. 06. 2002 [RT II 2002, 20, 91 - jõust. 25. 06. 2002]

Eesti Vabariigi valitsuse ja Poola Vabariigi valitsuse vahelise organiseeritud kuritegevuse ja muu kuritegevuse vastu võitlemise koostöökokkuleppe eelnõu heakskiitmine

Vastu võetud Vabariigi Valitsuse 10. detsembri 2002. a korraldusega nr 802-k (RT II 2002, 37, 181), jõust 10.12.2002

Muudetud järgmise korraldusega (kuupäev, number, avaldamine Riigi Teatajas, jõustumise aeg):17.06.2003 nr 397-k (RT II 2003, 16, 82) 17.06.2003

[RT II 2003, 16, 82 - jõust 17.06.2003]

2.3. Eesti siseriiklik seadusandlus

2.3.1. Kriminaalmenetlus

Kehtiv Kriminaalmenetluse koodeksi (KrMK) 10. osa "Rahvusvaheline koostöö" koosneb 35. peatükist "Rahvusvaheline koostöö kriminaalmenetluse alal" ning see reguleerib õigusabi taotluste menetlemist nii nende riikidega, kellega on sõlmitud õigusabi lepingud kui ka nendega, kellega selliseid lepinguid sõlmitud ei ole. Viimasel juhul tuleb rakendada Euroopa Nõukogu kriminaalkonventsioone ning kriminaalmenetluse koodeksit.

2004. a 1 juulist kehtima hakkava Kriminaalmenetluse seadustikus (KrMS) on rahvusvaheline koostöö reguleeritud märksa põhjalikumalt. Kui KrMK pühendas oma 35. peatükis sellele 18 paragrahvi, siis KrMS 19. peatükk koosneb 7 jaost kokku 56 paragrahviga. Seadustik reguleerib lisaks üldsätetele (1. jagu) väljaandmist (2. jagu), vastastikust abistamist kriminaalasjades (3. jagu), kriminaalmenetluse üleandmist ja ülevõtmist (4. jagu), välisriigi ning Eesti kohtuotsuse tunnustamist ja täitmist (5. ja 6. jagu) ning Rahvusvahelist Kriminaalkohut (7. jagu).

2.3.2. Karistuseseadustik

KarS §-d 6-9 käsitlevad Eesti karistusõiguse ruumilist kehtivust, s.t kehtivust mitte ainult Eestis (Eesti territooriumil), vaid ka väljaspool Eestit.

KarS § 6 kehtestab territoriaalsuspõhimõtte, selle lg 2 nn lipuprintsiibi. Kui laev või lennuk on väljaspool Eesti territooriumi, tuleb vastavalt § 6 II kohaldamisele ujuvterritooriumi (*territoire flottant*) põhimõte - laev või lennuk on selle riigi territoorium, kelle lipu all ta sõidab. Vastavalt rahvusvahelisele õigusele saab laev või lennuk (Chicago lennunduskokkulepe 1944) olla registreeritud üksnes ühes riigis, kes kannab ka vastutust selle sõiduki ja selle pardal toimuva eest ning on kohustatud kohaldama sellega seoses oma karistusvõimu (nt Tokio 1963. a kokkulepe õhusõidukil toimepandud süütegude menetlemisest). Laevanduses kehtib 10. mai 1952. a rahvusvaheline leping, mille art 2 ning 1958. a Avamerekonventsiooni art 11 tulenevalt kuulub karistusvõim laeva lipuriigile ja seda esindab laeva kapten.

KarS § 8 kehtestab universaalsuspõhimõtte, nähes ette Eesti karistusõiguse kohaldamise nn maailmasüütegude eest. Nende näol on tegemist rahvusvahelisi õigushüvesid kahjustavate süütegudega, mille jälitamisest ja süüdlaste karistamisest on huvitatud kogu tsiviliseeritud maailm - olgu siis tegemist organiseeritud kuritegevuse ilmingute, õhuterroorsmi, narkootikumide leviku, kunstiväärtuste varguste, majandussüütegude, inimsusevastaste süütegude jms, kokku üle 20 liigi.

KarS § 7 kehtestab isiku- ehk personaalsuspõhimõtte. See peab silmas olukorda, kus Eesti võib oma karistusõiguse järgi menetleda süütegu, mille suhtes saaks rakendada ka teise riigi õigust. Tegemist on eelkõige juhtudega, mis on ette nähtud Kriminaalmenetluse ülevõtmise Euroopa konventsiooni art-s 8.

Ülemaailmse leviku tõttu ongi neid süütegusid hakatud nimetama maailmasüütegudeks ning nende jälitamist ja karistatavust reguleerivat universaalsuspõhimõtet siseriiklikus karistusõiguses maailmaõiguse printsiibiks.

Eesti on ühinenud paljude mitmepoolsete lepingutega, mis annavad meile võimaluse lülituda piiriülese kuritegevuse tõkestamisse. Eesti karistusõiguse kohaldamine on võimalik selliste rahvusvaheliste kuritegude osas nagu inimsusevastane kuritegu, genotsiid, sõjasüütegu, õhupiraatlus, süütegu rahvusvaheliselt kaitstud isiku vastu, ja, apartheid, piinamine ja ebainimlik kohtlemine, terrorism.

Nimetatud kuritegude koosseisud sisalduvad ka Karistusseadustikus, nimelt §-s 89 (inimsusevastane kuritegu), § 90 (genotsiid), §-d 94-109 (sõjasüüteod), §-des 111-112 (õhupiraatlus), §-d 102, 246 ja 247 (süütegu rahvusvaheliselt kaitstud isiku vastu), § 152 (apartheid), §-d 122 ja 324 (piinamine ja ebainimlik kohtlemine), § 237 (terrorism).

Euroopa Lepinguga on Eesti endale võtnud kohustuse võidelda selliste süütegudega nagu rahapesu (art 89), uimastikuriteod (art 99 ja 100), illegaalne immigratsioon, korrupsioon, tehingud võltsitud toodetega, inimkaubandus (art 100). Karistusseadustikus sisalduvad vastavad koosseisud järgmistes sätetes: §-d 394-396 (rahapesu), §-d 183-190 (uimastikuriteod), §-d 258-260 (illegaalne immigratsioon), §-d 289-300 (korrupsioon), §-d 224 ja 227 (tehingud võltsitud toodetega) ning §-d 133-134 (inimkaubandus).

III Tähtsamad rahvusvahelise koostöö valdkonnad justiits- ja siseküsimustes piiriülese kuritegevuse ohjeldamisel

Euroopa Liidu ootused Eesti õiguskaitseasutustele on esitatud ametlikes Euroopa Komisjoni arvamustes ja raportites justiits- ja siseküsimuste kohta.²⁷ Juulis 1997 esitatud komisjoni arvamuses nimetati, et on saavutatud teatavat edu piiride kontrollis. Eestit kutsuti üles tõstma põgenike ja varjupaigaotsijatega tegelemise taset, samuti efektiivsemalt võitlema organiseeritud kuritegevuse ja rahapesuga. Euroopa Komisjoni eduraportis novembris 1998 märgiti Eesti märgatavat edenemist immigratsiooni, piirikontrolli ja varjupaigataotlejate osas, kuigi rakendusmeetmed vajasisid veel täiendamist. Samuti nimetati suurt juba tehtud tööd ja vajadust seda jätkata politseiorganisatsiooni valdkonnas. Täiendavat tähelepanu vajasisid komisjoni arvates narkootikumide levik ja organiseeritud kuritegevus, eelkõige kohaldades rahvusvahelisi ja rahvuslikke õiguslikke instrumente selles suhtes. Eraldi toodi välja vajadus tegelda tõhusamalt korruptsiooni temaga. Oktoobris 1999 valminud eduraportis märgiti, et Eesti oli järginud enamikku eelmise aasta soovitudest. Politsei reorganiseerimine oli suur samm edasi ja seda tehti suuresti kutseõppe- ja tööttingimuste parandamise kaudu. Täielikult olid täidetud komisjoni soovitud idapiiri tugevdamisel, eriti piiri infrastruktuuri väljaarendamise ja varustatuse osas. Teatavat täiendavat tähelepanu tuli edaspidi pöörata narkootikumide ja korruptsiooni valdkondadele. Novembris 2000 esitatud raportis nimetati olulist progressi õiguskaitse sfääri arendamisel. Samas tuli jätkata pingutusi kohaldamiseks Eesti seadusandlust Euroopa Liidu nõuetele järgmistes sfäärides: võitlus organiseeritud kuritegevusega, narkootikumide kaubandus, võitlus korruptsiooniga politseis ja piirivalves. Novembris 2001 koostatud raportis nenditi, et Eesti on teinud suuri edusamme justiits- ja siseküsimustes. Oktoobris 2002 esitatud raportis tunnustas komisjon Eesti arengut andmekaitse, piiride kontrolli, viisade, migratsiooni ning samuti politsei ja õigusalasest koostööst. Tervikuna oli seadusandluse harmoneerimine kulgenud suhteliselt edukalt ja märgiti ära selle protsessi jätkumist.

3.1. Välispiiride kontroll, migratsioon ja pagulasküsimused

3.1.1. Piirikontroll

Euroopa Liiduga (EL) ühinemisel tuleb Eesti riigipiiril rakendada Schengeni konventsiooni nõudeid välispiiride valve ja piirikontrolli osas ning lõpetada alaline piirikontroll ja valve nendel riigipiiri osadel, mis muutuvad EL sisepiirideks.²⁸ See tähendab, et säilivate välispiiride kontrollimisel järgitakse kehtestatud valvetaseme nõudeid, toimub nõuetele vastav patrulltegevus ning piirikontrolli teostamisel võetakse kasutusele Schengeni infosüsteem SIS (*Schengen Information System*). Tuginedes EL informatsioonile on tõenäoline, et Schengeni süsteemiga ühinemine ja valve kaotamine sisepiiridel ei toimu enne 2005. aasta lõppu, kui peaks valmima Schengeni infosüsteemi uus versioon SIS-II.²⁹ EL välispiiridel toimuvale piirikontrollile ja välispiiride valvele esitatavaid nõudeid tuleb rakendada Eesti idapiiril ja merepiiril ning kuni Läti ühinemiseni EL-ga ka Eesti-Läti piiril. Lõpetada tuleb EL riikidest saabuvate ja nendesse suunduvate reisijate kontroll rahvusvahelistes lennujaamades ja Tallinna sadamates. Kolmandatest riikidest saabuvate ja nendesse suunduvate reisijate puhul võetakse piiril kasutusele liikmesriikide kodanikest ja kolmandatest riikidest pärit isikute füüsiline eraldamine selliseks

²⁷ Vt <http://europa.eu.int/scadplus/leg/en/lvb/e22102.htm>

²⁸ Riigikantselei Euroopa Liidu sekretariaat. Vabariigi Valitsuse tegevuskava 2002-2003: 24. Koostöö justiits- ja siseküsimustes, lk 1. Kättesaadav: <http://www.eib.ee/files/24%20koostoo%20justiits-%20ja%20siseekusimustes.pdf>

²⁹ Välisministeerium. Läbirääkimiste käik. Tallinn, 3. märts 2003. Portaal Eesti ja Euroopa Liit. Kättesaadav: http://www.vm.ee/est/euro/kat_244/2605.html

reisijatevoogude eraldamiseks vajalike ümberehituste teostamise teel.³⁰ Eesti riigipiiri staatust, piiri ületamise korda, piirirežiimi ja piiri valvamist reguleerivad juunis 1994 vastu võetud riigipiiri seadus ja piirivalveseadus, aga ka Vabariigi Valitsuse määrus 1997. aastast piirirežiimi eeskirja kinnitamise kohta.³¹ Kõigi nende seaduste ettevalmistamisel on arvestatud EL ja Schengeni vastava seadusandluse põhimõtteid.

Eesti, Läti, Leedu, Poola, Slovakkia ja Ungari siseministrid kirjutasid novembris 2003 alla ühisavaldusele, millega sätestati riikidevaheline koostöö tulevase EL-i välispiiri kaitsmisel ja tugevdamisel. Ühisavaldusega liitunud riikide koostöö eesmärgiks on optimaalne Schengeni nõuete rakendamine, tulevasel Schengeni piiril teostatavate protseduuride ühtlustamine ning politsei-, piirivalve- ja migratsiooniasutuste vaheliste kontaktide loomine ja tugevdamine läbi infovahetuse ja piiriprotseduuride ühtlustamise.³²

Piirivalveamet on osalenud regulaarselt kümnekonna rahvusvahelise organisatsiooni tegevuses ning jätkanud aktiivset kahe- ja mitmepoolset koostööd naaberriikide ja Läänemeremaade piirivalveametkondadega ning rannavalve- ja politseiorganisatsioonidega.³³ Piirivalveamet on sõlminud mitmesuguseid kahe- ja mitmepoolseid tööalaseid lepinguid erinevate riikidega, sealhulgas Venemaa, Soome, Läti, Ukraina ja Poola piirivalvega, Rootsi rannavalvega, samuti on tekkinud tõised kontaktid Leedu, Saksamaa, Prantsuse, Belgia ja Austria piirivalveametkondadega ja Ameerika Ühendriikide rannavalvega. Eesti piirivalve osaleb Läänemere piirkonnas organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise töögrupi operatiivkomitees ning Euroopa Liidu Nõukogu CIREFI (*Centre for Information, Discussion and Exchange on the Crossing of Borders and Immigration*) töögrupis. Osalemine CIREFI töös ja projektides aitab kaasa piirivalve tervikliku infosüsteemi projekteerimisel ja väljaehitamisel lähtuvalt CIREFI andmevahetusprogrammide alustest.³⁴ Koostöövõimalusi on arutatud ka Ungari piirivalvega.³⁵ Detsembris 2003 kohtusid Eesti ja Soome piirivalve töörühmad, mille raames arutati muu hulgas ka piirikontrolli tegevust Eesti ja Soome vahelistes piiripunktides.³⁶ Novembris 2003 toimus Eesti-Vene-Soome kolmepoolne piirikontrolli-alane juhtgrupi kohtumine, kus arutati olukorda omavahelistel maismaa- ja merepiiridel ning koostöö tulemusi merepiiride valve ja piirikontrolli valdkonnas.³⁷ Piirivalve koolituse ja täiendõppe osas on kaasa aidanud Soome piirivalve, Rootsi rannavalve, Taani, Rootsi, Norra ja Ameerika Ühendriikide immigratsiooniteenistused, samuti CIREFI, IOM (*International Organization for Migration*), UNCHR (*United Nations Commission on Human Rights*) ja DEA (*Drug Enforcement Administration*).³⁸

3.1.2. Migratsioon

Alates maist 2004, mil Eesti liitub EL-ga, muutub liikmesriikide kodanike ning kolmandatest riikidest pärit isikute Eestisse saabumise, ajutise Eestis viibimise ja Eestisse elama asumise õiguslik regulatsioon. EL kodaniku ja tema perekonnaliikme Eestis viibimist pärast Eesti ühinemist EL-ga reguleerib Euroopa Liidu kodaniku seadus. Välismaalaste seaduse muudatustega, mis kehtivad maist 2003, on sätestatud pikaajaliste residentide Eestisse lubamise ja riigis viibimise ning EL kodanike

³⁰ Riigikantselei Euroopa Liidu sekretariaat. Vabariigi Valitsuse tegevuskava 2002-2003: 24. Koostöö justitsi- ja siseküsimustes, lk 2. Kättesaadav: <http://www.eib.ee/files/24%20koostoo%20justitsi-%20ja%20siseekusimustes.pdf>

³¹ Välisministeerium. Sõelumiskohtumised – koostöö sise- ja justitsküsimustes. Portaali Eesti ja Euroopa Liit. Kättesaadav: <http://www.vm.ee/est/euro/2607.html>

³² Siseministeerium. Kuue riigi siseministrid allkirjastavad Poolas ühisavalduse - Pressiteade nr 120. Tallinn, 6. November 2003. Kättesaadav: <http://www.sisemin.gov.ee/atp/index.php?op=print&id=5603>

³³ Piirivalveamet. Piirivalve välissuhtlus. Kättesaadav: <http://www.pv.ee/valissuhtlus/index.html>

³⁴ Piirivalveamet. Eurointegratsioon. Kättesaadav: <http://www.pv.ee/valissuhtlus/euro.html>

³⁵ Piirivalveameti pressijaoskond. Ungari piirivalve staabiülem tutvub Eesti piirivalvega. Tallinn, 30. juuni 2003. Kättesaadav: <http://www.pv.ee/press/index.php3?v=full&id=502>

³⁶ Piirivalveameti pressijaoskond. Eesti-Soome piirivalve töörühmade kohtumine. Tallinn, 11. detsember 2003. Kättesaadav: <http://www.pv.ee/press/index.php3?v=full&id=579>

³⁷ Piirivalveameti pressijaoskond. Eesti on tänava kolmepoolse piirivalvealase kohtumise eesistujamaa. Tallinn, 27. november 2003. Kättesaadav: <http://www.pv.ee/press/index.php3?v=full&id=575>

³⁸ Piirivalveamet. Eurointegratsioon. Kättesaadav: <http://www.pv.ee/valissuhtlus/euro.html>

Eestis viibimise ja töötamise tingimused, kolmandate riikide kodanike liikmesriiki lubamine töötamise, ettevõtluse või õppimise eesmärgil, samuti illegaalse töötamise ja fiktiivsete abielude vastu võitlemise korraldamine ning elamisloa saamise vormi ja selle täitmise standardid.

Euroopa Liidu Nõukogu resolutsiooni kohaselt piiratakse majanduslikel ja sotsiaalsetel põhjustel immigratsiooni ning abinõuna kehtestatakse ranged tingimused kolmandatest riikidest pärit isikute võtmiseks vabadele töökohtadele.³⁹ Töötamise eesmärgil riiki lubamisel on liikmesriigil kohustus eelistada võimaluse korral liikmesriigi kodanikku. Riiki lubamise üldiseks printsiibiks on loa väljastamine neljaks aastaks ja tööandjalt nõutakse motiveeritud põhjendust sellise isiku tööle värbamiseks. Lastel ning abikaasadel lubatakse perekonna juurde elama asuda.⁴⁰ Kontrolli tugevdamiseks illegaalse töötamise üle nähakse ette haldus- või kriminaalsanktsioonide kehtestamist isikutele või ettevõtetele, kes võtavad tööle tööloata isikuid, kes aitavad sellele kaasa või hõlbustavad seda või kes tegelevad illegaalse tööjõu vahendamise vms tegevusega.⁴¹ Õppima asumisel lubatakse riiki ainult õppimise perioodiks.

Eesti väljastab isikut tõendavaid dokumente, mis vastavad dokumentide turvalisuse nõuetele EL-s. Alates jaanuarist 2002 väljastatakse uut isikutunnistust ehk ID-kaarti, veebruarist 2002 uut Eesti kodaniku passi ja septembrist 2002 uut pagulase reisidokumenti ning alates veebruarist 2004 hakatakse väljastama uut välismaalase passi.⁴² EL-s on kehtestatud ka ühtne elamislubade vorm, et vältida võltsimist.

Liikmesriigid määratlevad oma andmekaitse normid, mille kohaselt peab olema võimalus jälgida andmete korrektsust, samuti võimalus neid vajadusel korrigeerida. Passikontroll Eesti piiril juba on korraldatud peaaegu täielikult järgides Schengeni välispiiride jaoks kehtestatud nõudeid, mistõttu passikontrolli protseduur langeb põhilises osas kokku Schengeni ühises käsiraamatus esitatud protseduuriga.⁴³ Eesti Kodakondsus- ja Migratsiooniameti, Välisministeeriumi ja Piirivalveameti koostöö tulemusena on loodud Eesti keskne viisaregister. EL ühised konsulaarinstruktsioonid CCI (*Common Consular Instructions*) on konsulaarjuhiste harmoneerimise aluseks.⁴⁴

Tekkinud tiheda koostöö reguleerimiseks kirjutati 1994. aastal alla kolmepoolsele koostööprotokollile Eesti, Soome ja Venemaa piirivalveametkondade vahel ning vastavatele kahepoolsetele koostööprotokollidele Eesti ja Soome ning Eesti ja Venemaa piirivalveametkondade vahel. Lisaks raamprotokollile Vene Föderatsiooni Föderaalne Piirivalveteenistusega kirjutati 1995. aastal alla koostööplaani Eesti piirivalve ja Vene Föderatsiooni Loode piirivalveringkonna vahel, mille alusel toimub koostöö koordineerimine ning iga-aastane prioriteetsete tegevussuundade kooskõlastamine.⁴⁵ Eesti ja Vene piirivalve koostöö juhtimisgrupi kohtumisel detsembris 2002 märgiti 2003. aasta üheks prioriteediks illegaalne migratsioon.⁴⁶ Piirivalveamet jätkab koostöö arendamist naaberriikide politsei- ja piirivalveorganisatsioonidega illegaalse immigratsiooni tõkestamiseks. Samas jätkub piirivalve siseriiklik koostöö ning on sõlmitud kahe- ja mitmepoolseid koostöölepinguid teiste Eesti õiguskaitseasutustega.

³⁹ Välisministeerium. Läbirääkimiste käik. Tallinn, 3. märts 2003. Portaali Eesti ja Euroopa Liit. Kättesaadav: http://www.vm.ee/est/euro/kat_244/2605.html

⁴⁰ Välisministeerium. Sõelumiskohtumised – koostöö sise- ja justiitsküsimumustes. Portaali Eesti ja Euroopa Liit. Kättesaadav: <http://www.vm.ee/est/euro/2607.html>

⁴¹ Välisministeerium. Läbirääkimiste käik. Tallinn, 3. märts 2003. Portaali Eesti ja Euroopa Liit. Kättesaadav: http://www.vm.ee/est/euro/kat_244/2605.html

⁴² Vt <http://www.mig.ee/est/itd/>

⁴³ Piirivalveamet. Tänapäevane piirivalve. Kättesaadav: <http://www.pv.ee/tanane/>

⁴⁴ Riigikantselei Euroopa Liidu sekretariaat. Vabariigi Valitsuse tegevuskava 2002-2003: 24. Koostöö justiits- ja siseküsimumustes, lk 11. Kättesaadav: <http://www.eib.ee/files/24%20koostoo%20justiits-%20ja%20sisekusimumustes.pdf>

⁴⁵ Piirivalveamet. Piirivalve välissuhtlus. Kättesaadav: <http://www.pv.ee/valissuhtlus/index.html>

⁴⁶ Piirivalveameti pressijaoskond. Eesti ja Vene piirivalvurid tõhustavad koostööd. Tallinn, 18. detsember 2002. Kättesaadav: <http://www.pv.ee/press/index.php3?v=full&id=433>

3.1.3. Pagulasküsimused

Varjupaika ning pagulase staatust saab Eestis taotleda pagulaste seaduse alusel, mis on kooskõlas ÜRO pagulasseisundi konventsiooni põhimõtetega. Riigikogu võttis pagulaste seaduse vastu veebruaris 1997 ja ratifitseeris Genfi konventsiooni ja New Yorki protokoll sama aasta veebruaris. Seadus ja konventsioon jõustusid juulis 1997.⁴⁷

Riigikogu poolt vastu võetud pagulaste seaduse muutmise ja täiendamise seadus, mis jõustus septembris 1999,⁴⁸ paneb varjupaiga andmise või sellest keeldumise kohta otsuste tegemise Kodakondsus- ja Migratsiooniametile kui Vabariigi Valitsuse poolt selleks määratud valitsusasutusele. Kiirmenetluse korral piiripunktis esitatud taotluste puhul võib varjupaiga andmisest keeldumise otsuse langetada ka Piirivalveamet, kuid üksnes juhul, kui taotlus osutub ilmselt põhjendamatuks või kui taotleja tuleb turvalisest kolmandast riigist. Uuendusena on võimalik taotluse kiirmenetlust rakendada ka siseriigis esitatud taotluste puhul, et langetada kiiresti otsuseid taotlejate suhtes, kelle taotlus on ilmselt põhjendamatu või kes on saanud Eestisse turvalise kolmanda riigi kaudu. Seadus sätestab, et turvaliste riikide määramisel lähtutakse UNHCR (*United Nations High Commissioner for Refugees*) põhimõtetest. EL koostöö raames on pagulaste inimõiguste kaitsmiseks välja töötatud reeglid asüülitaotlejate kohtlemiseks, samuti on koostatud riikide nimekiri, kust asüülitaotlejaid vastu võetakse. Pagulaste seaduse muutmise seadus, mis võeti vastu jaanuaris 2003 ning jõustus mais 2003,⁴⁹ viib Eesti asüülialsed õigusaktid täielikult vastavusse EL nõuetele.

Antud valdkonda reguleerib rida õigusakte, millest 1990. aastal vastu võetud ja 1997. aastal jõustunud Dublini konventsioon on nii EL liikmesriikidele kui ka Eestile peale ühinemist EL-ga juriidiliselt siduv, teised õigusaktid aga poliitiliselt siduvad.⁵⁰ EL-ga liitumise ettevalmistamisel on Eestile pagulasküsimustes oluline olnud Dublini konventsiooniga ühinemise ettevalmistamine ning Eesti asüülialsed õigusaktide harmoneerimiseks EL *acquis*ga on pagulaste seadusesse sisse viidud mitmeid muudatusi ja täiendusi. Septembris 2003 võttis Euroopa Komisjon vastu määruse *No 1560/2003 of 2 September 2003 laying down detailed rules for the application of Council Regulation (EC) No 343/2003 establishing the criteria and mechanisms for determining the Member State responsible for examining an asylum application lodged in one of the Member States by a third-country national* (nn Dublini määrus), mis asendab Dublini konventsiooni. Pagulaste seadusesse tehakse enne liitumist viide Dublini määrusele.

Kodakondsus- ja Migratsiooniameti käsutusse asutatakse 2003. aasta lõpuks varjupaiga taotlejate ja pagulaste riiklik register. Dublini konventsiooni tõhusaks rakendamiseks loodud 2003. aastast käivitunud Eurodac'i sõrmejälgede süsteemi võtab Eesti kasutusele EL-ga liitumise hetkest.⁵¹ Eurodac on täisautomaatne varjupaigataotlejate sõrmejälgede võrdlemiseks mõeldud keskandmebaas ning süsteemis osalevate riikide ja keskasutuse vaheline elektrooniline andmeedastussüsteem.⁵²

⁴⁷ Välisministeerium. Sõelumiskohtumised – koostöö sise- ja justiitsküsimustes. Portaali Eesti ja Euroopa Liit. Kättesaadav: <http://www.vm.ee/est/euro/2607.html>

⁴⁸ RT I 1999, 18, 301

⁴⁹ RT I 2003, 13, 65

⁵⁰ Sotsiaalministeerium. Koostöö justiits- ja siseküsimustes: Läbirääkimiste peatükk nr. 24. Kättesaadav: <http://www.sm.ee/gopro30/web/gpweb.nsf/pages/eurojavalis0020>

⁵¹ Riigikantselei Euroopa Liidu sekretariaat. Euroopa Liiduga ühinemisvalmiduse saavutamise kava 2003. Tallinn, 2003, lk 210-211. Kättesaadav: [http://www.eib.ee/files/VVTK%202003-1\(istung\).pdf](http://www.eib.ee/files/VVTK%202003-1(istung).pdf)

⁵² Euroopa Komisjoni Delegatsioon. Täna käivitub Euroopa varjupaigataotlejate tuvastamise süsteem Eurodac. Tallinn, 15. jaanuar 2003. Pressiteade. Kättesaadav: <http://www.euroopaliiit.ee/page.asp?menu=418&action=kuva&artid=1525>

3.2. Politsei koostöö

Politseikoostöö tõhustamiseks rahvusvahelisel tasandil jätkatakse kahepoolsete riikidevaheliste lepingute sõlmimist kuritegevuse vastu võitlemiseks. Lähiriikide ning põhiliste koostööpartneritega planeeritakse 2004. aastaks välja arendada sideohvitseride võrk.⁵³ Euroopa politseijuhtide kohtumisel oktoobris 2003 arutati EL liikmesriikide vahelist sideohvitseride efektiivsemat kasutamist.⁵⁴ Senini on Eesti politsei poolt lähetatud sideohvitser St. Peterburis ja Eurooli peakorteris Haagis. Justiitsministeerium on lähetanud Soome Vabariiki sideprokuröri. Välisriikide õiguskaitseametkondade sideohvitseridest resideeruvad Eestis Soome, Rootsi ja Ameerika Ühendriikide esindajad. Korduvalt on Eesti ja Soome õiguskaitseasutuste esindajate poolt arutusel olnud sideohvitseri vajadus ning nende töö tõhustamine.⁵⁵

Politseikoostöös on oluline ka rahvusvahelistes töögruppides ja programmides osalemine. 1998. aastal võeti kasutusele ülemaailmne sõrmejälgede identifitseerimise automatiseeritud süsteem AFIS (*Automated Fingerprint Identification System*), mis on oluline nii piiriüleste kuritegude kui siseriiklike kuritegude kiireks avastamiseks. Eurodac'i sõrmejälgedesüsteem, mis viiakse sisse liitumisel EL-ga, hakkab baseeruma Politseiameti Kohtuekspertiisi ja Kriminialistika Keskuses (KEKK).⁵⁶ KEKK-i juurde planeeritakse luua ka kuritegevuse vastases võitluses kasutatava DNA-andmebaas peale andmebaaside loomiseks vajalike õigusaktide väljatöötamist.⁵⁷ Samuti luuakse KEKK-i juurde uued andmebaasid illegaalsete immigrandide, asüülitaotlejate ja pagulaste kohta.⁵⁸

Politseikoostöö raames toimib ühine infosüsteem CIS (*Common Information System*),⁵⁹ samuti toimub spetsialistide vahetus. Olulisim koostöögrupp on Eesti-Soome narkovastane töörühm FINESTO, mille tegevust planeeritakse jaanuarist 2004 laiendada ka majanduskuritegude tõkestamisele. FINESTO töörühma raames areneb Eesti ja Soome narkovastase tegevusega seotud ametkondade omavaheline koostöö. Keskkriminaalpolitsei rahvusvahelise kriminaalteabe osakonna ruumides asuvad lisaks kriminaalpolitsei ametnikele ka piirivalve ja tolli sideohvitserid. 2003. aasta lõpus käivitus kolme riigi vaheline FINESTO sarnane projekt FER (*Finnish-Estonian-Russian*),⁶⁰ millega kaasati koostöösse ka Vene Föderatsiooni narkoametnikud. Tähtsamad koostööprogrammid on viimastel aastatel olnud STOP (inimkaubanduse vastu võitlemine) ja FALCONE (organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemine). Sõlmitud on kahepoolsed koostöölepped politsei ja tolli, politsei ja piirivalve ning tolli ja piirivalve vahel. Lepingute eesmärk on võimaldada infovahetust igas valdkonnas, koolitust, abi transpordiga, omavahelise tegevuse kooskõlastamist eesmärgiga vähendada kulusid ja suurendada efektiivsust õigusrikkumiste tõkestamisel ja avastamisel töö dubleerimise vähendamisega jms. Novembris 2003 sõlmisid Helsingi, Varssavi, Riia, Vilniuse ja Tallinna politseijuhid koostöömemorandumi, mis on aluseks vastastikuse koostöö arendamisele, info ja kogemuste

⁵³ Riigikantselei Euroopa Liidu sekretariaat. Vabariigi Valitsuse tegevuskava 2002-2003: 24. Koostöö justiits- ja siseküsimumustes, lk 21. Kättesaadav: <http://www.eib.ee/files/24%20koostoo%20justiits-%20ja%20sisekusimumustes.pdf>

⁵⁴ Politseiamet. Euroopa politseijuhid arutavad koostöövõimalusi. Pressiteade. Tallinn, 6. oktoober 2003. Kättesaadav: <http://www.pol.ee/?id=4838>

⁵⁵ Vt näiteks: Justiitsministeerium. Eesti ja Soome soovivad tihedamat koostööd võitluses kuritegevusega. Tallinn, 8. september 2003. Pressiteade. Kättesaadav: <http://www.just.ee/index.php3?cath=7721&type=press;> Politseiamet. Eesti ja Soome politsei allkirjastavad koostöömemorandumi. Tallinn, 3. november 2003. Pressiteade. Kättesaadav: <http://www.pol.ee/index.php?id=5345>

⁵⁶ Riigikantselei Euroopa Liidu sekretariaat. Euroopa Liiduga ühinemisvalmiduse saavutamise kava 2003. Tallinn, 2003, lk 211, 215. Kättesaadav: [http://www.eib.ee/files/VVTK%202003-1\(istung\).pdf](http://www.eib.ee/files/VVTK%202003-1(istung).pdf)

⁵⁷ Ibid., lk 210, 212.

⁵⁸ Ibid., lk 215.

⁵⁹ Välisministeerium. Sõelumiskohtumised – koostöö sise- ja justiitsküsimumustes. Portaal Eesti ja Euroopa Liit. Kättesaadav: <http://www.vm.ee/est/euro/2607.html>

⁶⁰ Siseministeerium (täitja Ahven, A.). Vastuseks Ameerika Ühendriikide Suursaatkonna küsimustikule. Tallinn, 2003.

vahetamisele. Koostöövõrgustiku arendamine ja otsekontaktide arendamine naaber- ja teiste Läänemere riikide politseiasutustega sai alguse 2002. aastal.⁶¹

Eesti liitumisel EL-ga luuakse Politseiameti haldusalasse Sirene büroo (keskasutus, kes vastutab Schengeni infosüsteemi SIS (*Schengen Information System*) siseriikliku osa eest vastavalt Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni artiklile 108) ja Europoli (ELi kriminaaljälitusorgani) rahvuslik allüksus (Europoli konventsiooni artiklis 4 sätestatud ülesannete elluviimiseks), samuti võetakse kasutusele vastavad infosüsteemid. Selleks suurendati Keskkriminaalpolitsei juures olevat nüüdse Keskkriminaalpolitsei rahvusvahelise kriminaalteabe osakonna pädevust ning olemasolev materiaaltehniline baas laiendati 2003. aasta lõpuks Interpoli – Europoli – Schengeni Sirene rahvusliku keskbüroo loomiseks.⁶² Eesti ja Europoli vahel sõlmiti koostööleping juba 10. oktoobril 2001, misjärel lähetati juunist 2002 Europoli peakorterit juurde Haagi Eesti politsei sideohvitser.

Schengeni *acquis* sisaldab piire ületavat jälitustegevust, st jälitus, mis algab ühes ja lõpeb teises liikmesriigis. Artikkel 40 näeb ette varasemalt puudunud võimalust jätkata politseiametnikel isiku jälgimist teise riigi territooriumil, kui isiku jälgimist on alustatud oma jurisdiktsiooni piirides ja isik lahkub seejärel riigist teise Schengeni riiki. Tingimuseks on see, et jälgitav isik peab olema kahtlustatav kuriteos, mille eest on võimalik teda kinnipidamise korral ka teisele riigile välja anda. Enne jälgimise jätkamist teise riigi territooriumil peavad politseiametnikud esitama justiitskanaleid kaudu õigusabipalve ja saada sellele ka positiivse vastuse. Absoluutselt erandliku ja kiireloomulise juhtumi puhul võib ületada teise riigi piiri isiku jälgimise käigus ka ilma vastavasisulise taotluse eelneva esitamiseta, kuid toimuvast aktsioonist peab tingimata koheselt teavitama sihtkohariigi keskasutust.⁶³ Schengeni lepingu artikkel 41 reguleerib piireületavat isikute jälitamist. Selline tegevus on lubatav vaid juhul, kui jälitatava isiku piiriületamisest ei ole naaberriiki võimalik õigeaegselt teavitada. Nii piireületava jälgimise kui ka -jälitamise puhul on hulgaliselt lepingust tulenevaid ja naaberriikidevaheliste kokkulepetega sätestatud piiravaid tingimusi. Kui isik peetakse piiriülese jälitamise tulemusel kinni, siis järgneb sellele tavapärasel korral läbiviidav isiku väljaandmisprotsess. Põhimõtteliselt peab alates isiku kinnipidamisest kuue tunni jooksul esitatama eelaresti palve, kus kinnitatakse isiku väljaandmise nõudmist tema asukoha riigilt. Eelaresti palve ettenähtud ajalimiidi piires esitamata jätmise korral kinni peetav isik vabastatakse.⁶⁴ Piiriülene jälitamine kuriteo toimepaneku korral võib toimuda ainult üle maismaapiiri. Geograafilise asendi tõttu ei ole Eestil maismaapiiri ühegi EL praeguse liikmesriigiga.⁶⁵

Käesoleval ajal puudub Eestil õiguslik regulatsioon, mis võimaldaks tulenevalt Schengeni *acquis*'le Eesti politseinike vahetatut politseitööd teise riigi territooriumil ja vastupidi.⁶⁶ Põhimõtteliselt on võimalik Eesti liitumisel Schengeni õigussüsteemiga vastavate muudatuste tegemine Eesti seadusandluses, kuna siin ei ole vastuolu põhiseaduse ega olulisemate seda valdkonda reguleerivate seadustega. Muutmist vajavad politseiseadus, kriminaalmenetluse seadus, ning jälitustegevuse seadus.⁶⁷ Politseiametnikest sideohvitseride vahetus on vastavate lepingute alusel võimalik ka edaspidi. Hetkel on vajadus korral võimalik Eesti sideohvitseride saatmine teistesse riikidesse, millistega on tihedama kuritegevusealase koostöö vajadus.

⁶¹ Politseiamet. Läänemere riikide pealinnade politseijuhid sõlmivad koostöömemorandumi. Tallinn, 6. november 2003. Kättesaadav: <http://www.pol.ee/?id=5470>

⁶² Välisministeerium. Läbirääkimiste käik. Tallinn, 3. märts 2003. Portaal Eesti ja Euroopa Liit. Kättesaadav: http://www.vm.ee/est/euro/kat_244/2605.html

⁶³ Reimand, L. Rahvusvaheline koostöö kohtueelses kriminaalmenetluses. Lõputöö. Tartu, 2001, lk 19-20. Tartu: TÜ Õigusteaduskond. (Käsikiri Tartu Ülikooli õigusteaduskonna protsessiõiguse õppetoolis).

⁶⁴ Ibid.

⁶⁵ Välisministeerium. Sõelumiskohtumised – koostöö sise- ja justiitsküsimustes. Portaal Eesti ja Euroopa Liit. Kättesaadav: <http://www.vm.ee/est/euro/2607.html>

⁶⁶ Välisministeerium. Läbirääkimiste käik. Tallinn, 3. märts 2003. Portaal Eesti ja Euroopa Liit. Kättesaadav: http://www.vm.ee/est/euro/kat_244/2605.html

⁶⁷ Välisministeerium. Sõelumiskohtumised – koostöö sise- ja justiitsküsimustes. Portaal Eesti ja Euroopa Liit. Kättesaadav: <http://www.vm.ee/est/euro/2607.html>

Piiriüleelisel politseitööl kasutatav ühine sidesüsteem naaberriikidega Eestil esialgu puudub ning ilmselt ei ehita Eesti seda välja enne, kui Euroopa Liidus on selgunud kasutuselevõetavad standardid ning see, millist standardit hakkavad kasutama enamik naaberriike. Praegu töötab Schengeni spetsiaalne komisjon lahenduste leidmiseks probleemile, kuidas ühendada Euroopa erinevad sidesüsteemid.⁶⁸ Tehniliselt oleks praegu võimalik luua side naaberriikide politseiametnikega tegutsevate juhtimiskeskuste kaudu.⁶⁹

Rahvusvahelise politseikoostöö seisukohalt on kaks olulist konventsiooni, millega ka Eesti on ühinenud: 1996. aasta ekstradeerimise konventsioon ja 2000. aasta konventsioon vastastikusest abistamisest kriminaal-asjades. Need konventsioonid on tunduvalt kaasaegsemad ja praktilist rakendamist võimaldavad kui näiteks samasisulised Euroopa Nõukogu egiidi all vastu võetud varasemad konventsioonid (vastavalt 1957. ja 1959. aastal).⁷⁰

3.3. Rahapesu tõkestamine

ÜRO rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastase konventsiooni näol on tegemist kõige modernsema rahvusvahelise koostöö puudutava juriidilise instrumendiga.⁷¹ Konventsioon on alla kirjutatud enamuse ÜRO liikmesriikide, samuti Eesti poolt (ratifitseeritud 2002), mistõttu konventsioon on ülemaailmne ja geograafiliselt piiritlematu. Konventsiooni kohaldatakse muuhulgas ka kuritegelikul teel saadud vahendite päritolu varjamise ehk rahapesu tõkestamiseks.

Euroopa Liidus reguleerib rahvusvahelise koostööd rahapesu tõkestamisel liikmesriikide 1998. aasta ühine tegevusplaan kuritegelikul teel saadud tulu identifitseerimise, jälitamise, külmutamise, kinnipidamise ja konfiskeerimise kohta ning võitluseks rahapesuga. Euroopa Nõukogu rahapesu ning kriminaaltulu avastamise, arestimise ja konfiskeerimise konventsioon, mille Eesti ratifitseeris 2000. aastal, pakub praktilisi juriidilisi instrumente rahvusvaheliseks koostööks kohtueelses kriminaalmenetluses rahapesu valdkonnas. Konventsioon võimaldab teha kuriteovahendite ja kriminaaltulu konfiskeerimiseks kriminaalmenetluses võimalikult ulatuslikku koostööd.⁷² Konventsiooniga ühinenud riigid kohustuvad täitma taotlusi kuriteovahendina või kriminaaltuluna käsitatavate esemete või kriminaaltulu asemel rahasumma kriminaaltulu väärtuses konfiskeerimiseks, aga samuti abistama uurimises ja võtma tarvitusele esialgseid konfiskeerimismeetmeid.⁷³ Eesti ametivõimud on mitmete riikidega allkirjastanud rahapesuga seotud finantsinformatsiooni vahetust puudutavad ühise mõistmise memorandumid. Näiteks on 1999 aastal alla kirjutatud säärane memorandum Leeduga, 2000. aastal Läti ja Belgiaga.⁷⁴

Rahapesuvastases võitluses siseriiklikul tasandil on olulisim õiguslane instrument rahapesu tõkestamise seadus, mis jõustus juulis 1999 ning on vastavuses Euroopa Nõukogu direktiiviga 91/308/EC ja 2001/97/EC.⁷⁵ Samuti on rahapesu tõkestamisel suur osatähtsus rahapesu andmebüroo tegevuse käivitamisel 1999. aastal Politseiameti struktuuriüksusena, kuhu asutused ja ettevõtjad peavad teatama ilmnenud rahapesu kahtlustest. Rahapesu andmebüroo peamiseks

⁶⁸ Ibid.

⁶⁹ Välisministeerium. Läbirääkimiste käik. Tallinn, 3. märts 2003. Portaal Eesti ja Euroopa Liit. Kättesaadav: http://www.vm.ee/est/euro/kat_244/2605.html

⁷⁰ Reimand, L. op. cit., lk 25.

⁷¹ Vermeulen, G. The Schengen acquis as part of the broader European Justice and Home Affairs acquis in the area of criminal law. Ghent: 2000, p 18. (viidatud: Reimand, L. Rahvusvaheline koostöö kohtueelses kriminaalmenetluses, lk 27. Tartu: TÜ Õigusteaduskond. Käsikiri Tartu Ülikooli õigusteaduskonna protsessiõiguse õppetoolis).

⁷² RT II 2000, 7, 41

⁷³ Reimand, L., op.cit. lk 43.

⁷⁴ Valdmaa, M., Rahapesu tõkestamine Eestis järgides rahvusvahelisi standardeid ja praktikat. Bakalaureusetöö. Tallinn, 2003. (Käsikiri Tartu Ülikooli Õigusinstituudis).

⁷⁵ State Chancellery of European Union Secretariat. Monitoring report for the Commission review: Chapter 4 - Estonia. Estonia, June 2003, p. 5. Available: <http://www.eib.ee/files/EE-ch04-commented.pdf>

ülesandeks on rahapesukahtlaste tehingute kontrolli ja analüüsiga seonduvad küsimused. Rahapesu andmebüroo ja majanduspolitsei töötajate koolitusprogrammi ning vastavate abiprogrammide väljatöötamine ja neis osalemine on olnud oluline tegevus *acquis'* rakendamiseks. Rahapesu andmebüroo isikkoosseisu on 2004. aastal kavas laiendada.

Rahapesu vastu võitleva ja maailma rahapesu andmebüroosid ehk FIU-d (*Financial Intelligence Unit*) ühendava EGMONT grupi liikmeks astus Eesti rahapesu andmebüroo 2000. aastal. EGMONT grupp on ülemaailme rahapesu andmebüroosid ühendav organisatsioon. Ajavahemikus 2000-2001 alustas Eesti Panga Finantsinspektsiooni kohapealse järelevalve allosakond rahapesu tõkestamise meetmete adekvaatsuse hindamist krediidasutustes kohapealsete inspekteerimiste abil. Kontrolli tulemustena esitatakse vajadusel pankadele ettekirjutused, samuti on esitatud teateid rahapesu andmebüroole.⁷⁶ Toimib Eesti Pangaliidu rahapesu tõkestamise alane toimkond, mis on Eesti Pangaliidu juures tegutsev Eesti pankade, Eesti Panga ja rahapesu andmebüroo koostööorgan.⁷⁷

Euroopa Nõukogu MONEYVAL komitee ülesandeks on jälgida ja hinnata rahapesu tõkestamise alast olukorda neis Euroopa Nõukogu liikmesriikides, kes ei ole Rahapesu Tõkestamise Rahvusvahelise Töögrupi FATF (*Financial Action Task Force*) liikmed. Viimane on Euroopa Arengu ja Koostööorganisatsiooni liikmesriikide poolt 1989. aastal asutatud rahvusvaheline organ, mille ülesanne on finantsüsteemide kuritarvituste tõkestamine. Kuna EGMONT grupp kuulub FATF-i vaatlejalikmena, on alates 2002. aastast Eesti rahapesu andmebüroo esindajal võimalik olnud osaleda komitee töös ka teiste riikide hindajana.⁷⁸

Ajavahemikus 2002-2003 osales rahapesu andmebüroo PHARE rahapesuvastase projektis *Anti Money Laundering Project for CEEC (Central and Eastern European Countries)*, mille eesmärk oli tugevdada rahapesuvastast süsteemi Kesk- ja Ida-Euroopas kooskõlas rahvusvaheliste standardite ja EL *acquis'*ga.⁷⁹ 2003. aastal allkirjastati rahapesuvastase programmi raames leping ühinemiseks FIU.NET-iga,⁸⁰ mis senini on koondanud EL rahapesu andmebüroosid.

Siseministeriumi eestvedamisel, koostöös Eesti ja Hollandi õiguskaitsestruktuuridega on kestis ajavahemikus 2001-2002 Hollandi rahastusagentuuri SENTER finantseerimisel rahanduskuritegude tõkestamise alane koostööprojekt *Fight against Economic and Financial Crimes in Estonia*.⁸¹ Projekti raames arendati oluliselt vastavate struktuuride suutlikkust ning töötati välja uus meetodika korrupsiooni ennetamiseks avalikus sektoris.

3.4. Narkopreventsioon

Eesti on ühinenud ÜRO 1961. aasta narkootiliste ainete ühtse konventsiooniga ning 1971. aasta psühhotroopsete ainete konventsiooniga, 2000. aastal ÜRO 1988. aasta narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseadusliku ringluse vastase konventsiooniga ja samal aastal ka Euroopa Nõukogu 1990. aasta rahapesu ning kriminaaltulu avastamise, arestimise ja konfiskeerimise konventsiooniga.

⁷⁶ Rügikantselei Euroopa Liidu sekretariaat. Vabariigi Valitsuse tegevuskava 2002-2003: 24. Koostöö justiits- ja siseküsimustes, lk 28. Kättesaadav: <http://www.eib.ee/files/24%20koostoo%20justiits-%20ja%20siseekusimustes.pdf>

⁷⁷ Eesti Pangaliit. Rahapesu tõkestamise toimkond. Kättesaadav: <http://www.pangaliit.ee/rahaptoimk.htm>

⁷⁸ Rügikantselei Euroopa Liidu sekretariaat. Euroopa Liiduga ühinemisvalmiduse saavutamise kava 2003. Tallinn, 2003, lk 216. Kättesaadav: [http://www.eib.ee/files/VVTK%202003-1\(istung\).pdf](http://www.eib.ee/files/VVTK%202003-1(istung).pdf)

⁷⁹ State Chancellery of European Union Secretariat. Monitoring report for the Commission review: Chapter 4 - Estonia. Estonia, June 2003, p. 6. Available: <http://www.eib.ee/files/EE-ch04-commented.pdf>

⁸⁰ Rügikantselei Euroopa Liidu sekretariaat. Euroopa Liiduga ühinemisvalmiduse saavutamise kava 2003. Tallinn, 2003, lk 218. Kättesaadav: [http://www.eib.ee/files/VVTK%202003-1\(istung\).pdf](http://www.eib.ee/files/VVTK%202003-1(istung).pdf)

⁸¹ Justiitsministerium. Ministeriumide vastustel põhinev kriminaalpreventsiooni andmebaas (vastused Justiitsministeriumi kirjale 16-2/15 259), lk 3. Kättesaadav: <http://www.just.ee/files/preventsioon/Ministeriumide%20vastuste%20p%F5hine%20andmebaas.pdf>

Kuna EL üks prioriteetidest on nii narkokaubanduse vähendamine õiguskaitseorganite tööalase tegevuse tõhustamise läbi kui ka nõudluse vähendamine, rakendus 1998. aastal EL PHARE riikidevaheline narkomaania vastu võitlemise programm. Programmi raames käivitus Eestis PHARE 2000 (EE00/JH-01) *twining* projekt koostöös Sotsiaalministeeriumi ja Siseministeeriumiga “Riikliku narkomaania preventsiiooni strateegia ja rakenduskava toetuseks”.⁸² Antud projekti eesmärgiks oli Eesti probleemidega tegelemine, ühtse nõudlust ja pakkumist käsitlev narkomaania strateegia välja töötamine ning rehabilitatsiooni süsteemi arendamine Eestis, milleks kasutati PHARE vahendeid ajavahemikus 2001-2003. PHARE 2000 raames toetati EL narkoteabevõrgustikuga kontaktis oleva teabekeskuse loomist ja tegevust.⁸³

Alates 1998. aastast on Eesti Euroopa Nõukogu Pompidou Grupi liige. Pompidou Grupp on koostöögrupp, mis tegeleb uimastite kuritarvitamise ning ebaseadusliku uimastikaubanduse vastu võitlemisega. 2003 oktoobri seisuga kuulub ühendusse 34 riiki ning toimub efektiivne teadlaste ja praktikute koostöö teaduspõhise ja laiapõhjalise uimastipoliitika rakendamiseks.⁸⁴

Euroopa Uimastite ja Uimastisõltuvuse Seire Keskus (*European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction - EMCDDA*) loodi 1993, ning tööle hakkas 1995. Seirekeskuse eesmärgiks on uurida uimastite levikut, kasutamist ja sõltlaste rehabilitatsiooni nii EL liikmesriikides kui ka Kesk- ja Ida-Euroopa riikides. Eesti Uimastiseire Keskus (EUSK) loodi 2001. aastal EMCDDA REITOX koostöövõrgustiku Riikliku Teabekeskusena (*National Focal Point - NFP*) Eestis. EMCDDA REITOX koostöövõrgustiku riiklikud teabekeskused funktsioneerivad riiklike infokeskustena. Keskuste eesmärgiks on illegaalsete uimastite kohta andmete kogumine ja analüüsimine, andmete edastamine, koosöö arendamine EL ning Kesk- ja Ida-Euroopa riikide vahel. Riiklike teabekeskuste ülesandeks on kindlustada järjepidevalt usaldusväärsete andmete kogumine illegaalsete uimastite ja nendega seotud probleemide kohta ning anda väärtuslikku infot otsuste tegijatele ja poliitikutele aitamaks kaasa uimastipoliitika planeerimisele ja hindamisele. Eestipoolse teabekeskuse ülesandeks on koguda objektiivseid, usaldusväärseid ning EL tasandil võrreldavaid epidemioloogilisi ja statistilisi andmeid uimastite ja uimastisõltuvuse kohta, analüüsida neid andmeid ja hinnata narkomaania levimust ja narkomaaniavastase võitluse tulemuslikkust Eestis.

Eesti teeb regulaarset koostööd ka ÜRO uimastikontrolli programmiga, mida koordineerib ÜRO Narkootikumide Kontrolli Büroo UNDOC (*UN Office on Drugs and Crime*)⁸⁵ ning mis kontrollib narkootikumidevastast tegevust. UNDOC on korraldanud koolitus uimastikuritegevuse valdkonnas ning on tunnistanud Raviametit kui vastavat pädevat organisatsiooni, kelle poolt esitatakse UNDOC-le kvartaalseid ja aastaaruandeid narkootiliste ja psühhotropsete ainete impordi, ekspordi ja kasutamise kohta.⁸⁶ Eesti teeb koostööd ka Rahvusvahelise Narkootiliste Ainete Kontrolli Komiteega INCB (*International Narcotics Control Board*).

Oluline on märkida, et Schengeni *acquis*, mis on EL Amsterdami lepinguga nüüdseks üks EL *acquis* osa justits- ja siseküsimustes, sisaldab olulisi kohtuelse kriminaalmenetluse käigus toimuva rahvusvahelise koostöö tingimusi, mis hõlmab ka koostööd võitluses narkootikumide vastu. Analüüsides Schengeni kokkulepet, kasutatakse avatud piiride tingimustes tekkiva turvavaakumi kompenseerimiseks narkootikumidevastases võitluses meetmena ühiste miinimumstandardite kindlaksmääramist võitluses narkokuritegevusega.⁸⁷ Eesti nõustub EL prioriteetidega narkootiliste ja psühhotropsete ainete suhtes ning on senini arvestanud ning arvestab tulevikus nendega kõigi oma asjakohaste siseriiklike õigusaktide kehtestamisel.⁸⁸

⁸² Euroopa Komisjoni Delegatsioon. Phare 2000. Kättesaadav: <http://www.euroopalit.ee/page.asp?menu=478>

⁸³ Riigikantselei Euroopa Liidu sekretariaat. Vabariigi Valitsuse tegevuskava 2001: 24. Koostöö justits- ja siseküsimustes, lk 40. Kättesaadav: http://www.eib.ee/files/24_JHA.pdf

⁸⁴ Sotsiaalministeerium. Uimastipoliitika eest vastutavad ministrid: uus probleem on polü-narkomaania. Tallinn, 20. oktoober 2003. Teade. Kättesaadav: <http://www.sm.ee/est/pages/goproweb0453>

⁸⁵ Vt <http://www.unodc.org/unodc.html>

⁸⁶ Raviamet. Raviamet. Kättesaadav: <http://www.sam.ee/index.aw?section=82>

⁸⁷ Reimand, L., op.cit., lk 19.

⁸⁸ Välisministeerium. Sõelumiskohtumised – koostöö sise- ja justitsküsimustes. Portaal Eesti ja Euroopa Liit. Kättesaadav: <http://www.vm.ee/est/euro/2607.html>

2000. aastal loodi Eesti-Soome narkovastane politsei-, tolli- ja piirivalveametnikest koosnev töörühm FINESTO, mille põhiülesanne on operatiivinformatsiooni vahetus Eesti Keskkriminaalpolitsei, Tallinna Politseiprefektuuri, tolli ja piirivalve narkoametnike ning Soome Keskkriminaalpolitsei ja Helsinki linna politsei ja tolli narkoametnike vahel. Koostöös FINESTO töörühmaga on narkoametnikud sooritanud edukaid operatsioone, mille käigus on avastatud mitmeid laiaulatuslikke narkoäri juhtumeid. 2002. aasta lõpus käivitus kolme riigi vaheline FINESTO sarnane projekt FER (*Finnish-Estonian-Russian*),⁸⁹ kuhu on kaasatud ka Vene Föderatsiooni esindajad. Alates 1. juulist 2001 on Keskkriminaalpolitseis loodud narkokuritegude osakond (endise narkokuritegude talituse asemel), samuti loodi 1. novembrist 2002 Tolliameti uurimisosakonna juurde narkotalitus (varem polnud tollis eraldi narkoüksust).⁹⁰ Piirivalves on samuti loodud narkovastane töögrupp.

Parandamaks erinevate ametkondade koostööd narkovõitluse valdkonnas on käivitatud PHARE regionaalne narkokontrolli projekt (*Regional Drug Law Enforcement Project*), mille eesmärk on tõsta narkovastase võitluse taset koosöö, töö koordineerimise ja koolituse läbi ning mille põhiülesanne on erinevatel koolitusüritustel korraldamine ja ametkondadevahelise ühistegevuse arendamine.⁹¹ Projekti eestpoolne koordinaator on Tolliamet.

3.5. Terrorismivastane võitlus

Eesti on ühinenud viie rahvusvahelise terrorismialase konventsiooniga sh terrorismi tõkestamise Euroopa konventsiooniga (Strasbourg'i 1977. aasta konventsioon), mis ratifitseeriti 29. jaanuaril 1997.⁹² Samuti on Eesti Vabariik sõlminud valitsuse ja ministriumide tasemel välisriikidega mitmeid koostöökokkuleppeid ja -memorandumeid, mille objekt hõlmab tavaliselt ka terrorismi. Seetõttu lepingud sõlminud pooled võtavad endale kohustuse informeerida teist lepingupoolt tema territooriumil toimuva kohta teabe saamisel. Sellised lepped on Eestil sõlmitud Saksa Liitvabariigi, Austria (siseministriumide vaheline), Vene Föderatsiooni (siseministriumide vaheline), Ungari, Sloveenia, Iisraeli ja Suurbritanniaga.⁹³ Põhja- ja Baltimaade justiitsministrite kohtumisel novembris 2001 arutati muu hulgas ka rahvusvahelise terrorismi takistamise võimalusi.⁹⁴

11. septembri 2001 New Yorgi ja Washingtoni sündmustele järgnevalt ühines Eesti Vabariik terrorismivastase koalitsiooniga. See on seadnud kogu riigi ja kaitsepolitsei ette uued nõudmised terrorismivastases võitluses. Terrorismiohust tulenevalt ning leviva bioterrorismi rünnakute ohus on Kaitsepolitseiamet hinnanud terrorismivastase võitluse tegevuskavasid ja vahendite efektiivsust konkreetsete juhtumite lahendamiseks. Eestis on avaliku võimu kandjatel välja töötatud konkreetset kriisiplaanid ning tulenevalt sellest on olemas ka terrorismiga seonduvad kriiside tegevuskavad.⁹⁵

Terrorismivastase võitlusega tegelevaks kontaktasutuseks Eestis on Kaitsepolitseiamet, kes teeb nimetatud valdkonnas aktiivset koostööd välisriikide vastavate teenistustega. Rahvusvahelise terrorismi rahastamise vastu võitlemisel peetakse oluliseks koostööd teiste riikidega, samuti üritatakse tõhustada koostööd teabekogumisel ja analüütilisel töö. Tööülesannete omapoolse efektiivse täitmise

⁸⁹ Siseministerium (tätja Ahven, A.). Vastuseks Ameerika Ühendriikide Suursaatkonna küsimustikule. Tallinn, 2003.

⁹⁰ Ibid.

⁹¹ Tolliamet. Tollijärelevalve ja -uurimise aastaülevaade: Narkokontroll. Tallinn, 20. jaanuar 2003. Kättesaadav: <http://www.customs.ee/press/2003/008.htm>

⁹² Välisministerium. Läbirääkimiste käik. Tallinn, 3. märts 2003. Portaali Eesti ja Euroopa Liit. Kättesaadav: http://www.vm.ee/est/euro/kat_244/2605.html

⁹³ Reimand, L., op.cit., lk 46.

⁹⁴ Justiitsministerium. Eestisse tuleb kaheksa justiitsministrit. Tallinn, 1. november 2001. Pressiteade. Kättesaadav: <http://www.just.ee/print.php3?cath=3083>

⁹⁵ Riigikantselei Euroopa Liidu sekretariaat. Vabariigi Valitsuse tegevuskava 2002-2003: 24. Koostöö justiits- ja siseküsimustes, lk 33. Kättesaadav: <http://www.eib.ee/files/24%20koostoo%20justiits-%20ja%20sisekusimustes.pdf>

tagamiseks ja panuse andmiseks võitluses rahvusvahelise terrorismiga vajavad terrorismivastase võitlusega tegelevad agentuurid Eestis täiendust koolituse, kriminalistikatehnika uuendamise ja personali suurendamise osas.⁹⁶ Peetakse vajalikuks suurendada ressursse terrorismivastase võitluse teabe kogumise protsessi tõhustamiseks, seda nii inim- kui tehnoloogilisi vahendeid arvestades. Lõppemas on PHARE 2001 projekt, mis on keskendunud riiklike agentuuride informatsioonisüsteemi kaasajastamisele ning mille eesmärgiks on ka nii Politseiametis kui ka Kaitsepolitseiametis viia teabe kogumine, kriminaal- ja luureanalüüs ning kohtueltne eeluurimine efektiivsemale tasemele.⁹⁷

3.6. Õiguslane koostöö kriminaalasjades

3.6.1. Eurojust

Eurojust sai alguse Belgia, Prantsusmaa, Portugali, Rootsi ja Saksamaa poolt Tampere ülemkogul tehtud ettepanekust. Eurojust koosneb liikmesriikides nimetatud prokuröridest, kohtunikest või politseiametnikest, kelle ülesandeks on kaasa aidata erinevate riikide õiguskaitseasutuste tegevusele piiriüleste kuritegude uurimisel. Eurojust saab liikmesriikidelt taotleda ka Europoli analüüsidesist ilmnunud raskete piiriüleste kuritegude uurimise alustamist.

Eurojusti tegutsemise õiguslikud alused tulenevad Euroopa Liidu Nõukogu otsusest 2002/187/JSK, 28. veebruar 2002, millega moodustatakse Eurojust, et tugedada võitlust raskete kuritegude vastu.⁹⁸ Täiendatud Euroopa Liidu Nõukogu otsusega 2003/659/JSK, 18 juuni 2003 (OJ L 245 29.09.2003 p.44).⁹⁹

3.6.2. Vastastikune abistamine kriminaalasjades

Euroopa Liidu Nõukogu võttis 29. mail 2000 vastu konventsiooni Euroopa Liidu riikide vahelise vastastikuse õigusabi kohta kriminaalasjades.¹⁰⁰ Konventsiooni täiendab lisaprotokoll.¹⁰¹

Konventsioon asendab paljusid varasemaid koostöö vorme ning reguleerib vastastikuse abistamise menetlust ning konkreetseid abistamise vorme, sealhulgas ka telekommunikatsiooni pealtkuulamist ja andmekaitset. Konventsioon võimaldab samuti ühiste uurimisgruppide kasutamist.

3.6.3. Euroopa vahistamismäärus

Euroopa vahistamismääruse õiguslikuks aluseks on Euroopa Liidu Nõukogu raamotsus 2002/584/JSK, 13. juuni 2002, Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta.¹⁰²

⁹⁶ Ibid., lk 33-34.

⁹⁷ Ibid., lk 33.

⁹⁸ Kättesaadav:

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T60968&keel=et&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=T&query=eurojust>

⁹⁹ Kättesaadav:

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=32003D0659&model=guichett

¹⁰⁰ Kättesaadav: [http://europa.eu.int/cgi-bin/eur-lex/udl.pl?REQUEST=Seek-](http://europa.eu.int/cgi-bin/eur-lex/udl.pl?REQUEST=Seek-Deliver&COLLECTION=oj&SERVICE=all&LANGUAGE=en&DOCID=2001c326p0001)

[Deliver&COLLECTION=oj&SERVICE=all&LANGUAGE=en&DOCID=2001c326p0001](http://europa.eu.int/cgi-bin/eur-lex/udl.pl?REQUEST=Seek-Deliver&COLLECTION=oj&SERVICE=all&LANGUAGE=en&DOCID=2001c326p0001)

¹⁰¹ Kättesaadav:

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T71214&keel=et&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=T&query=Convention+on+Mutual+Assistance+in+Criminal+Matters>

Euroopa vahistamismäärust saab põhimõtteliselt kasutada kõigi kuritegude osas, aga 32 eraldi loetletud kuriteo osas (kuritegelikus ühenduses osalemine, terrorism, inimkaubandus, laste seksuaalne eksploatatsioon ja lapsporno, narkootiliste ja psühhotroopsete ainete salakaubavedu, ebaseaduslik relva-, laskemoona- ja lõhkeainetega kauplemine, korrupsioon, pettus, sealhulgas pettus, mis mõjutab Euroopa ühenduste finantshuve 26. juuli 1995 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse konventsiooni tähenduses, kuritegelikul teel saadud tulu rahapesu, rahavõltsimine, sealhulgas eurode võltsimine, arvutikuriteod, keskkonnakuriteod, sealhulgas eriti ohustatud looma- ja taimeliikide ning taimesortide salakaubavedu, kaasa aitamine ebaseaduslikule piiri ületamisele ja elamisele, tahtlik tapmine, raske kehavigastuse tekitamine, ebaseaduslik kauplemine inimorganite ja -kudedega, inimrööv, ebaseaduslik vabadusevõtmine ja pantvangi võtmine, rassism ja ksenofoobia, organiseeritud või relvastatud röövimine, kultuuriväärtuste, sealhulgas antiik- ja kunstiesemete salakaubavedu, kelmus, väljapressimine ja rahaväljapressimine, reprodutseerimine ja toodete piraatkoopiade valmistamine, haldusdokumentide võltsimine ja nendega kaubitsemine, maksevahendi võltsimine, ebaseaduslik kauplemine hormoonpreparaatide ja muude kasvukiirendajatega, tuumamaterjalide ja radioaktiivsete ainete salakaubavedu, varastatud sõidukitega kauplemine, vägistamine, süütamine, Rahvusvahelise Kriminaalkohtu alluvusse kuuluvad kuriteod, õhusõiduki või laeva kaaperdamine ning sabotaaž) kui need on vahistamismääruse teinud liikmesriigis karistatavad vabadusekaotuse või vabadust piirava julgeolekumeetmega, mille maksimaalne pikkus on vähemalt kolm aastat, ei ole vajalik, et selle kuriteo eest oleks kriminaalkaristus ette nähtud ka vahistamismääruse saanud liikmesriigis. Kui kuritegu ei ole selles loetelus nimetatud, siis võib väljaandev riik keelduda kui väljaandva riigi seaduste kohaselt see tegu ei ole karistatav ning vahistamismääruse teinud liikmesriigis peab tegu olema karistatav vähemalt 12-kuulise vangistusega või kui vangistamisotsus on juba tehtud siis peab see olema vähemalt 4 kuuline.

Alates 1. jaanuarist 2004, mil Euroopa vahistamismäärus hakkab kehtima kogu Euroopa Liidu territooriumil, saab iga liikmesriigi vastava pädevusega õiguskaitseasutus vahistamismääruse alusel nõuda teise liikmesriigi pädevalt õiguskaitseasutuselt vahistamismääruses nimetatud isiku kinnipidamist ja üleandmist. Kui kahtlustatav ei vaidle üleandmisele vastu, toimub üleandmine 10 päeva jooksul. Kui kahtlustatav vaidlustab üleandmise, toimub üleandmine maksimaalselt 60 päeva (erandjuhtudel mitte rohkem kui 90 päeva) jooksul. Enam ei jää kehtima oma riigi kodanike väljaandmise piirangud ning seetõttu tuleb Austrial, Kreekal, Portugalil ja Saksamaal teha vastavad muudatused oma põhiseadustes. Üleandmist välistab *ne bis in idem* printsiibi kohaselt asjaolu, kui kahtlustatav on väljaandvas riigis vabastatud selle kuriteo eest karistusest amnestia korras või juba süüdi või õigeks mõistetud.

3.6.4. Europol

Europoli tegutsemise õiguslikuks aluseks on 1995. aastal vastu võetud Europoli konventsioon ja selle lisaprotokollid.¹⁰³

¹⁰² Kättesaadav:

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T61117&keel=et&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=T&query=arrest+warrant>

¹⁰³ Euroopa Liidu lepingu artiklil K.3 põhinev konventsioon Euroopa Politseiameti loomise kohta (Europoli konventsioon) (95/C 316/01) ning lisaprotokollid. Kättesaadav:

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T30286&keel=et&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=T&query=eupopol>

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T71209&keel=et&pg=2&ptyyp=RT&tyyp=T&query=eupopol>

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T71206&keel=et&pg=2&ptyyp=RT&tyyp=T&query=eupopol>

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T71208&keel=et&pg=2&ptyyp=RT&tyyp=T&query=eupopol>, 10.07.2003

Eesti saatis oma esindaja Europoli 26. juunil 2002. Sellest ajast alates on Eesti ja Europoli sidemed järjest tihenunud ning vahetatud teadete hulk on kasvanud kuust kuusse. Teadete sisu on järkjärgult muutunud rohkem aktuaalseks ja täpsemaks ning suuresti agentuurandmeid kajastavaks. Paljud Eesti esindajad on osalenud Europoli korraldatud üritustel ning mitmed on osalenud ka Europoli operatsioonides.

3.7. Andmekaitse

Andmekaitse õiguslik baas on loodud andmekogude seaduses ja isikuandmete kaitse seaduses, mis oma põhimõtetelt vastavad Euroopa Liidu vastavatele põhimõtetele. Eesti ratifitseeris 2001. aastal ka isikuandmete automatiseeritud töötlemisel isiku kaitse konventsiooni. Konventsiooni peamiseks eesmärgiks on tagada igale isikule, olenemata kodakondsusest või alalisest elukohast tema põhiõiguste ja vabaduste austamine. Eriti on rõhutanud isikuandmete automatiseeritud töötlemisel isiku privaatsuse tagamist.¹⁰⁴

Iseseisva andmekaitse järelevalveasutusena tegutseb Siseministeeriumi haldusalas Andmekaitse Inspeksioon. Schengeni infosüsteemi SIS (*Schengen Information System*) rajamiseks on Andmekaitse Inspeksioon nimetatud Schengeni infosüsteemi rahvuslikuks järelevalve asutuseks andmekaitse küsimustes. Eesti olulisimad sammud infosüsteemi juurutamisel on olnud eelpool nimetatud andmekaitset käsitlevate õigusaktide praktiline juurutamine ning samas ka seadusandluse täiendamine.¹⁰⁵ Andmekaitse Inspeksioon on seaduse ühese rakendamise huvides korraldanud vastavasisulisi koolitusi ja keerulisemates küsimustes koostanud soovitusi, mis aitavad mõista seadusest tulenevate kohustuste sisu.

Euroopa Nõukogu on vastu võtnud mitmeid Europoli tööd reguleerivaid akte, millest Eesti jaoks ühe olulisemana võib nimetada 12. märtsi 1999. aasta akti 1999/C 88/01.¹⁰⁶ Selles kehtestati reeglid Europoli poolt kolmandatele riikidele ja organisatsioonidele isikuandmete edastamise kohta. Selline isikuandmete edastus võib osutada võimalikuks vaid kahel juhul.¹⁰⁷

- EP ja kolmanda riigi või organisatsiooni vahel on sõlmitud leping kooskõlas Europoli konventsiooni artikliga 2 (sealjuures peab sellele lepingule eelnema Euroopa Nõukogu vastavasisuline eelotsus, läbirääkimiste periood, ühise järelevalveorgani poolt andmekaitse tasemele antav hinnang, Europoli juhtorgani hinnang ja toetus ning Nõukogu lõplik ühehäälselt heakskiitev otsus vastava lepingu sõlmimiseks);
- erakorralistel juhtudel, kui Europoli direktor peab andmete edastamist absoluutselt vajalikuks, et: 1) kaitsta Euroopa Liidu liikmesriikide olulisi huve Europoli tegevuse eesmärkide raames; 2) kuriteoga seotud vahetu ohu ärahoidmise huvides.

3.8. Schengeni infosüsteemide juurutamine

Üks olulisematest Schengeni lepingu tulemusel sisepiiride kaotamisest tulenevat julgeolekuvaakumit kompenseerivatest politseilistest vahenditest on liikmesriikide ühise isikute ja esemete tagaotsimissüsteemi ehk Schengeni infosüsteemi SIS (*Schengen Information System*) loomine, mida reguleerib Schengeni lepingu artikkel 92.¹⁰⁸ SIS keskus asub Strasbourgis ja selle juhtimise kulud

¹⁰⁴ Andmekaitse Inspeksioon. Seadused: Konventsioon – Isikuandmete automatiseeritud töötlemisel isiku kaitse konventsioon. Kättesaadav: <http://www.dp.gov.ee/>

¹⁰⁵ Välisministeerium. Sõelumiskohtumised – koostöö sise- ja justiitsküsimustes. Portaalis Eesti ja Euroopa Liit. Kättesaadav: <http://www.vm.ee/est/euro/2607.html>

¹⁰⁶ *Official Journal of the European Communities*. - 1999, 30 March. (viidatud: Reimand, L., op.cit., lk 17.).

¹⁰⁷ Reimand, L., op.cit., lk 17-18.

¹⁰⁸ Vermeulen, G., op.cit., lk18.

kaetakse liikmesriikide poolt. Liikmesriigis peab olema iseseisev andmekaitse asutus, millel on ligipääs rahvuslikule SIS-le.¹⁰⁹ Eestipoolseks Schengeni infosüsteemi rahvuslikuks järelevalve asutuseks andmekaitse küsimustes on Andmekaitse Inspeksioon.

Seni on Eesti tegevus Schengeni infosüsteemiga ühinemiseks puudutanud siseriiklikku praktikat ja normatiivaktide ühtlustamist siseriiklikuks infovahetuseks Schengeni infosüsteemiga sarnase informatsiooni osas. Oluline on olnud järkjärguline valmistumine Schengeni infosüsteemiga liitumiseks nii tehnilise kui korraldusliku külje osas.¹¹⁰ Näiteks loodi 2002. aastaks siseriiklike andmebaaside baasil siseriiklik ametkondadevaheline *on-line* infosüsteem, seega on SIS-is sisalduvatest andmekooslustest teatud osa käesoleval ajal olemas Eesti riigisiseses kasutuses peamiselt siseriiklikku infot sisaldavate andmekogudena. Eestis on Schengeni infosüsteemis sisalduvate andmetega sarnase infoga seotud Politseiamet, Piirivalveamet, Kodakondsus- ja Migratsiooniamet, Kaitsepolitseiamet, Välisministeerium ning Tolliamet ning seetõttu on eelnimetatud õiguskaitseasutused ka tulevikus SIS-ga seotud. Käesoleval hetkel on Eesti ametiasutustes olemas järgmised andmekogud: varastatud sõidukid, tagaotsitavad ja teadmata kadunud isikud ning tuvastamata laibad, varastatud relvad, varastatud ja kehtetud dokumendid, ebasoovitavate isikute sissesõidu tõkestamise nimekirjad ning viisakeelud ja –taotlused.¹¹¹ PHARE 2001 projekti “Valmisoleku tagamine Schengeni infosüsteemi rakendamiseks” raames toimus eelnimetatud üleriiklike andmebaaside ja registreite juurutamine.¹¹²

3.9. Korruptsioonivastane võitlus

Rahvusvahelisel tasandil võitluses korruptsiooni vastu tegutsevad tõhusalt mitmed rahvusvahelised organisatsioonid nagu ÜRO, Maailmapank, Rahvusvaheline Valuutafond, Maailmakaubandusorganisatsioon, Ameerika Riikide Organisatsioon, Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni Nõukogu OECD (*Organisation for Economic Co-operation and Development*), Euroopa Liit (EL) ja Euroopa Nõukogu. EL-s toimivad neli korruptsioonivastast instrumenti, millest kaks on Euroopa Liidu Nõukogu ja OECD vahelised korruptsioonivastased rahvusvahelise koostöö instrumendid. Eesti liitumisel EL-ga ühinetakse kõikide *acquis* korruptsioonialaste konventsioonidega. Seni on Eesti korruptsiooni ennetamiseks ja piiramiseks ühinenud Euroopa Nõukogu korruptsiooni tsiviilõiguslike aspektide konventsiooniga, Euroopa Nõukogu korruptsiooni kriminaalõigusliku reguleerimise konventsiooniga ja Euroopa Nõukogu rahapesu ning kriminaaltulu avastamise, arestimise ja konfiskeerimise konventsiooniga.

Eesti lähiaja prioriteet OECD institutsioonidega ühinemisel on liitumine rahvusvahelises äritehingus välisriigi ametisiku toimepandava alkaemaksukuriteo vastu võitlemise konventsiooniga. Konventsiooniga liitumise eeldus on Eesti ühinemine OECD vastava töögrupiga (*Working Group of Bribery in International Business Transactions*).¹¹³ Nõukogu kiitis märtsis 1998 heaks Balti regionaalprogrammi ning hetkel on see OECD ja Eesti vahelise koostöö põhialuseks. Programmi eesmärk on aidata kaasa Balti riikide siirdeprotsessi edukale lõpetamisele, Balti regiooni integreerimisele maailmamajandusse ning OECD ekspertide ja kogemuste kaasamisele Balti regiooni, kusjuures võideldakse ka korruptsiooni vastu.¹¹⁴ Samuti teeb Eesti OECD-ga koostööd toetusprogrammis valitsemise ja juhtimise täiustamiseks Kesk- ja Ida-Euroopa riikides ehk SIGMA (*Support for Improvement in Governance and Management in Central and Eastern European Countries*)

¹⁰⁹ Välisministeerium. Sõelumiskohtumised – koostöö sise- ja justiitsküsimustes. Portaalil Eesti ja Euroopa Liit. Kättesaadav: <http://www.vm.ee/est/euro/2607.html>

¹¹⁰ Ibid.

¹¹¹ Ibid.

¹¹² Riigikantslei Euroopa Liidu sekretariaat. Euroopa Liiduga ühinemisvalmiduse saavutamise kava 2003. Tallinn, 2003, lk 195, 203. Kättesaadav: [http://www.eib.ee/files/VVTK%202003-1\(istung\).pdf](http://www.eib.ee/files/VVTK%202003-1(istung).pdf)

¹¹³ Eesti Välisministeerium. Eesti ja OECD: Balti regionaalprogramm. Tallinn, 16. oktoober 2003. Kättesaadav: http://www.vm.ee/est/kat_185/589.html

¹¹⁴ Ibid.

programmis, mis on OECD ja EL PHARE ühiskava avaliku halduse arendamiseks üleminekumajandusega riikides. SIGMA keskendub osalevate riikide avaliku teenistuse arendamisele ning ettevalmistamisele EL-ga ühinemisel, kusjuures põhirõhk on finantskontrollil, avalikel hangetel, eelarveprotsessil ja auditeerimisel.¹¹⁵

Eesti osaleb koostöös teiste Balti riikidega korruptsiooni vastu võitlemise programmis BACI (*Baltic Anti-Corruption Initiative*), mis alustas tegevust märtsis 2001 ACN (*Anti-Corruption Network for Transition Economies*) eestvedamisel. Programm tugineb Balti Assamblee, OECD Balti regionaalprogrammi ning OECD ja EL PHARE SIGMA programmi ning muude korruptsioonivastaste programmide poolt eelnevalt tehtule.¹¹⁶

Eesti on alates 1999. aastast Euroopa Nõukogu juures tegutseva korruptsioonivastase riikide ühenduse GRECO (*Group of States Against Corruption*) asutajaliige. GRECO eesmärgiks on parandada raamistikku kuuluvate riikide võimalusi korruptsiooniga võitlemisel. Eesti evalveeriti ajavahemikus 2000.-2002., so esimese voo käigus. Evalveerimiskomisjoni intervjuud viidi läbi aprillis 2001 ning raport ilmus 14. septembril 2001.¹¹⁷ GRECO hindamisrühma soovitusel moodustas Eesti Vabariigi valitsus 11. juunil 2002 Justiitsministeeriumi alluvusse korruptsioonivastase asjatundjate komisjoni, mis oli nõuandvaks organiks Vabariigi Valitsusele. Komisjoni ülesanneteks pandi korruptsiooni ennetamise riikliku programmi väljatöötamine ja GRECO hindamisraporti soovitusete täitmise korraldamine.¹¹⁸ Korruptsioonivastase võitluse tõhustamiseks moodustas Vabariigi Valitsus 13. mai 2003 korraldusega asjatundjate komisjoni asemele antud küsimustega tegeleva korruptsioonivastase ministrite komisjoni.¹¹⁹

Ajavahemikus 1999-2000 osales Eesti Euroopa Nõukogu ja Euroopa Komisjoni organiseeritud kuritegevuse ja korruptsiooni vastu suunatud ühisprogrammis OCTOPUS.¹²⁰

Eesti koostöö OLAF-iga, Euroopa Komisjoni Pettustevastase Ametiga, sai alguse 2002. aastal. Oktoobris 2003 allkirjastati OLAF-i ja Rahandusministeeriumi koostööleping, mille sisuks on parandada teabevahetust ja koostööd EL finantshuve kahjustavate pettuste ja korruptsiooni ennetamisel ja uurimisel ning vahetada sellealaseid kogemusi.¹²¹ Teabevahetuse parandamiseks on ministeeriumi juures loodud vastav juhtkomitee kuhu kuuluvad ministeeriumi asekanstler koos finantskontrolli osakonna ametnikega ja esindajad Tolliametit, Riigiprokuratuurist, Keskkriminaalpolitseist, Maksupettuste Uurimise Keskusest ning Kaitsepolitsei ametist.

Üleminekuriigi standardite kohaselt loetakse Eesti korruptsioonivastaseid õigusakte kõrgel tasemel olevateks.¹²² Eesti on teinud edusamme avaliku sektori kontrollisüsteemi loomisel ning ka finantskontrolli käsitlevad õigusaktid on vastavuses EL nõuetega. 2000. aastal kehtestati valitsus- ja riigiasutuste juhtidele kohustus rakendada kõigis asutustes siseauditi süsteemi. Samal aastal loodi kolmetasandilise süsteemi õigusraamistik, mis koosneb Riigikontrollist, Rahandusministeeriumi

¹¹⁵ Ibid.

¹¹⁶ Anti-Corruption Network for Transition Economies. Baltic Anti-Corruption Initiative – Projects: What is Baltic Anti-Corruption Initiative (BACI)? Available: http://www.anticorruptionnet.org/acncgi/user_side/projects.cgi?lang=en&site_type=text&come_from=country_info&country_id=14&search=1

¹¹⁷ Saar, J., Markina, A., Ahven, A., Annist, A. ja Ginter, J. (2003). Kuritegevus Eestis 1991-2001. Tallinn: Juura, lk 105.

¹¹⁸ Justiitsministeerium. Korruptsioonivastane asjatundjate komisjon. Kättesaadav: <http://www.just.ee/index.php3?cath=5609>

¹¹⁹ Korruptsioonivastase ministrite komisjoni moodustamine jakorruptsioonivastase asjatundjate komisjoni tegevuse lõpetamine. VV 13. mai 2003. a korraldus nr 293-k. RTL, 23.05.2003, 63, 907.

¹²⁰ Avatud Ühiskonna Instituut (2002). Korruptsioon ja korruptsioonivastane poliitika Euroopa Liiduga ühinemise protsessis: Korruptsioon ja korruptsioonivastane poliitika Eestis. Euroopa Liiduga liitumise seireprogramm. Tallinn, lk 88. Kättesaadav: <http://www.jti.ee/et/tie/korruptsioon/osi-korr-final.pdf>

¹²¹ Rahandusministeerium. Euroopa Pettustevastane Amet ja Rahandusministeerium allkirjastasid koostööleppe. Tallinn, 2. november 2003. Pressiteade. Kättesaadav: <http://www.fin.ee/index.php?id=8231>

¹²² Avatud Ühiskonna Instituut (2002), op.cit., lk 89.

finantskontrolli osakonnast ning sisemistest finantskontrolli- ja auditeerimisosakondadest.¹²³ Ombudsmanil, kelle kohuseid täidab Eestis õiguskantsler, on muu hulgas ülesanne uurida riigiasutuste tegevust teiste institutsioonide, organisatsioonide või üksikisikute algatusel, kes arvavad, et nende põhiseaduslikke õigusi ja vabadusi on ohustatud.

3.10. Kriminaalpreventsioon

Eestis osalevad justiitsminister, siseminister, sotsiaalminister, haridus- ja teadusminister, rahandusminister ning kultuuriminister Kuriteoennetuse Nõukogu (KEN) kaudu kriminaalpreventsioonialases töös. Kriminaalpreventsiooni Nõukogu järglasena kinnitati KEN 5. augustil 2003.¹²⁴ Kuritegude ennetamise strateegia aastani 2005 paneb kõigile osapooltele kohustused oma valdkonnas ennetustegevuse läbiviimiseks. Justiitsministeeriumi kriminaalpoliitika keskuse, mis asendab detsembris 2003 likvideeritud kriminaalpreventsiooni talituse, töö tõhustamisega soovitakse parandada ennetustöö koordineerimist erinevate ministeeriumite vahel.

Justiitsministeerium arendab koostööd Euroopa Liidu Kriminaalpreventsiooni Võrgustikuga EUCPN (*European Crime Prevention Network*),¹²⁵ kus Eestil osaleb kuni liitumiseni vaatlejana. Eesti on EUCPN-ga koostöö raames kaasatud kriminaalpreventsioonis töösse ning kutsutud erinevate üritustele. Eesti esindajatele edastatakse EUCPN poolt operatiivseid uudiseid ehk *newsflash*'i. Liitumisel vajatakse Eesti poolt kolme kontaktisikut.

AGIS on Euroopa Liidu Nõukogu poolt algatatud kohtueelse kriminaalmenetluse ja kuritegevuse vastase võitluse koostööprogramm, millesse on kaasatud politsei, kohtud ja muud kuriteo ohjeldamisega tegelevad agentuurid.¹²⁶ AGIS on uudne, ajavahemikus 2003-2007 läbiviidav programm, mis asendab varasemaid Grotius, Oisin, Stop, Hippocrates ja Falcone koostööprogramme. Projekti eesmärk on aidata luua kontakte ja koostööalaseid sidemeid EL liikmesriikide ja kandidaadiriiikide juristide, õiguskaitse institutsioonide töötajate ja ohvriabi osutavate organisatsioonide esindajate vahel. Samuti julgustatakse liikmesriike looma kandidaadiriiikidega, samuti kolmandate maade riikidega tööalaseid kontakte. Sellesse koostööprogrammi on kutsutud osalema ka Eesti.

Veebruaris 2002 kirjutati alla Eesti ja Rootsi valitsuste vahelisele lepingule koostöö ja tehnilise abi arendamise kohta justiits- ja siseküsimumistes, milles pööratakse erilist tähelepanu kuritegude ennetamisele.¹²⁷ Mitmed Eesti riigi- ja omavalitsusasutused võtavad osa erinevatest kuritegevuse ennetamisele suunatud siseriiklikest koostööprojektidest riigi ja omavalitsuse vahel ning selliseid koostööprojekte viiakse läbi ka välisriikide vastavate asutustega. Projektidesse on kaasatud ka mittetulundussektor. Läbi aegade on Kriminaalpreventsiooni Nõukogu ning tema järglane KEN teinud koostööd erinevate maade taoliste nõukogudega ning selline koostöö jätkub ka edaspidi.

¹²³ Ibid., lk 97.

¹²⁴ RTL, 13.08.2003, 92, 1384.

¹²⁵ Vt http://europa.eu.int/comm/justice_home/eucpn/

¹²⁶ The European Union On-Line. AGIS - a framework programme to help police, the judiciary and professionals co-operate in criminal matters and in the fight against crime. Available: http://europa.eu.int/comm/justice_home/funding/egis/wai/funding_egis_en.htm

¹²⁷ Justiitsministeerium. Eestit külastab Rootsi justiitsminister Thomas Bodström. Pressiteade. Tallinn, 31 jaanuar 2002. Kättesaadav: <http://www.just.ee/index.php3?cath=3519>

IV Eestiga seotud piiriülese kuritegevuse seisund ja oodatavad muutused

4.1. Uuringust osa võtnud eksperdid

Ekspertide nimekiri (vt lisa 4) koostati vastavalt uurijate varasematele teadmistele ja välisekspertide intervjuude põhjal saadud arvamustele piiriülese kuritegevuse võimalikest ilmingutest Eestis. Ekspertide hulka olid lülitatud valdavalt õiguskaitseametkondade so politsei, justiits- ja siseministeeriumi ametnikud. Samal ajal sai välisekspertide intervjuudest selgeks, et pärast Euroopa Liiduga ühinemist on oodata nn „europettuste“ arvu kasvu. Sellest lähtudes olid valimisse lülitatud mitme rahandusministeeriumi osakonna esindajad, kes tegelevad Euroopa toetuste jagamisega ning sellealase järelvalvega. Tuleb aga märkida, et enamik eksperte rahandusministeeriumist kas ei vastanud või teatasid ebapiisavast kompetentsusest piiriülese kuritegevuse küsimustes. Nende arvamus oli, et kui mingit nähtust määratletakse kriminaalsena, ei kuulu sellega tegelemine enam nende kompetentsi.

Mõnevõrra probleemseks kujunes ekspertide valimine Kaitsepolitseist (KAPO), Maksuameti Maksupettuste Uurimiskeskusest (MUK) ja Piirivalveametist. Nende ametite puhul olid avalikult kättesaadavad ainult üldandmed. Siiski õnnestus meil saada vastused MUK-ist ja KAPO-st, samal ajal Piirivalve ekspertide arvamus ei ole antud uuringus esindatud. Küsitledes individuaaleksperte selle asemel, et saada teada ühe või teise ameti ametliku positsiooni, apelleerisime eelkõige üksikute ekspertide intuitsioonile ja teadmistele. Võis oletada, et ametites kollektiivselt täidetud küsimustikest olid sellised individuaalsed arvamused välja puhastatud.

Tagastatud küsimustike arv oli tunduvalt väiksem, kui algselt ootasime. Seda enam tahaksime siiralt tänada kõiki eksperte, kes vaatamata oma pingelistele igapäevastele töökohustustele aitasid oma arvamusi avaldades kaasa käesoleva uuringu valmimisele.

4.2. Muutused piiriüleses kuritegevuses

Piiriülene kuritegevus on suhteliselt lai ja ebamäärane mõiste. Sellest lähtudes oli DELFI uuringu esimeseks ülesandeks selgitada välja, kuidas Eesti eksperdid defineerivad piiriülest kuritegevust. Selleks paluti neil koostada vabas vormis piiriülese kuritegevuse avaldusvormide loetelu. Tulemuseks kujunes pikk loetelu käitumisviisidest, mida sai jaotada järgmistesse kategooriatesse.

Kuritegevuse migratsioon - sellesse kategooriasse kuuluvad Eesti elanike poolt muudes riikides toimepandud kuriteod, teiste riikide elanike poolt Eestis toimepandud kuriteod, tagaotsitavate varjumine teistes riikides.

Ebaseaduslik migratsioon ja inimkaubandus – ekspertide poolt nimetati illegaalset migratsiooni muudest riikidest läbi Eesti teistesse lääneriikidesse, illegaalset migratsiooni teistest riikidest Eestisse, naistekaubandust nii Eestist teistesse riikidesse, kui ka muudest riikidest Eestisse.

Narkokuritegevus – eksperdid nimetasid narkootikumide tarbimist, narkootikumide tootmist ja nendega kaubitsemist, narkootikumide transiiti ning rahvusvahelise narkokaubitsejate võrgu väljakujunemist Eestis.

Võltsimine – selle kategooria alla koondati passide ja muude dokumentide võltsimine, valeraha valmistamine ja levitamine.

Salakaubandus - nimetati konkreetset alkoholi, tubaka, relvade, kütuse, muude keelatud ainete, varastatud kaupade ja esemete salakaubavedu, aga ka üldisemat erinevatest maksumääradest tulenevat salakaubandust EL liikmesriikides.

Majandusalased kuriteod – eksperdid arvasid piiriülese kuritegevuse alla kuuluvaks rahapesu, EL fondidest raha väljapetmise ning maksupettused.

Korruptsioon – mainiti korruptsiooni piirivalves, tollis ja politseis.

Kuritegelikud ühendused – siia paigutati kõik väited, mis puudutasid organiseeritud kuritegelike gruppide suurust, rahvuslikku koosseisu, sidemeid teiste kriminaalsete gruppidega, gruppide mõjusfääre jne.

Lisaks nimetati vastustes **terrorismi, autovarguseid ja infotehnoloogia kasutamise seotud kuritegusid.**

Uuringus püüti vältida ebamäärast ja üldist terminit „piiriülene kuritegevus“ ning eksperte küsitleti konkreetset iga kuriteoliigi kohta. Eesmärgiks oli mitte piiriülese kuritegevuse fenomeni üldine määratlemine, vaid hinnangute saamine konkreetsete kuritegevusega seotud muutustele pärast EL laienemist. Intervjuudest väliseksperditel, mis eelnesid DELFI uuringule, tuli välja üks domineeriv idee, mille järgi Eesti on juba piisavalt Euroopasse integreeritud. Tänu sellisele integratsioonile ei ole oodata olulisi muutusi vahetult pärast Eesti ühinemist EL-iga 2004. aasta mais. Oluliseks tuleb pidada Schengeni süsteemiga eeldatavat ühinemist aastatel 2006-2007. Lähtudes sellest esitasime Eesti ekspertidele kaks küsimust. Esimene puudutas kuritegevuse muutuste prognoosi vahetult peale EL-iga ühinemist ja teises paluti hinnata valdkonna pikaajalisi muutusi. Tuleb märkida, et Eesti eksperdid ei eristanud neid aspekte ning nende vastused puudutasid eeskätt pikaajalisi muutusi kuritegevuses. Edaspidine arutelu käsitleb just selliseid muutusi, mida analüüsitakse eraldi erinevate piiriüleste kuritegude gruppides.

4.2.1. Kuritegevuse migratsioon

Kuritegevuse migratsioonile andsid eksperdid suhteliselt üksikasjaliku hinnangu. Ekspertide poolt pakuti välja, et Euroopa Liidu laienemisega suureneb Eesti elanike poolt muudes Euroopa riikides toimepandud kuritegude arv. Siinjuures täpsustati näiteks, et „Saksa pangaröövidesse kaasatakse ka vene keelt kõnelevaid Eesti kodanikke“ lisaks seni antud valdkonnas tegutsevatele eestlastele. Lisaks käsitleti ohtu, et Eestis toimepandud kuritegude arv suureneb tänu „uutele tegelastele“, kelleks on SRÜ riikide elanikud ja EL liikmesriikide elanikud.

Kuritegevuse migratsiooni puudutasid väited ka selle kohta, et inimeste vaba liikumine Euroopa Liidu piirides soodustab Eestis tagaotsitavate isikute varjumist teistes EL liikmesriikides ja samal ajal teiste EL liikmesriikides tagaotsitavad isikud otsivad varjupaika Eestis tänu siinsele suhteliselt vähesele kontrollile. Tundub, et nn tänavakuritegevuse migratsioon on üsna tuttav teema ekspertidele, sest selle nähtuse kohta oskasid nad pakkuda suhteliselt üksikasjalikke arvamusi.

Uuringu järgmiseks sammuks oli hinnata pakutud väiteid võimaliku arengu kohta kõikide ekspertide poolt. Hindamisel osalesid 19 eksperti. Hindamise tulemused on toodud tabelis 1.

Tabel 1. Hinnangud kuritegevuse migratsioonile (N=19)

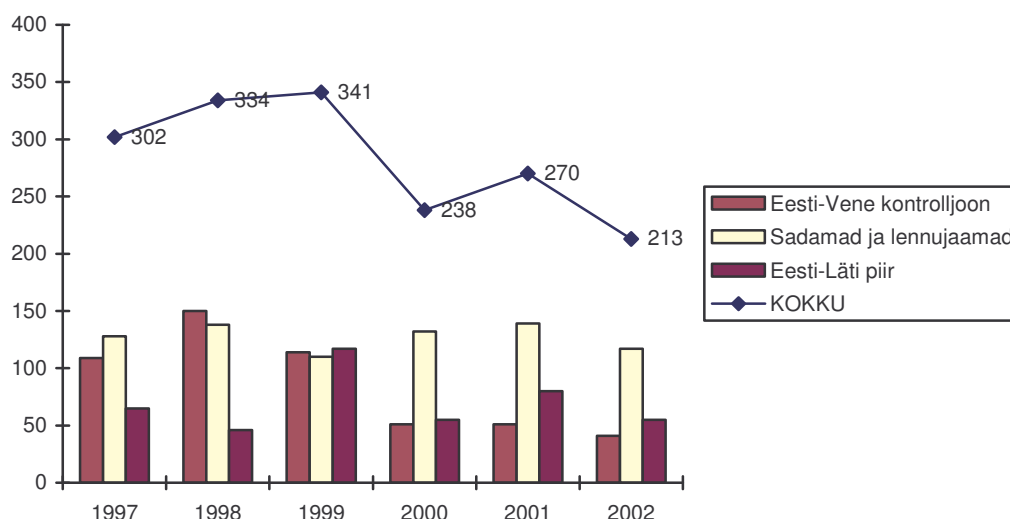
	Suureneb oluliselt	Suureneb mingil määral	Oluliselt ei muutu	Väheneb mingil määral	Väheneb oluliselt
Eesti elanike poolt muudes EL liikmesriikides toimepandud kuritegude arv	3	11	5		
SRÜ riikide elanike poolt Eestis toimepandud kuritegude arv		3	13	2	
Nn uute immigrantide poolt Eestis toimepandud kuritegude arv	4	11	3		
EL liikmesriikide elanike poolt Eestis toimepandud kuritegude arv	3	8	8		
Eestis tagaotsitavate isikute varjumine teistes EL liikmesriikides	10	5	3		
Teistes EL liikmesriikides tagaotsitavate isikute varjumine Eestis	2	5	11		
Teiste EL liikmesriikide kodanike kuriteoohvriks langemine Eestis		9	10		
Eesti kodanike kuriteoohvriks langemine teistes EL liikmesriikides		5	14		

Tabelist on näha, et eksperdid prognoosivad eeskätt kuritegevuse migratsiooni Eestist väljapoole. Ekspertide arvamus on vaadates võib öelda, et ootused on eeskätt seotud inimeste vaba liikumise võimalustega, mis avanevad Eesti elanikele pärast Euroopa Liiduga ühinemist. Ühelt poolt kasutavad seda võimalust aktiivselt seadusekuulekad kodanikud ja sellega on seotud teatav risk langeda kuriteoohvriks mingis teises EL liikmesriigis. Tunduvalt aktiivsemalt kasutavad ekspertide arvates vaba liikumise võimalust kurjategijad. Üsna üksmeelselt oletatakse, et suureneb Eesti elanike poolt Euroopas toimepandud kuritegude arv. Suuremat tähelepanu pööraksime aga asjaolule, et ekspertide arvates suureneb oluliselt Eestis tagaotsitavate varjumine teistes riikides. Ekspertid märgivad, et

„Schengeni Infosüsteemiga ühinemisel (2006 või 2007) kaovad sisepiirid kui kuritegevuse filtrid ning selle tulemusel on kurjategijate ja kuritegevuse liikumine üle piiri on lihtsustatud, samas hakkavad võitlust piiriülese kuritegevusega tõhustama Schengeni lepingus ettenähtud piiriüleised jälitus- ja jälgimisvõimalused.“

„Isikute vaba liikumisega seoses on oodata ka kurjategijate intensiivsemat liikumist. Tõenäoline, et Eestisse satub-tabatakse rohkem välismaalastest kurjategijaid. Sellega seoses on Eesti õiguskaitseorganitel suur vastutus, et Eestil ei tekiks kurjategijate silmis riigi mainet, kus on libtne end varjata.“

Taustaks toome välja Eesti Piirivalveameti andmed piiril kinni peetud tagaotsitavate isikute kohta. Jooniselt 1 on näha, et kinni peetud tagaotsitavate arv on olnud viimaste aastate jooksul stabiilne, näidates kerget langustendentsi.

Joonis 1. Piiril kinni peetud tagaotsitavad isikud 1997-2002

Inimeste vaba liikumine mõjutab ekspertide arvates mingil määral ka Eesti kuritegevuse üldpilti. Eeskätt oodatakse nn uute immigrantide poolt toimepandud kuritegude arvu suurenemist aga ka EL liikmesriikide elanike poolt Eestis toimepandud kuritegude arvu suurenemist. Samal ajal ei oodata aga muutusi selles osas, mis puudutab kuritegevuse migratsiooni SRÜ riikidest. Kuna Eesti-Vene piir muutub Euroopa Liidu välispiiriks, tuleneb sellest kontrolli tugevnemine piiril, mis takistab kurjategijate sissevoolu.

4.2.2. Ebaseaduslik migratsioon ja inimkaubandus

Nii Euroopa Liidu kui ka Eesti elanike ootused ja kartused on seotud inimeste vaba liikumisega ja Euroopa Liidu sisemiste piiride läbipaistvusega. Ekspertide prognoosid puudutasid eeskätt illegaalsete immigrantide ja illegaalse tööjõu sissevoolu Euroopa Liitu sellest ühendusest väljapoolt. Seoses asjaoluga, et Eesti-Vene piirist saab Euroopa Liidu piir oodatakse, et Eestist saab illegaalse migratsiooni transiitmaa. Võimalik on ka illegaalne migratsioon muudest riikidest Eestisse. Tabelis 2 on toodud ära ekspertide hinnangud võimalikele arengutele.

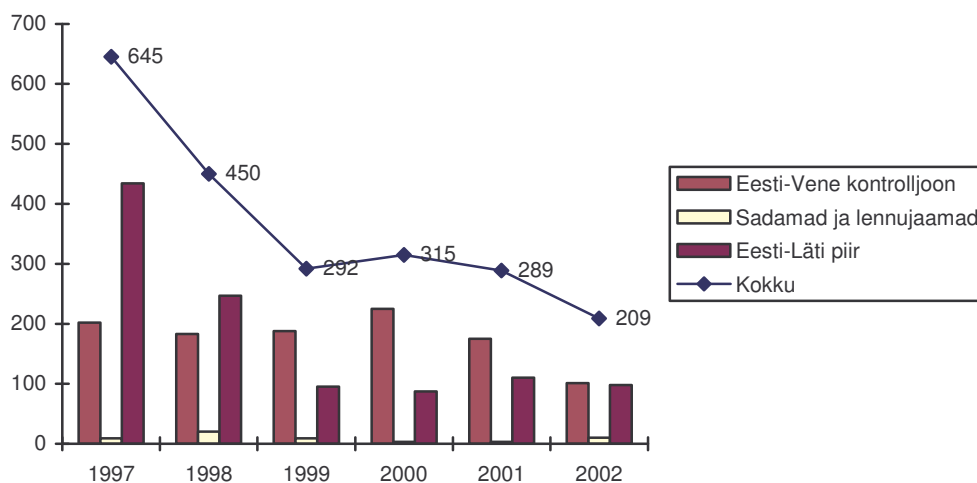
Tabel 2. Hinnangud ebaseaduslikule migratsioonile (N=19)

	Suureneb oluliselt	Suureneb mingil määral	Oluliselt ei muutu	Väheneb mingil määral	Väheneb oluliselt
Illegaalne migratsioon SRÜ riikidest läbi Eesti teistesse lääneriikidesse	4	12	3		
Illegaalne migratsioon muudest riikidest läbi Eesti teistesse lääneriikidesse	3	11	5		
Illegaalne migratsioon SRÜ riikidest Eestisse	3	7	8	1	
Illegaalne migratsioon muudest riikidest Eestisse	1	7	11		

Ekspertide hinnanguid vaadates võib märkida, et illegaalse migratsiooni osas nähakse Eestit eeskätt transiitmaana. Võimalik on ka illegaalne immigratsioon SRÜ-st ja teistest riikidest, ehkki pooled eksperdid arvasid, et situatsioon oluliselt ei muutu. Põhjuseks, miks Eesti ei ole eriti atraktiivne illegaalsete immigrantide jaoks, võib nimetada suhteliselt madalat elatustaset ja vähearenenud sotsiaaltoetuste süsteemi võrreldes teiste Euroopa Liidu liikmesriikidega. Illustratsiooniks on siin ühe eksperdi prognoos:

„Ka Eestisse võib mõningane tööjõu sissetulek tekkida, kuigi ei pea seda siiski oluliselt suureks mõjuriks, kuna ilmselt Eesti enda praeguste sotsiaalsete garantiidega ei tundu paljudele võõrtöölisele abvatlev.“

Joonis 2 demonstreerib ebaseadusliku piiriületamise dünaamikat viimase kuue aasta jooksul. Pööraksime siinjuures tähelepanu asjaolule, et erinevalt joonisel 1 näidatud tendentsist, kus kõige rohkem rikkumisi leidis aset sadamates ja lennujaamades, mis demonstreeris tagaotsitavate suundumist Eestist Euroopasse, oli ebaseadusliku piiriületamise osas tendents vastupidine. Kõige rohkem piiririkumisi on fikseeritud Eesti-Vene ja Eesti-Läti piiril. Just nendelt suundadelt ootavad eksperdid illegaalsete migrantide sissevoolu. Nende piiride kontrolli tähtsus suureneb oluliselt pärast Eesti liitumist Euroopa Liiduga.

Joonis 2. Kinni peetud ebaseaduslikud piiriületajad 1997-2002

Illegaalsest migratsioonist eraldi käsitleti naistekaubanduse ja prostitutsiooniga seotud küsimusi.

Tabel 3. Hinnangud naistekaubandusele (N=18)

	Suureneb oluliselt	Suureneb mingil määral	Oluliselt ei muutu	Väheneb mingil määral	Väheneb oluliselt
Naistekaubandus muudest riikidest Eestisse		6	9	2	
Naistekaubandus Eestist teistes lääneriikidesse	3	7	8		

Tänu Põhja- ja Baltimaade naiste kaubitsemise vastasele kampaaniale on inimkaubanduse ja prostitutsiooni temaatika saanud viimastel aastatel suure tähelepanu osaliseks. Kampaania raportis on fikseeritud, et „Põhja- ja Baltimaade naistega kauplemise vastase kampaania eesmärkideks Eestis oli algatada diskussioon naistega kauplemise kui sotsiaalse probleemi üle ning muuta kehtivaid hoiakuid selle teema käsitlemisel. Eesmärgiks oli ka oli kaardistada Eesti valmisolek inimkaubanduse kui sotsiaalse probleemi tunnistamiseks ning selle vastu võitlemiseks, samuti strateegiliselt oluliste ühiskonnarühmade teavitamine nähtuse põhjustest ning sellega kaasnevatest muudest probleemidest“.¹²⁸ Antud programmi raamides viidi 2002. aastal läbi mitmed uuringud.¹²⁹

¹²⁸ Põhjamaade Ministrite Nõukogu. Põhja- ja Baltimaade naistega kaubitsemise vastane kampaania Eestis 2002, <http://www.nordicbalticcampaign.org/estonian/index.html#nr6>

¹²⁹ Nende hulgas: Keskkoole lõpetavate neidude kui tulevaste tööotsijate teadlikkus inimkaubandusest; Tallinna politseitöötajate hinnangud prostitutsioonile ja naistega kaubitsemisele; Tööjõu vahendamine välisriikidesse erafirmade poolt; Prostitutsiooni vahendavad firmad; Eesti riigiametite ja valitsusväliste asutuste töötajate hinnangud võimalustele tõkestada prostitutsiooni ja naistekaubandust; Siseministeeriumi spetsialistide hinnangud võimalustele tõkestada prostitutsiooni ja naistekaubandust; Noortega töötavate inimeste hinnangud prostitutsioonile. Kättesaadav: <http://www.nordicbalticcampaign.org/estonian/publications.html#nr2>

Uuringute tulemusi kokku võttes märgib kampaania raport muuhulgas, et üldine informeeritus inimkaubanduse olemusest on Eestis suhteliselt madal; suhtumised inimkaubandusse ja prostitutsiooni on stereotüüpsed ja eelarvamuslik arusaam inimkaubanduse ja prostitutsiooni leviku kahjulikust mõjust ühiskonnale on puudulik või olematu. Kuna inimkaubanduse riskirühma kuuluvad eeskätt noored, tuleb suurt tähelepanu pöörata asjaoludele, et noorte seas on suhteliselt suur tööpuudus, noored on valmis töötama illegaalselt välisriikides, seejuures romantiseerides tundmatuid ja riskantseid olukordi. Samas märgib raport, et riigiametnikud ei ole probleemist oluliselt rohkem informeeritud kui tavakodanikud, nad ei näe oma rolli probleemi tõkestamisel ja inimkaubanduse tõkestamiseks puudub tegevuskava. Kuna probleem tundub võõrana, siis oodatakse lahendusi väljapoolt.¹³⁰

Avaliku arvamuse uuringud on demonstreerinud, et (a) Eesti elanikud loodavad eelkõige, et Euroopa Liiduga ühinemise järel paranevad reisimisvõimalused¹³¹; (b) eeskätt noored arvavad, et Euroopa Liiduga liitumise tulemusel muutub nende elu paremaks.¹³² Pannes kokku need ootused naistekaubanduse vastase kampaania raamides läbiviidud uuringute omadega, võib prognoosida noorte tüdrukute sagedasemat suundumist tööle lääneriikidesse ja naistekaubanduse suurenemist. Ka antud uuringus küsitatud ekspertide arvates võib oodata eelkõige naistekaubanduse suurenemist Eestist teistesse lääneriikidesse.

4.2.3. Narkokuritegevus

Ekspertide väited narkokuritegevuse kohta olid väga üksikasjalikud. Selline teadmine viidab asjaolule, et narkokaubandusele ja narkokuritegevusele pööratakse palju tähelepanu. Ekspertid tegid selget vahet narkootikumide tarbimise, narkootikumide transiidi ja narkootikumide tootmise vahel. Konkreetselt mainiti transiidi suundi, narkootikumide tootmist ühes või teises riigis.

Tabel 4. Hinnangud narkokuritegevusele (N=19)

	Suureneb oluliselt	Suureneb mingil määral	Oluliselt ei muutu	Väheneb mingil määral	Väheneb oluliselt
Narkootikumide tarbimine Eestis	3	9	6		
Narkootikumidega kaubitsemise Eestis	4	10	4		
Narkootikumide tootmine Eestis	4	5	7	2	
Narkootikumide tootmine Eesti elanike poolt muudes riikides	3	3	12		
Narkootikumide transiit SRÜ riikidest läbi Eesti teistesse lääneriikidesse	5	10	4		
Narkootikumide transiit teistest lääneriikidest läbi Eesti SRÜ riikidesse	2	5	9		
Narkootikumide transiit läbi Eesti ühest EL liikmesriigist teise	1	11	5		
Rahvusvahelise narkokaubitsejate võrgu väljakujunemine Eestis	2	10	5		

DELFI küsitluse eelnevates intervjuudes välisekspertidega kõlas arvamus, et koos elutaseme ja ostujõu tõusuga Eestis pärast Euroopa Liiduga ühinemist, võib oodata ka siinset narkootikumide tarbimise suurenemist. Eesti ekspertide arvamus langeb suures osas kokku selle prognoosiga. Erinevad sotsioloogilised ja terviseuuringud viitavad samale tendentsile.

¹³⁰ Põhjamaade Ministrite Nõukogu. Põhja- ja Baltimaade naistega kaubitsemise vastane kampaania Eestis 2002. Kättesaadav: <http://www.nordicbalticcampaign.org/estonian/index.html#nr6>

¹³¹ ES Turu-Uuringute AS (2003). Euroopa Liiduga ühinemise uuring 2003. Kättesaadav: <http://www.turu-uuringute.ee/?mptype=ajak>

¹³² Faktum Uuringukeskus (2003). Avalik arvamus Eesti liitumisest Euroopa Liiduga: Ülevaade avaliku arvamuse küsitluse tulemustest, lk 15. Kättesaadav: <http://www.riigikogu.ee/?id=9263>

Suurt rolli Eesti narkokuritegevuses mängib uimastite transiit. Siseministeeriumi hinnangul moodustab kogu arvatavast narkokaubandusest transiit 70% ja kohalik tarbimine 30%. Läbi Eesti toimus 2002. aastal järgmiste narkootiliste ainete transiit:

- heroiin ja fentanüül Venemaalt põhiliselt Põhjamaadesse
- hašiš peamiselt Hispaaniast Põhjamaadesse
- *ecstasy* (MDMA) Hollandist ja Belgiast põhiliselt Põhjamaadesse
- kokaiin Venetsueelast peamiselt Põhjamaadesse ja ka Venemaale.

Narkotransiit on suunatud peamiselt Põhjamaadesse, uus sihtkoht on Venemaa sealsete kõrgete hindade tõttu. Politsei andmeil kasutatakse ära veoautojuhte; firmaomanike ja ekspediitorfirmade esindajate jaoks muutub see uueks tuluallikaks. Kahtlusi on ka turismibusside suhtes, kuna neid kontrollitakse harva.¹³³

Ekspertidid prognoosivad narkotransiidi suurenemist kõikides suundades, kuid kõige vähem arvati, et kasvab transiit SRÜ riikidesse.

Vastuolulised olid ekspertide arvamused selles osas, mis puudutas narkootikumide tootmist Eestis. Osa eksperte arvas, et tootmine suureneb oluliselt, samal ajal kui kaks eksperti arvasid, et selline tegevus väheneb. Politsei andmetel on *ecstasy*, mida valmistatakse kohapeal, narkokaubitsejatele põhiline praegune kasumit andev artikkel. Paljude narkootikumide puhul on Soome ja Rootsi sihtmaad. Ekspertidid väljendasid arvamust, et...

„...narkootikumide tootmine Eestisse võib väheneda (juba lähiajal), kuna tootmine viiakse üle sihtmaadesse, nt Soome, kus narkootikumide tootmise vastane võitlus on subteliselt võõras teema“.

Vastuolusid ekspertide arvamustes võib seletada probleemist erineva informeeritusega ühelt poolt ja sellega, et nii narkotransiidi suunad kui ka narkootikumide tootmine ja tarbimine on väga erinevad konkreetsete ainete puhul.

4.2.4. Võltsimine

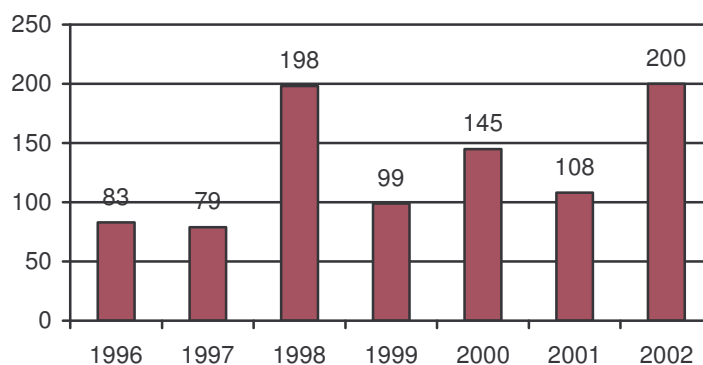
Ekspertidid oletasid, et pärast Eesti ühinemist Euroopa Liiduga võib sagedana passide ja muude dokumentide võltsimise arv Eestis. Arvati, et siinseid võltsdokumente hakkavad intensiivsemalt kasutama SRÜ elanikud eesmärgiga pääseda Eesti kaudu Läände.

Tabel 5. Hinnangud võltsimisele (N=19)

	Suureneb oluliselt	Suureneb mingil määral	Oluliselt ei muutu	Väheneb mingil määral	Väheneb oluliselt
Passide ja muude dokumentide võltsimine	4	7	7	1	
Valeraha valmistamine	2	8	6	1	
Valeraha levitamine	3	10	4	1	

Oodatakse ka valeraha (Euro) valmistamise ja leviku kasvu. Taustinformatsiooniks toome siin andmed politsei poolt registreeritud raha võltsimise ja valerahakasutamise juhtumite kohta.

¹³³ Ahven, A. (koostaja). Vastused Ameerika Ühendriikide saatkonnale. 03.03.2003. (Käsikiri EV Siseministeeriumi sisejulgeoleku analüüsiosakonnas).

Joonis 3. Registreeritud raha võltsimise ja valerahakasutamise juhtumite arv 1996-2002¹³⁴

Jooniselt on näha, et viimaste 7 aasta jooksul on raha võltsimise ja valerahajuhtumite arv mõnevõrra tõusnud, ehkki selgelt väljakujunenud tendentsi ei ilmne.

4.2.5. Majandusalased kuriteod

Majanduskuritegevust võib defineerida kui majandustegevuse subjektide kasumi saamisele suunatud illegaalset tegevust, majandusruumis toimepandud kuritegusid, mille eesmärk on (ehkki mitte alati ja vahetult) just ainelise kasu saamine. Majanduskuritegu pannakse toime majandustegevuses ilmnevate individuaalsete või kollektiivsete õigushüvede vastu ning majanduslikke vahendeid kasutades.¹³⁵ Karistusseadustiku järgi kuulub nt ka salakaubavedu majandusalaste kuritegude hulka. Antud uuringu kontekstis oli otstarbekaks vaadata salakaubandust eraldi.

Nagu on ülalpool nimetatud, korraldati struktureerimata intervjuud EL ekspertidega selgitamas välja nende prognoose kuritegevuse arengule pärast EL laienemist. Kõik väliseksperdid arvasid, et majanduskuritegude osas võib oodata kasvu, märkides eriti EL fondidest raha väljapetmist.

Eesti ekspertide vastustest tuli esile kolm majanduskuritegevuse liiki, milleks oli rahapesu, EL fondidest raha väljapetmine ja maksupettused.

Tabel 6. Hinnangud majanduskuritegevusele (N=19)

	Suureneb oluliselt	Suureneb mingil määral	Oluliselt ei muutu	Väheneb mingil määral	Väheneb oluliselt
Rahapesu	6	9	4		
EL fondidest raha väljapetmine	11	5	2		
Maksupettused	6	5	7		

Eesti ekspertide arvamused on üsna sarnased väliseksperptide omadega. Samas prognoositakse mingil määral ka rahapesu¹³⁶ suurenemist. Osade ekspertide arvamused olid järgmised:

„Eesti finantssektori kasvav kaasamine rahvusvahelistesse keelmuse ja rahapesu skeemidesse.“

¹³⁴ Karistusseadustiku jõustumisega 01.09.2002 muutus kuritegude liigitus, mistõttu 2002.aastal KarS ja KrK järgi registreeritud kuritegude kokku arvestamine on tinglik.

¹³⁵ Seletuskiri dokumendile “Kriminaalpoliitika arengusuunad aastani 2010”. 01.04.2003. a nr 1-6/19.

¹³⁶ Karistusseadustik defineerib rahapesu järgmiselt: Rahapesu on kriminaalkorras karistatava teo otsese tulemusena saadud vara muundamine, üleandmine või varaga õigustoimingute sooritamine, mille eesmärgiks või tagajärjeks on selle vara tegeliku omaniku ning ebaseadusliku päritolu varjamine.

„*‘Musta’ raba kandmine Eestisse ja siit edasi kuritegelike ühenduste rahaliste vahendite suurenemine.*“
 „*Läbima 5 aasta jooksul suureneb idast tulenev finantskuritegevus Eestis või läbi Eesti, kuna Eestit on mugav kasutada kui juba aastakümneid tuttavat territooriumit ja varasemaid sidemeid.*“

Ootused, et rahvusvahelises ulatuses rahapesu Eestis mõjutavad eeskätt sidemed endiste Nõukogude Liidu riikidega, on kooskõlas faktiga, et kõik siiani uurimistoiminguteni jõudnud rahvusvahelise rahapesu juhtumid Eestis on olnud seotud Venemaa või teiste riikidega, mis tekkisid Nõukogude Liidu lagunemisel.¹³⁷ Ehkki Eesti situatsiooni rahapesu osas hinnatakse positiivseks, jäävad mõned valdkonnad siiani ebapiisavalt reguleerituks. Näiteks puudub Eestis ametlik süsteem tagamaks finantsinstitutsioonide poolt teavitamiskohustuse järgimist ja Rahapesu Andmebürool puuduvad volitused pankadelt lisainformatsiooni nõudmiseks.¹³⁸

Politsei andmed kinnitavad, et kõik tegutsevad kuritegelikud ühendused tegelevad kas otseselt või kaudselt rahapesuga. Rahapesuks sobib hästi kallis ja suurtes piirides kõikuva väärtusega kaup või teenus (nt kinnisvara, juriidiline nõustamine) ning raha liikumine peab olema raskesti jälgitav (nt hasartmängud, kindlustusäri).¹³⁹ 2003. aasta juulis valminud eduaruandes märgitakse, et üldjuhul Eesti olukord vastab neile kriteeriumitele, mis on fikseeritud EL läbirääkimiste vastavas peatükis. Samal ajal pööratakse tähelepanu seadusandluse muutuste vajadusele nt selles osas, mis puudutab hasartmängude alast järelevalvet.¹⁴⁰

Rahapesu andmebüroo ülemkomissari Arnold Tenusaare arvates oleks eriti tarvilik käesoleval momendil teostada järelevalvet rahavahetuse ja raha siirdamise süsteemide üle seoses Euro kasutuselevõetuga. Praeguses seaduseruumis saaks seda teha ainult rahapesu andmebüroo, kuid see nõuaks täiendavaid ressursse.¹⁴¹

Eksperdid prognoosivad maksupettuste ja eriti EL fondidest raha väljapetmise olulist suurenemist. Praegusel momendil pole Eestis selliseid pettusi palju, ehkki Tolli- ja Maksuametit juhtiva Aivar Rehe sõnul “siiski on teatud osa ärimehi, kelle stiiliks on makse mitte maksa.”¹⁴²

Euroopa Komisjoni pettustevastase ameti (*European Anti-Fraud Office* ehk OLAF) juhi Franz-Hermann Brüngereri hinnangul tõuseb Eestil Euroopa Liiduga liitumisel pettuste risk oluliselt. “Kaubavahetuses sagenevad pettused: võltsdeklaratsioonidega hakatakse üritama kaupa Venemaalt Eesti kaudu Euroopa Liitu tuua. Lisaks hakkavad Eesti põllumajandustootjad saama subsiidiume, intelligentsemad petturid kasutavad seda kindlasti ära lootuses, et administratiivorganid ei ole nii treenitud, et nende trikke läbi näha.”¹⁴³ Rahandusministeeriumi andmeil ei ole seni Eestis veel EL fondidest raha väljapetmist esinenud. Ehkki põllumajanduse registre ja informatsiooni amet on 20 projektitaotlust tagasi lükanud ning saatnud need uurimisele kaitsepolitseile. Koos EL struktuurfondide avamisega Eestile 2004. aastal prognoositakse petmiskatsete arvu suurenemist.¹⁴⁴

4.2.6. Salakaubandus

Üks kuriteoliik, mille osas ennustatakse, ehkki mitte olulist kasvu, on salakaubavedu. See puudutab alkoholi, tubaka ja kütuse aktsiiside maksmatajätmist ja üldiselt erinevatest maksumääradest tulenevat

¹³⁷ Saar jt. (2003), op.cit., lk98-100.

¹³⁸ Tenusaar, A. Tegevuskava rahapesu tõkestamise meetmete tõhustamiseks Eestis. Kavand seisuga aprill 2002. (Käsikiri Siseministeeriumi sisejulgeoleku poliitikaosakonnas)

¹³⁹ Saar jt. (2003), op.cit.

¹⁴⁰ Riigikantselei Euroopa Liidu Sekretariaat. Monitoring Report for the Commission Review- Estonia, June 2003. Kättesaadav <http://www.eib.ee/files/EE-ch04-commented.pdf>

¹⁴¹ Valdmaa, M., op.cit.

¹⁴² Reinap, A. (2003). Rehe loodab suunata maksumaksjad internetti. Postimees 9.10.2003

¹⁴³ Tänavsuu, T. (2003). Finantspettuste uurija Euroopa Komisjonis: Eestis läheb huvitavaks. Intervjuu OLAFi juhiga Franz-Hermann Brüneriga. Eesti Päevaleht, 6.10.2003

¹⁴⁴ Tänavsuu, T. (2003). Leedu Sapardi projekte üritavad petturid tüsata. Eesti Päevaleht 14.10.2003

salakaubandust. Võrreldes ekspertide hinnangutega narkootikumide salakaubaveole, kus eristati selgelt sihtmaid ja narkootilise aine päritolumaid, olid väited salakaubanduse kohta suhteliselt üldised.

Tabel 7. Hinnangud salakaubandusele (N=19)

	Suureneb oluliselt	Suureneb mingil määral	Oluliselt ei muutu	Väheneb mingil määral	Väheneb oluliselt
Alkoholi salakaubavedu	1	12	5	1	
Tubaka salakaubavedu	2	12	4	1	
Relvade salakaubavedu	1	5	11	1	
Kütuse salakaubavedu	1	11	6	1	
Muude keelatud ainete salakaubavedu	1	9	8	1	
Varastatud kaupade ja esemete salakaubavedu	2	7	9	1	
Erinevatest maksumääradest tulenev salakaubandus EL liikmesriikides	7	8	2	1	

Eesti Konjunktuuriinstituudi (EKI) hinnangul alkoholitarbimine Eestis on viimaste aastate jooksul pidevalt kasvanud ning 2002.a. jõudis tasemeni 10,3 l puhast alkoholi inimese kohta aastas, millest umbes kümnendiku moodustab illegaalne alkohol (1 l puhast alkoholi inimese kohta).¹⁴⁵ Illegaalse alkoholi osakaalu alkoholi turul hinnatakse 25-30%, millega riik kaotab ca 200 mln krooni saamata jäänud maksudena.¹⁴⁶

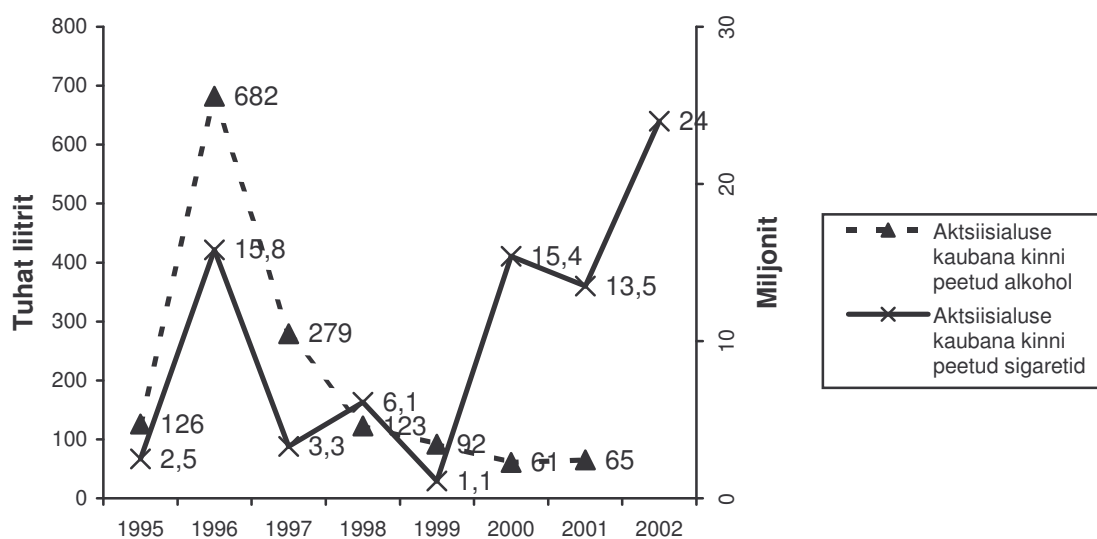
EKI hinnangul ostab 37% suitsetajatest illegaalseid tubakatooteid ning illegaalsete tubakatoodete osakaal kodumaisest tarbimisest oli 2002. aastal ca 26-27%.¹⁴⁷ Sigarettide ja suitsetamistubaka aktsiisimäärad ühtlustatakse EL nõuetega 31. detsembriks 2009, sigarite ja sigarillode aktsiisimäärad liitumishetkest. Sigarettide aktsiisimäärasid tõstetakse aastatel 2001–2009 Rahandusministeeriumi poolt on ette valmistatud aktsiisimäära harmoneerimisgraafik, kusjuures graafikus esitatud aktsiisimäärad võivad muutuda tulenevalt sigaretituru tarbija-nõudlusest.¹⁴⁸ EKI uuringu prognoosi kohaselt jääb illegaalsete tubakatoodete osakaal üleminekuperioodil (kuni tubakaaktsiisi harmoneerimiseni) stabiilsele tasemele 26-27%.

¹⁴⁵ Josing M. *Alcohol Consumption and Illegal Alcohol Market in Estonia*. Eesti Konjunktuuriinstituut. Detsember 2003.a. avaldamata materjal.

¹⁴⁶ Ibid.

¹⁴⁷ Aherma, E. jt. (2002). Tubakaaktsiisi harmoneerimisega kaasnevad muutused Eesti majanduses Teaduslik uurimistöo – Riigihange (004569VT), <http://www.eib.ee/files/tubakas.pdf>

¹⁴⁸ Kaubanduskoda (2003). Mis muutub peale ühinemist maksude valdkonnas? 4.11.2003. Kättesaadav: http://www.koda.ee/e_uudised.html?reziim2=&reziim=uudis_naita&uudis_id=437&gallup_id=20.11.2003.

Joonis 4. Tollis aktsiiskaubana kinni peetud alkohol (tuh. liitrit) ja sigaretid (miljonit) 1995-2002

Tolliametite andmete põhjal on tubakatoodete salakaubavedu viimaste aastate jooksul kasvanud. Alkoholi salakaubavedu aga on näidanud langustendentsi. Eesti eksperdid prognoosivad alkoholi ja tubaka salakaubaveo osas teatud elavnemist peale Euroopa Liiduga ühinemist.

Ainult nende andmete põhjal on raske täpselt hinnata tubaka salakaubaveo suundasid. Ülalmainitud EKI uuring demonstreeris, et salasigaretidel on Eestis stabiilne turuosa. Lähtudes sellest võib väita, et vähemalt osa salatubakast jääb Eestisse. Soome uurijate Junnineni ja Aromaa andmetel toimub sigarettide nn smugeldamine Eestist Soome. Salatubaka suuremad kogused aga lähevad Eestist Soome kaudu Rootsi. Smugeldamise maht ja toimingute professionaalsus on viimastel aastatel kasvanud.¹⁴⁹

Petrus van Duyne uurides sigarettide nn smugeldamist Madalmaades räägib “Põhja Vööst” (*Nothern Trade Belt*), kuhu kuuluvad Balti, Poola ja Venemaa ettevõtjad, kes toimetavad sigarette Saksamaa kaudu Madalmaadesse ja sealt edasi Suurbritanniasse.¹⁵⁰ Ehkki siiani pole üksikasjalikult analüüsitud salatubakatransiiti Eesti kaudu, võib ülalnimetatud uuringutele toetudes oletada, et Eestil on selles protsessis teatud roll, seda eriti Soome ja Rootsi jaoks.

Europoli 2000. aasta raporti kohasel on salakaubandus EL-is kasvanud eksponentsiaalselt pärast EL sisepiiridel kaubavoogude kontrolli lõpetamist 1993. aastal.¹⁵¹ Van Duyne märgib, et Euroopa Liidu piires toimub sigarettide transiit madalama aktsiisimääraga maadest, tubakatooted kõrgelt maksustavatesse riikidesse.¹⁵² Tubaaktsiisimäärad jäävad siin suhteliselt madalaks ka pärast Eesti ühinemist Euroopa Liiduga. Lisaks tuleb arvesse võtta tubaka smugeldajate väljakujunenud võrgustikku, k.a. võimalikud korruptiivsed sidemed ametnikega. Kõik see lubab prognoosida tubakatoodete salakaubanduse kasvu Eesti Euroopa Liiduga ühinemisel.

Tulles tagasi ekspertide hinnangute juurde, tuleb märkida, et valdkonnaks, kus kõige vähem oodatakse elavnemist, on relvade salakaubitsemine. Momendil on relvade salakaubandus Eestis ebaoluline,

¹⁴⁹ Junninen & Aromaa (1999), op.cit.

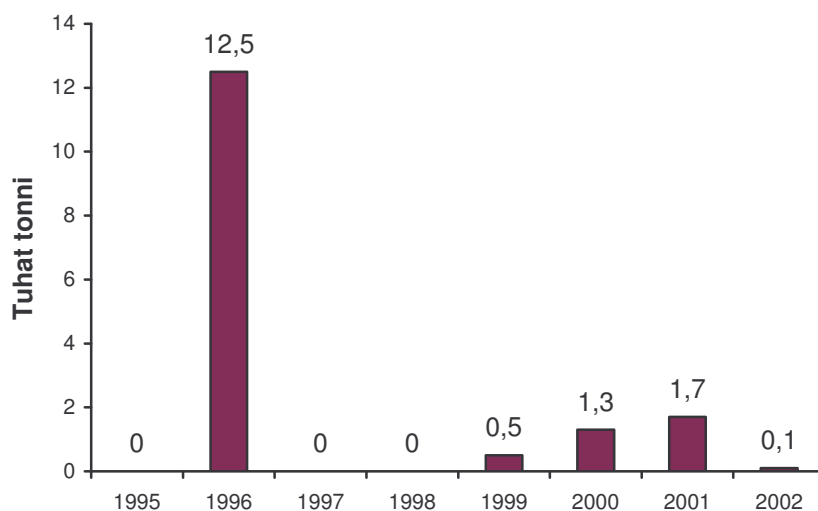
¹⁵⁰ Van Duyne, P. (2003). “Organizing cigarette smuggling and policy making, ending up in smoke”. *Crime, Law & Social Change*, 39: 285-317.

¹⁵¹ 2000 EU Organised Crime Report. Kättesaadav:

<http://www.europol.eu.int/index.asp?page=EUOrganisedCrimeSitRep2000#DRUG%20TRAFFICKING> , 10.09.2003.

¹⁵² Van Duyne, P. (2003), op.cit.

millele viidavad ka Tolliameti andmed. Näiteks 2002. aastal peeti tollis kinni 2 tulirelva ja 21 külmlrelva. Vastavad näitajad 2001. aasta kohta olid veelgi madalamad: kaks tulirelva ja üks külmlrelv.

Joonis 5. Tollis aktsiiskaubana kinni peetud kütus (tuhat tonni) 1995-2002

Salakütuse osas leidis ajavahemikul 1999-2001 aset märgatav tõus, samas kui 2002. aastal tollis kinni peetud kütuse maht oli jällegi vähenenud. Ekspertid prognoosivad salakütuse salakaubaveo mõningat suurenemist. Kahjuks pole meie andmetel salakütuse osas eraldi uuringuid läbi viidud ning seetõttu ei saa selle kuriteoliigi prognoosi osas lisaargumente esile tuua.

4.2.7. Korrupsioon

Ekspertide hinnangud korrupsioonile olid kõige vastuolulisemad. Esindatud olid arvamused, et korrupsioon suureneb, aga samal ajal oli rohkelt arvamusi, et olukord ei muutu või paraneb. Huvipakkuv tulemus oli ka see, et prognoosid korrupsiooni taseme muutumisele politseis, tollis ja piirivalves suuremas osas ei erinenud.

Tabel 8. Hinnangud korrupsioonile (N=18)

	Suureneb oluliselt	Suureneb mingil määral	Oluliselt ei muutu	Väheneb mingil määral	Väheneb oluliselt
Korrupsioon Eesti politseis		2	9	6	1
Korrupsioon Eesti tollis	1	3	5	6	3
Korrupsioon Eesti piirivalves		3	8	6	1

Taustinformatsiooniks toome jälle olemasolevad andmed korrupsiooni kohta Eestis ja eriti korrupsiooni kohta avalikus teenistuses. Eeskätt tuleb märkida, et erinevate andmete kohaselt (politseistatistika, korrupsiooni tajumise indeks, avaliku arvamuse uuringud, GRECO (*Group of States Against Corruption*) aruanne¹⁵³) korrupsiooni tase Eestis on üks madalaimatest kandidaatriikide hulgas. Avaliku arvamuse järgi on kõige korrumppeerunud poliitikud ja politseinikud. Eesti võimud aga leiavad, et kõige rohkem korrupsiooniga seotud probleeme esineb kohalikes omavalitsustes,

¹⁵³ Saar jt (2003), op. cit., lk: 100-106

Tolliametis ja Piirivalveametis.¹⁵⁴ Euroopa Komisjon on pööranud tähelepanu korrupsioonivastase võitluse vajadusele politsei- ja tolliasutustes.¹⁵⁵ Ka GRECO raportis väljendatakse muret seoses tolliasutuste haavatavusega korrupsiooni ja organiseeritud kuritegevuse poolt.¹⁵⁶

Avatud Ühiskonna Instituudi raport osutub, et „politsei töötingimused on korrupsioonile vastuvõtlikkuse seisukohast suhteliselt soodsad. Politseiniku miinimumpalk on umbes 25% riigi keskmisest palgast madalam, kuid avalikus sektoris on see üks suuremaid. Politseiameti distsiplinaarüksus allub otse politsei peadirektorile. Politsei tegevuse kohta võib kaebusi esitada õiguskantslerile, Siseministeeriumi sisekontrolli osakonnale, Riigiprokuratuuri, kohtusse ja kaitsepolitseile. Kaitsepolitsei uurib korrupsiooniga seotud väiteid ja kahtlusi. Kõige tähtsam on ehk see, et Kaitsepolitseiamet, korrupsiooni uurimise eest vastutav peamine asutus, on funktsionaalselt sõltuv politseist“.¹⁵⁷

Sama raport käsitleb ka Tolliameti poolt võetud korrupsioonivastaseid meetmeid. Nende hulka kuuluvad sisekontrolli osakonna loomine, mille ülesandeks on finantsauditite läbiviimine ja korrupsioonivastase seadusega vastavuse kontrollimine.¹⁵⁸ Tolliametis viidi läbi ka eetikaalased ja korrupsioonivastase käitumise koolitused, Tolliamet kaardistas kõrge korrupsiooniriskiga tegevused.¹⁵⁹

Avatud Ühiskonna Instituudi analüüsi järgi¹⁶⁰ peamiseks korrupsiooni põhjuseks kandidaatriikides on kommunismi pärand. Kommunistlikud süsteemid kasutasid korrupsiooni võimu kindlustamiseks ja korrupsioonile tugines suuresti kommunistlik majandussüsteem. See kõik mõjutas ka inimeste norme ja käitumist järgmiselt:

- kõrgetasemelise suure korrupsiooni ja madalatase melise väikese korrupsiooni tava;
- süvendatud usaldamatus riigi vastu;
- elanikkonnapoolne õigustatuse tunne riigi petmisel;
- laialt levinud klientuurisüsteem (nn *blat*) ja vahetusvormid, mis toimisid nii formaalsete poliitiliste kui ka bürokraatlike normide vastaselt;
- korrupsioon erasektoris ausa konkurentsi asemel.

Lisaks kommunismi pärandile mõjutasid korrupsiooni ka mitmed üleminekuuga kaasnenud protsessid. Nende hulgas ulatuslik, mitte alati läbipaistev erastamine, endisest režiimist päritud bürokraatia, kus erinevalt Euroopa bürokraatiast puudusid aruandluse mehhanismid, poliitiline liberaliseerimine (seetõttu, et võimalolijatel oli praktiliselt piiramata võim mängureeglite kavandamise protsessis). Märkida tuleb ka väga nõrka kodanikuühiskonda.

Teiselt raportis märgitakse, et „...üleminekuaja olukorra ühine nimetaja ning tegur, mida rahvusvahelised organisatsioonid nagu EL ei soovi alati tunnistada, on see, et kui Kesk- ja Ida-Euroopa riikide vanade süsteemide kokkuvarisemine kõrvaldas mitmeid korrupsiooniliike, mis olid nende süsteemide koostisosaks, võivad demokratiseerimine ja turusüsteemi loomine tekitada samuti korrupsiooni, mis on teistsugune.“¹⁶¹

Korrupsioon on väga keeruline nähtus, kus mängivad rolli mitte ainult õiguslik reguleerimine, mida sageli niipalju rõhutatakse korrupsioonivastase võitluse kontekstis, vaid ka sellised sotsiaalsed

¹⁵⁴Avatud Ühiskonda Instituut (2002). Korrupsioon ja korrupsioonivastane poliitika Euroopa Liiduga ühinemise protsessis. Kättesaadav: <http://www.jti.ee/et/tie/korrupsioon/osi-korr-final.pdf>

¹⁵⁵Riigikantslei Euroopa Liidu Sekretariaat. Monitoring Report for the Commission Review- Estonia, June 2003. Kättesaadav: <http://www.eib.ee/files/EE-ch25-commented.pdf>

¹⁵⁶ GRECO, Kättesaadav: <http://www.greco.coe.int/>

¹⁵⁷ Avatud Ühiskonna Instituut (2002), op.cit., lk 113.

¹⁵⁸ Ibid., lk 114.

¹⁵⁹ Riigikantslei Euroopa Liidu Sekretariaat. Monitoring Report for the Commission Review- Estonia, June 2003. Kättesaadav: <http://www.eib.ee/files/EE-ch25-commented.pdf>

¹⁶⁰ Avatud Ühiskonna Instituut (2002), op.cit., lk 36-38

¹⁶¹ Ibid., lk.37

nähtused, nagu inimeste korrupsiooni taju, normid, käitumismallid, aga ka usaldus ametnike (nt politseinike, tolliametnike ja piirivalvurite) suhtes.

Pärast Eesti ühinemist Euroopa Liiduga kaovad ühed korrupsiooni ajendid (nt erastamine on lõpetatud, kohalik bürokraatia muutub läbipaistvamaks ja kontrollitavamaks, tänu koolitusele ja EL nõutele muutuvad võib-olla avaliku teenistuse standardid). Samal ajal tekkivad uued võimalused korrupsiooniks. Riigi bürokraatiale lisandub kurikuulus Euroopa Liidu bürokraatia, koos transpordi voolude, inimeste vaba liikumise, jagatavate EL subsidiumide suurenemisega avarduvad ka korrupsiooni võimalused. Tähtsaks asjaoluks on, et tänu sihipärasele „valgustustööle“ korrupsiooni valdkonnas suureneb elanikkonna tundlikkus korrupsiooni suhtes. See võib hiljem peegelduda ebasoodsamates hinnangutes Eesti olukorrale (nt korrupsiooni tajumise indeksi näidu halvenemine).

4.2.8. Kuritegelikud ühendused

Ekspertide vastustes oli piiriülene kuritegevus sageli seotud kuritegelike ühenduste tegevusega. Kõik järgnevas tabelis väljatoodud väited, mida paluti ekspertidel hinnata, pärinevad ekspertide vastustest. Väidete rohkus viitab sellele, kui tähtsaks peetakse organiseeritud ühenduste rolli piiriülese kuritegevuse kontekstis.

Tabel 9. Hinnangud organiseeritud ühendustele (N=18)

	Suureneb oluliselt	Suureneb mingil määral	Oluliselt ei muutu	Väheneb mingil määral	Väheneb oluliselt
Nn uute immigrantide kuritegelike ühenduste moodustumine Eestis	5	10	3		
Eri riikidest pärit kuritegelike ühenduste liitumine	4	10	4		
Kuritegelike ühenduste suuruse kasv	2	4	12		
Kuritegelike ühenduste tegevuspiirkonna laienemine geograafiliselt	3	13	2		
Kuritegelike ühenduste spetsialiseerumine kindlatele kuriteoliikidele	1	6	10	1	
Eesti kui transiitmaa roll Venemaalt pärit kuritegelike ühenduste tegevuses läänesuunal	3	8	7		
Kuritegelike ühenduste poolt mõjusfääride ümberjaotamine ja tekkivad relvastatud konfliktid sel pinnal	3	3	10	1	

Tabelist on näha, et kõige rohke muret tuntakse ja kardetakse uute “võõraste” kuritegelike gruppide tekkimist. Illustratsiooniks toome välja mõned ekspertide arvamused:

“Samuti kasvab Eestis nn etniline piiriülene kuritegevus – hiinlased, vietnamlased, teisedki eksotilised rahvad asuvad moodustama kuritegelikke kogukondi.”

“Suureneb Aasia päritolu etniliste kuritegelike gruppide (hiina, india, ja võimalik et ka jaapani päritolu) mõju Eesti kuritegelikul maastikul.”

“Suureneb Eesti kui transiitmaa roll Venemaa kuritegelike gruppide tegevuses läänesuunal.”

“Eri riikide kuritegelikud ühendused segunevad/ühinevad. Grupid muutuvad isikkooseisult väiksemaks, kuid tegevuspiirkond (geograafiline) muutub laiemaks. Mingil määral toimub spetsialiseerumine kindlatele kuriteoliikidele, professionaalsus kurjategijate hulgas kasvab.”

Eestis on levinud organiseeritud kuritegevusest arusaam kui võõraste probleemist. Ka antud uuringus ekspertide vastused demonstreerisid sama tendentsi. Siinjuures tuleks hoiduda ahvatlusest määratleda piiriülest kuritegevust kui (võõraste) kuritegelike ühenduste pärusmaad. Sellealane maailmapraktika

näitab, et katsed kontrollida organiseeritud (piiriülest) kuritegevust suunates jõud ainult kuritegelike gruppide liidrite vahistamisele üldjuhul ei ole enamasti toonud oodatud tulemusi.¹⁶²

4.2.9. Muud kuriteod

Lisaks kuriteoliikidele, mida sai gruppideks jaotada, esinesid ekspertide vastustes ka üksikud kuriteod. Nende seas autovargused, terrorism ning infotehnoloogia kasutamise seotud kuriteod. Ekspertide prognoosid on väljatoodud tabelis 10.

Tabel 10. Prognoos autovarguste, terrorismi ja infotehnoloogia kasutamise seotud kuritegude muutuste osas (N=19)

	Suureneb oluliselt	Suureneb mingil määral	Oluliselt ei muutu	Väheneb mingil määral	Väheneb oluliselt
Autovargused	2	8	8	1	
Terrorism	2	7	9		
Infotehnoloogia kasutamise seotud kuriteod	8	8	3		

Autovargused on pika aega olnud mitmete Eestis tegutsevate kuritegelike gruppide tegevusala. 2001. aastal rakendati kohtus esmakordselt kuritegelike ühenduse organiseerimise paragrahvi. See juhtum puudutas just varastatud autode toimetamist Euroopast Eestisse, mis sai võimalikuks tänu ulatuslikule korrupsioonile konkreetses tollipunktis. Piirikontrolli kadumisega EL riikide vahel muutub tehniliselt lihtsamaks varastatud autode toimetamine Eestisse. Arvestades varem mainitud tolli mainet kui kõrgelt korrumpeerunud avaliku sektori osa, saab ekspertide prognoos arusaadavaks.

Ekspertide arvates võib mõnevõrra suureneda Eestis ka terrorismi oht. Illustratiivne on selles osas ühe eksperdi arvamus:

“Eesti suhteline isoleeritus on taganud selle, et mitmed piiriülese kuritegevuse liigid ei ole Eestis eriti sagedased (nt terrorism). See võib muutuda. Tehnoloogia kiire areng ja tänapäeva kuritegelike grupeeringute professionaalsus muudavad kohalike õiguskaitseorganite tegevuse kindlasti keerulisemaks.”

Prognoositakse ka infotehnoloogia kasutamise seotud kuritegude kasvu. Siinjuures võib oletada, et selle valdkonna kuritegude prognoositav kasv, mis toimub virtuaalses piirideta ruumis, on pigem seotud üldise tehnoloogia arenguga.

4.3. Koostöömehhanismid piiriülese kuritegevuse efektiivseks kontrollimiseks

Analoogiliselt hinnangutele piiriülese kuritegevuse võimalike muutustele, oli koostatud küsimustik erinevate koostöömehhanismide efektiivsuse kohta. Esimese vooru vastuste analüüs näitas, et erinevate koostöömehhanismide vajalikkus ja efektiivsus võib erineda sõltuvalt riigist. Sellepärast otsustati, et eksperte palutakse hinnata 10-astmelisel skaalal (10 - väga oluline, 1 – ei ole üldse oluline) iga koostöövormi efektiivsust iga naaberriigi kohta (Venemaa, Soome, Rootsi, Läti) eraldi aga ka EL struktuuride kohta. Samuti paluti märkida, mis riikidega koostöö (peale naaberriikide) on vajalik ja oluline. Ekspertide keskmised hinnangud on toodud joonisel 6.

Ekspertide arvates piiriülese kuritegevuse kontrolli kõige efektiivsem koostöövorm on infovahetus. Selline piisavalt üldine ja sageli esinev väide nõuab lähemat vaatlust. Mõiste „informatsioon“ tähendus

¹⁶² Nelken, D. (1999) „The Globalization of Crime and Criminal Justice: Prospects and Problems“. In: S. Einstein & M. Amir (eds.) *Organized Crime: Uncertainties and Dilemmas*. Chicago: Office of International Criminal Justice, lk 439-461.

sai selgemaks ekspertide vastustest küsimusele, kas informatsioon piiriülese kuritegevuse kohta on piisav. Detailsemate vastuste analüüs lubab eristada nelja informatsiooni tasandit.

- 1) Operatiivne informatsioon. Siia kuuluvad päringud indiviidide kohta, andmebaasid jne ehk konkreetne üldistamata informatsioon indiviidide või kuriteo asjaolude kohta.
- 2) Statistika (üldistatud andmed) piiriülese kuritegevuse kohta. Adekvaatne statistika ekspertide arvates aitaks paremini hinnata probleemi ulatust.
- 3) Kuritegelike skeemide analüüs. Sellisel ilmneb ekspertide arvamustes analüütiliste üksuste loomise vajadus.
- 4) Eestikeelsed analüütilised ülevaated, artiklid piiriülese kuritegevuse kohta. See on tasand, mida võiks nimetada probleemide teoreetiliseks käsitluseks.

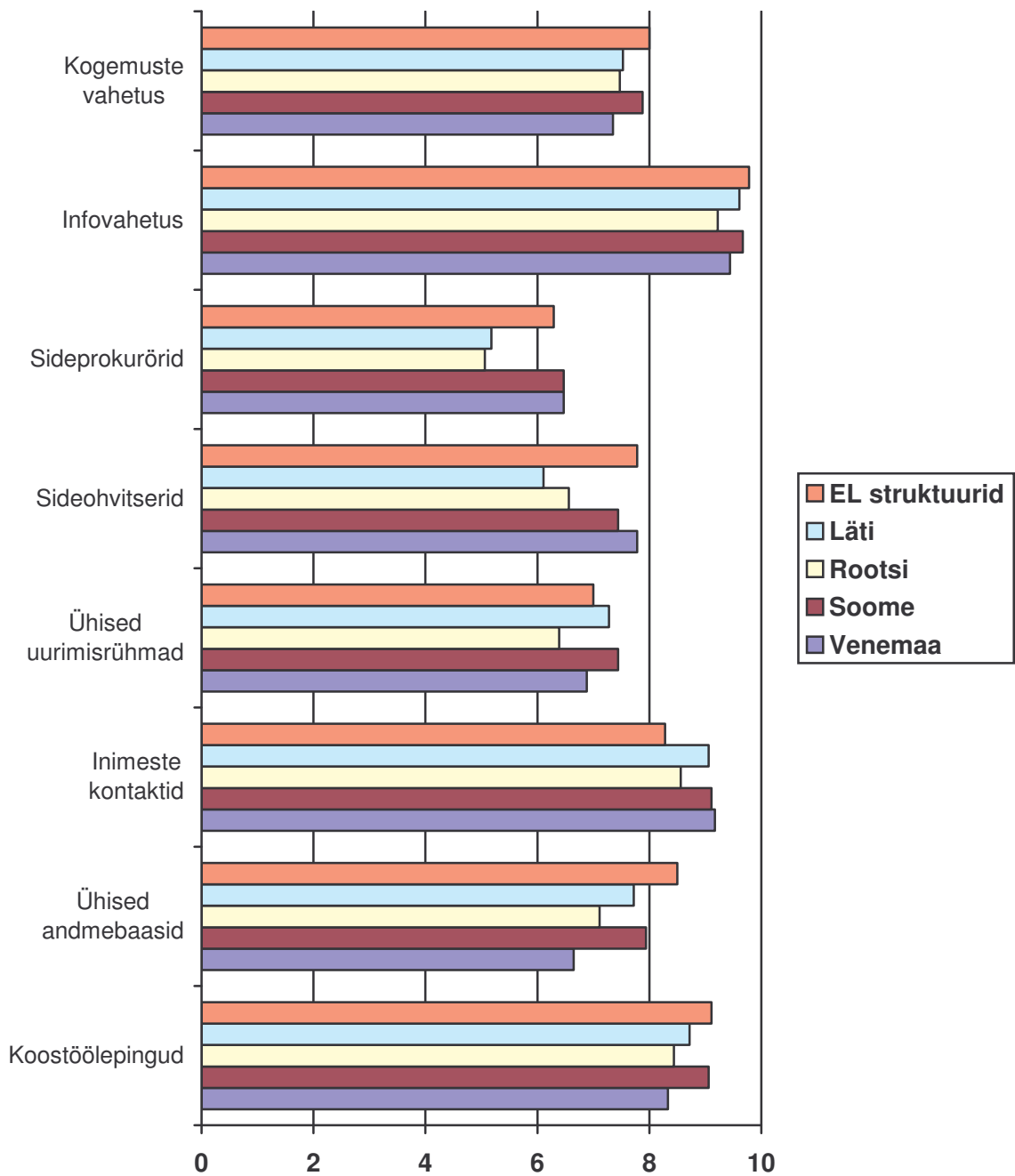
Kui informatsiooni kättesaadavuse paigutasid eksperdid esimesele kohale, siis teisel kohal olid inimestevahelised otsesed kontaktid ja koostöölepingud. Siinjuures tuleb peatuda pikemalt inimeste isiklikel kontaktidel. See, et otsesed kontaktid on kõige efektiivsemad, kiiremad jne, räägitakse ja kirjutatakse praktiliselt igas artiklis ning toonitatakse igas esinemises koostöö kohta. Isiklikud kontaktid kujunevad sageli välja teiste koostöövormide (rahvusvahelised seminarid, koolitused, vastastikud visiidid jne) „kõrvalproduktina“. Samal ajal on võimalik olukord, kus seminari või koolituse iseenesest hinnatakse väheefektiivseks, samal ajal unustades, et tänu sellele tekkisid uued, „efektiivsed“ kontaktid.

Isiklike kontakte vastandatakse sageli sideohvitseri või sideprokuröri tegevuse efektiivsusele:

„Eesti soon tegutseda rahvusvaheliselt ja seda mitte Brüsseli sidemeeste, vaid lähiriikide sideohvitseride kaudu. (Kui jalg valutab tuleb ravida jalga, mitte pead!!!“

Süüski tuleb märkida sideohvitseri või sideprokuröri olulist rolli situatsioonis, kus isiklikud kontaktid puuduvad. Joonisel 6 on hästi näha, et hinnang Euroopa Liidu juures asuva sideohvitseri efektiivsusele on tunduvalt kõrgem kui taolise instituudi efektiivsusele (otstarbekusele) nt Eesti-Rootsi või Eesti-Läti koostöös. Samal ajal märgivad paljud politseinikud, et just Rootsi kolleegidega suhtlemine ei ole olnud kunagi problemaatiline. Sideohvitseride roll on oluline eriti nendes riikides, kus suhtlemine isiklikul tasemel on erinevatel põhjustel olnud piiratud.

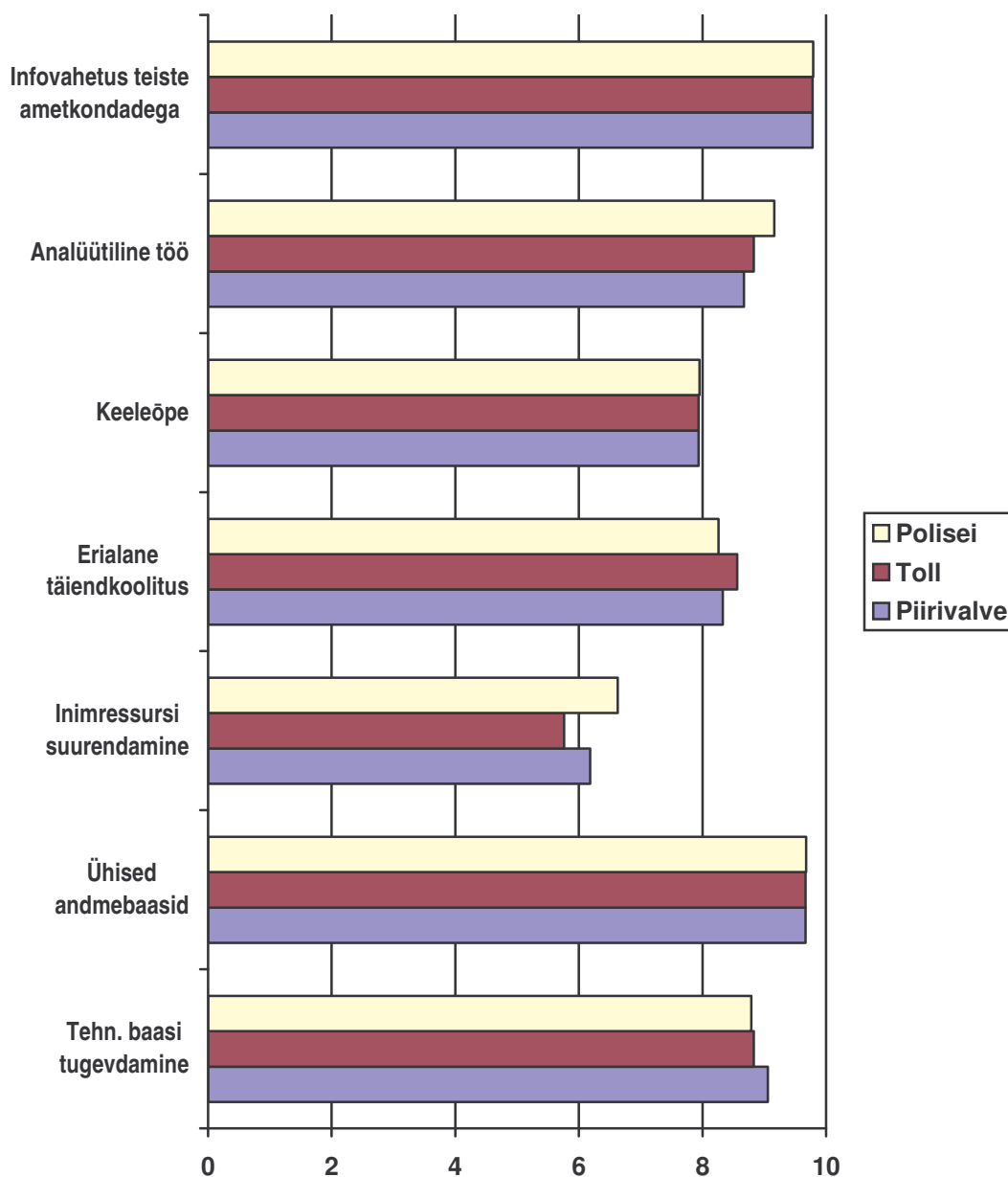
Kõige kõrgemat hinnati koostöö tähtsust naaberriikidega. Lisaks naaberriikidele nimetasid eksperdid Leedut, Valgevenet, Ukrainat, Poolat, mitmel korral ka Saksamaad, Hispaaniat, Norrat, Hollandit. Üksikuid kordi nimetati USA-d, Hiinat, Türgit, Taid, Kolumbiat, Marokot, Iisraeli, Belgiat, Suurbritanniat.

Joonis 6. Hinnangud koostöömehhanismide efektiivsusele piiriülese kuritegevuse kontrollimisel (keskmine hinnang skaalal 10 – väga oluline, 1 – ei ole üldse oluline, N=19)

4.4. Meetmed piiriülese kuritegevuse efektiivseks kontrollimiseks

Paljud eksperdid kirjutasid oma vastustes koostöö puudulikkusest erinevate ametkondade vahel Eesti siseselt. Sellise koostöö puudumine ei ole iseloomulik mitte ainult Eestile, vaid seda märgivad ka uurijad Junninen ja Aromaa analüüsides Soome võimude tööd piiriülese kuritegevuse kontrollimisel.¹⁶³

Joonis 7. Hinnang erinevate meetmetele piiriülese efektiivseks kuritegevuse kontrollimisel ametkondade lõikes (keskmine hinnang skaalal 10 – väga oluline, 1 – ei ole üldse oluline)

Joonisel esitatud küsitluse tulemused viitavad sellele, kuivõrd oluline on ametkondadevaheline koostöö. Ühised andmebaasid ja infovahetused teiste ametkondadega on koostöö parimad indikaatorid. Arusaadav on ka tehnilise baasi tugevdamise vajadus, sest see on seotud nii Schengeni Infovahetuse Süsteemi kui ka Eesti ametkondade ühiste andmebaaside rakendamisega.

¹⁶³ Junninen & Aromaa (1999), op.cit.

Üsna vähetähtsaks osutus inimressursi suurendamine. Võrreldes erinevaid ametkondi oli inimressurs olulisim politsei puhul, aga seda võib seletada ka politseist ekspertide ülesindatusega valimis. Erilist tähelepanu tuleks ekspertide arvates pöörata analüütilise töö vajadusele kõikides ametkondades.

V Järeldused ja ettepanekud Eesti õiguskaitseasutuste edasiste tegevuste kohta piiriülese kuritegevuse vähendamisel

Läbiviidud uuringu tulemused piiriülese kuritegevuse ja õiguskaitseasutuste omavahelise koostöö osas võib kokku võtta järgmiselt.

5.1. Hinnangud kuritegevusele

Üldjäreldusena võib öelda, et valdava enamiku nii kodu- kui välismaiste ekspertide arvates Eesti liitudes Euroopa Liiduga kiireid olulisi muutusi piiriülese kuritegevuses ei toimu. Tegelikult on Eesti ühinemine olnud pidev protsess, mis on väiksemate muutustena toimunud paljude aastate kestel ning need saavad olema liitumise hetkeks lõpetatud. Eesti ametlik astumine Euroopa Liitu on paljuski formaalne samm.

Eesti eeldatav ühinemine Schengeni kokkuleppega 2006. või 2007. aastal toob nii kodu- kui välismaiste ekspertide arvates kaasa suuremaid muutusi kuritegevuses kui ühinemine Euroopa Liiduga. Kontrolli kadumine sisepiiridelt soodustab tavakuritegevuse migratsiooni suurenemist Euroopa Liidu siseselt, mistõttu tuleb olla valmis kuritegevuse migratsiooniks nii Eestist väljapoole kui teistest liikmesriikidest Eestisse.

Eesti-Vene piiri muutumine Euroopa Liidu välispiiriks toob kaasa illegaalse migratsiooni ja salakaubaveo suurenemise ohu läbi Eesti, mis paneb piirivalve ja tolli töö efektiivsusele suured nõuded. Eesti kui piiriülese kuritegevuse transiitriigiks kujunemise soodusteguriks võib saada suurenev korruptiivne surve õiguskaitseametkondade töötajatele.

Eesti eksperdid ei oota seoses Eesti liitumisega Euroopa Liiduga suurt töömahu kasvu, kuna ei pea kuritegevuse kasvu tõenäoliseks. Nende välisekspertide arvates, kellel on Euroopa Liidus töötamise kogemus, kasvab liituvate riikide õiguskaitseteenistuste koormus märkimisväärselt.

Tööde maht kasvab eelkõige seoses väga paljude uute regulatsioonide juurutamise ja täitmisega. Euroopa Liiduga ühinedes kasvab tõenäoliselt õiguskaitseametkondade töötajate koormus seoses vajadusega osaleda aktiivselt erinevate kuritegevuse kontrolliga tegelevate komisjonides ja töörühmades. Kuna Eesti väiksusega korreleerub ametnike arvu suhteliselt madal tase, paneb see konkreetsetele isikutele oluliselt suurema koormuse.

Piiriülese kuritegevuse käsitlemisel lähtuvad Eesti eksperdid valdavalt nüüsgusest paradigmast, kus peamine tähelepanu keskendub organiseeritud kriminaalsetele kooslustele. Nähakse nn uute immigrantide kriminaalsete ühenduste moodustumise võimalust ja ühenduste liitumist. Välisekspertide arvates tuleb näha piiriülese kuritegevuse puhul pigem tegutsevaid poolprofessionaalseid grupe, kelle tegevus ei ole keskselt koordineeritud ning mis tegutsevad vastavalt kujunevale turusituatsioonile.

Euroopa fondidest raha väljapetmisest kujuneb kõige aktuaalsem majanduskuritegevuse liik nii sünsete kui välismaiste ekspertide arvates. Majanduskuriteod põhinevad sageli keerulistel finantsskeemidel, mille lahendamiseks on vaja analüütilise töö suuremat mahtu ja paremat taset. Rahandusministeeriumi spetsialistidele hakkab langema nüüsguste kuritegude lahendamisel järjest suurenev roll.

Eesti võib ekspertide arvates muutuda Euroopa Liiduga liitumise järel terroristidele atraktiivsemaks märklauaks, kui on seda praegu (transiitmaana). Selle tõenäosus, et Eestist võiks kujuneda lähitulevikus terrorismi baasriik, on kaduvväike. Põhjuseks on elanikkonna väiksus ning niisuguste elanikkonna arvukate rühmade puudumine, kes võiksid oma eesmärkide saavutamiseks valida terroristlike meetodeid.

5.2. Hinnangud koostööle

Kõige kõrgemalt hinnati ekspertide poolt informatsiooni liikumise tähtsust piiriülese kuritegevuse kontrollimisel. Lisaks operatiivsele informatsioonile on vajalik analüütilise ja meetodilise informatsiooni loomine ja levitamine.

Suhteliselt kõrgelt hinnati politsei sideohvitseri ja eriti sideohvitseri rolli Euroopa Liidus. Sideohvitserid olemasolu on vajalik just nendes piirkondades ja valdkondades, kus isiklike kontakte napib. Kõrgelt hinnati isiklike kontaktide tähtsust, kuna nende abil on võimalik efektiivselt ja kiiresti saada informatsiooni. Informatsiooni hankimine ainult ametlike kanalite kaudu võib olla raskendatud.

Suhteliselt madalalt hinnati Eesti ekspertide poolt sideprokuröride rolli piiriülese kuritegevuse kontrollimisel. Ilmselt on tegemist suhteliselt uue institutsiooniga, kelle reaalsed funktsioonid on alles väljakujundamise järgus. Võimalik, et sideprokuröride tegevuse efektiivsusele antud madal hinnang on seotud prokuratuuri kui institutsiooni ebamäärase staatusega Eestis.

Kõrgelt hinnati ühiste erinevatest riikidest pärit spetsialistidest koosnevate uurimisrühmade tegevust, kuna sel juhul on kontaktid kolleegidega otsesed ja nii on tagatud informatsiooni kiire kättesaamine.

Välismaise õigusabi on olnud efektiivne tehnilise siinse baasi parandamisel. Välismaiste spetsialistide poolt koolituste korraldamisel pole need alati olnud omavahel koordineeritud ja kooskõlastatud, mistõttu terviklikku efekti hinnati suhteliselt väiksemaks.

Kontaktid Eesti erinevate õiguskaitseametkondade vahel võiksid olla tihedamad ja vahetumad, et soodustada paremat piiriülese kuritegevuse kohta käivat informatsiooni vahetust. Piirivalve on praegu suhteliselt eraldiseisev struktuur, kelle eksperdid olid ka käesoleva uuringu puhul kõige raskemini kättesaadavad.

Mitmed eksperdid pidasid niisuguseid uusi koostöövorme nagu komisjonid, seminarid jms ebaefektiivseteks ja ajaliselt kulukateks. Võib-olla jäi piisavalt märkamata sellise koostöö tähtsus isiklike kontaktide loomisel kolleegidega.

5.2.1. Soovitused

Peamine soovitus piiriülese kuritegevuse kontrolliks ja preventsooniks on sellealaste kuritegude toimepanemise meetodite ja mehhanismide üldistava analüüsi väljakujundamine (*crime analysis*). Niisugune varasemate kuritegude pidev analüüs lubaks paremini kasutada kogemusi ja ette näha uute kuritegude toimepanemise võimaluste tekkimist kas läbi seadusandluse muutuste või kuritegude toimepanemise soodustingimuste tekke.

Piiriülese kuritegevuse käsitlemisel tuleks enam tugineda ettevõtlike paradigmat, mis lubaks niisuguse kuritegevuse liike adekvaatsemalt hinnata, täpsemalt prognoosida ja efektiivsemalt kontrollida. Senine domineeriv maffia paradigma keskendub liialt kriminaalsete ühenduste struktuurilistele aspektidele ja konkreetsete isikute elimineerimisele.

Majanduskuritegevuse puhul tuleb keskenduda tähelepanu situatsioonilistele kriminaalpreventsiooni strateegiatele, kuid kontrolli käsitus peab olema võimalikult lai (st mitte ainult ja eeskätt politseilistele

meetmetele tuginev). Selleks on vajalik suurendada äritegevuse läbipaistvust ja vähendada majanduskuritegude toimepaneku võimalusi.

Vastavad õiguskaitsestruktuurid peavad olema jätkuvalt valmis terroristlike ühenduste või võrgustike tegevuse tuvastamiseks ja tõrjumiseks Eestis.

Kõige tähtsam aspekt piiriülese kuritegevuse kontrollimisel on informatsiooni liikumise tagamine Euroopa Liidu erinevate riikide vastavate õiguskaitsestruktuuride vahel, samuti erinevate õiguskaitsestruktuuride vahel Eesti siseselt.

Eesti ja teiste Euroopa Liidu õiguskaitseasutuste koostöö peab toimuma võimalikult madalal tasemel st konkreetsete valdkondadega tegelevate ametiisikute isiklike kontaktide baasil. Isiklike kontaktide tekkimist võib takistada liiga kiire tööalane mobiilsus, mis on seotud sagedaste struktuursete reformidega Eesti õiguskaitseametkondades. Niisuguste kontaktide tekkimist soodustavad ühiskoolitused ja ühisseminarid koos väliskolleeegidega.

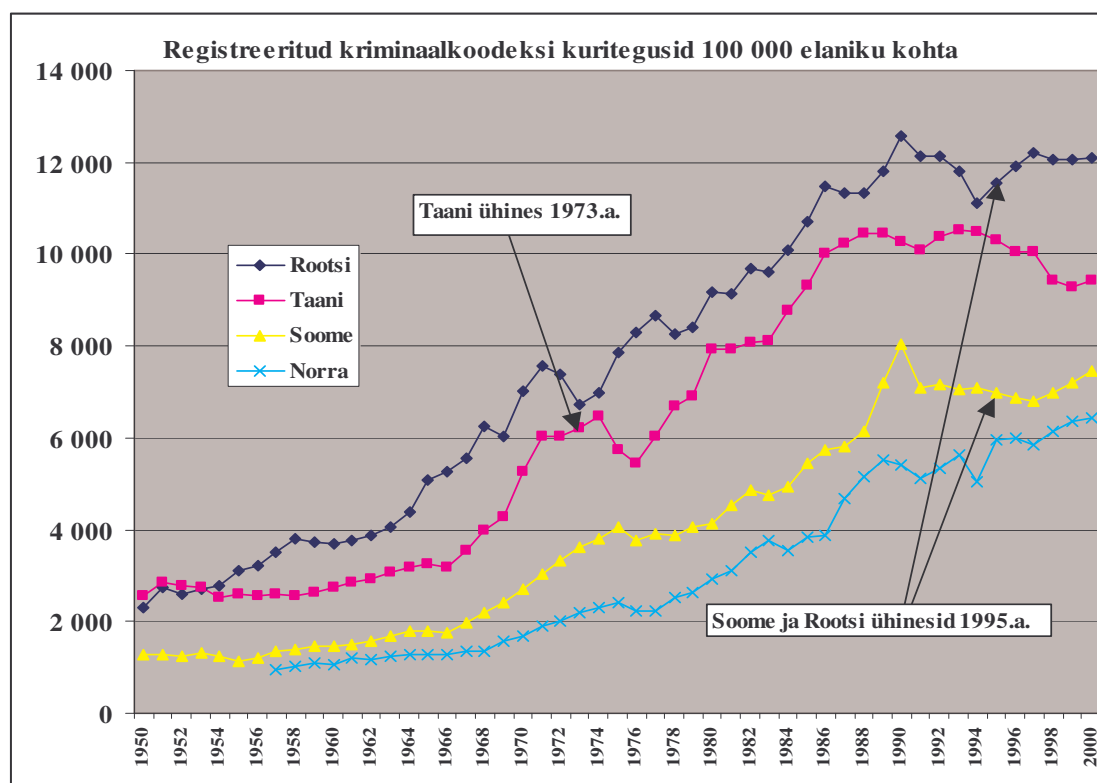
Eesti õiguskaitseasutused peaksid olema aktiivsemad kahes otseselt kuritegevuse kontrolli mitte puutuvas valdkonnas. Esiteks Eestist väljapoole suunatud teabe kujundamisel, mille alusel luuakse pilt siinse kuritegevuse tasemest ja ohtlikkusest. Teiseks sihipärasele tegevusele elanikkonna turvatunde tõstmiseks, mis on seotud õiguskaitsestruktuuride kui elanikkonna teenindajate-abistajate ja mitte karistajate-kontrollijate rolliga.

Lisad

Lisa 1 Kuritegevus ja kuritegevuse kontroll Põhjamaades enne ja pärast liitumist Euroopa

Liiduga

Euroopa Liiduga ühinemise võimaliku mõju prognoosimisel lähtusime Eestile lähedasemate erineval ajal Euroopa Liiduga ühinenud riikide kuritegevuse dünaamikas toimunud muudatustest. Püüdmaks eristada üldistest põhjamaade kuritegevuse arengutendentsidest tulenevaid mõjutusi võeti vaatlusaluste riikide hulka ka Norra.

Nelja põhjamaa (Norra Rootsi, Soome ja Taani) kuritegevuse dünaamika analüüs¹⁶⁴ näitab, et kõigi nelja riigi kuritegevuse dünaamikal on aastatel 1950 – 2002 palju sarnaseid jooni. Nendest riikidest

¹⁶⁴ Analüüsis on arvestatud ainult registreeritud kriminaalkodeksis ette nähtud kuritegusid. Neis riikides, kus liikluskuriteod on kriminaalkodeksis, on need välja jäetud. Võrreldavuse tagamiseks ei ole analüüsi sisse võetud kergemaid kuritegusid Norras (*forsøelser*) ning on piiratud ainult kuritegudega (*forbrytelse*), mis on kuritegudena ette nähtud ka teistes vaatlusalustes riikides. Analüüs tugineb vaatlusaluste riikide poolt avaldatud ametlikule statistikale.

<http://statfin.stat.fi/statweb/start.asp?LA=en&DM=SLEN&lp=catalog&clg=justice>

http://www.bra.se/extra/statistics/extra_index?lang=se

<http://www.scb.se/statistik/be0101/be0101tab9utveng.asp>

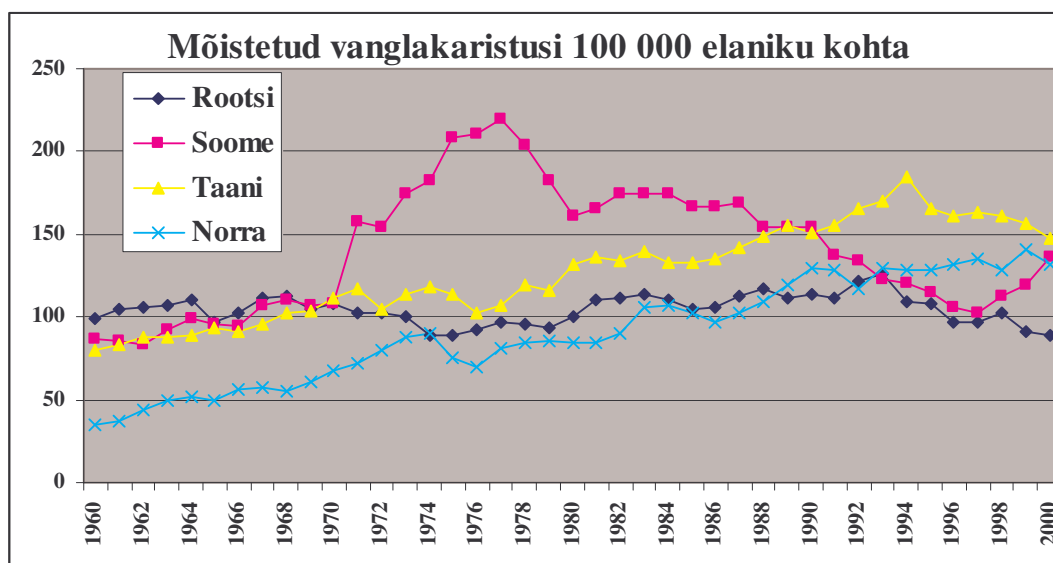
<http://www.statbank.dk/statbank5a/default.asp?w=1024>

<http://www.statbank.dk/statbank5a/SelectVarVal/Define.asp?Maintable=STRAF1&PLanguage=1>

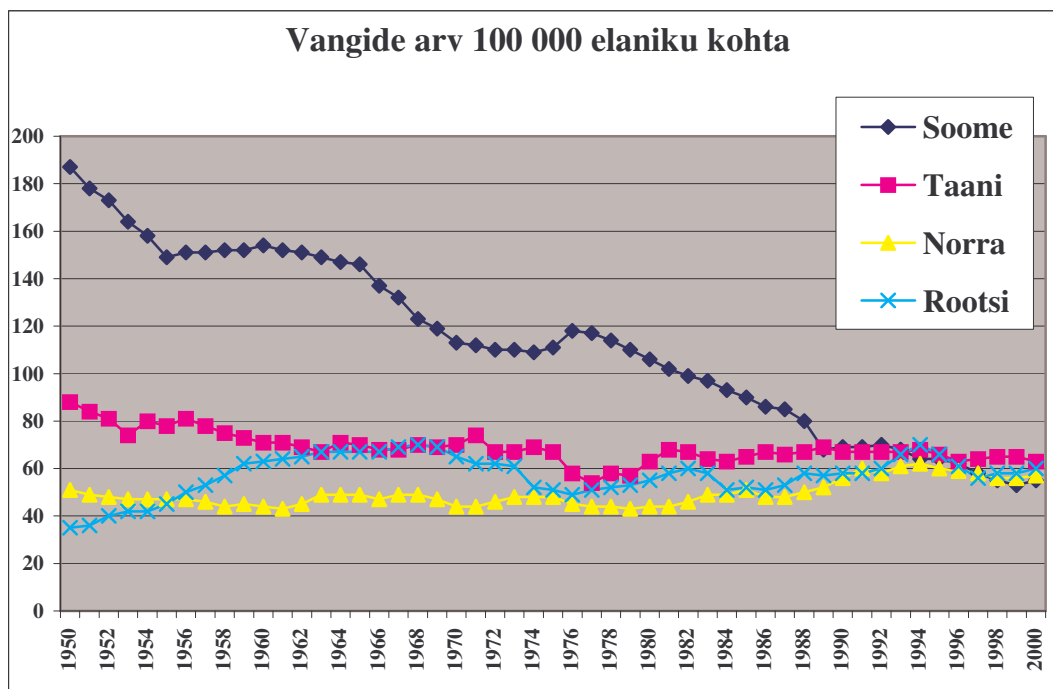
http://www.ssb.no/english/subjects/03/05/lovbrudda_en/tab-2003-08-01-02-en.html

Taani ühines Euroopa Liiduga 1973. a. ning Rootsi ja Soome 1995. a., kuid analüüs ei võimalda tuvastada, et see faktor (ühinemine Euroopa Liiduga) oleks ühinenud riigi kuritegevust mõjutanud teiste riikide kuritegevuse dünaamikast erinevas suunas.

Kui vaadata erinevate riikide reageerimist kuritegudele, siis näiteks selline indikaator nagu vabaduskaotuslike karistuste kasutamise sagedus, näitas, et erinevad vaatlusalused riigid muutsid oma karistuspraktikat teineteisest sõltumatult. Ainukene selgem korrelatiivne seos selles osas oli Taani ja Norra karistuspraktika vahel (kus mõlemas on kogu vaatlusaluse perioodi jooksul vanglakaristuste kohaldamise sagedus kasvanud). Ning liitumine Euroopa Liiduga ei ole ühegi vaadeldud riigi karistuspraktikas muudatusi tinginud.

Kui aga karistuspraktikat vaadata teise indikaatori, vangide arv 100 000 elaniku kohta, siis ilmneb, et selles osas on sarnasusi Soome ja Taani vahel (mõlemas on vangide arv vähenenud) ning Euroopa Liiduga ühinemine pole ka selle indikaatori osas karistuspraktikat üheski vaatlusaluses riigis mõjutanud.

Ülaltoodud analüüsist võib teha järelduse, et Euroopa Liiduga ühinemine ei ole avaldanud märkimisväärset mõju vaatlusaluste riikide üldisele kuritegevuse tasemele ega ka riikide karistuspraktikale. Eeldada võib, et samamoodi **Eesti ühinemine Euroopa Liiduga ei too kaasa märkimisväärseid muutusi Eesti üldises kuritegevuses ning karistuspraktikas.**

Lisa 2 Küsimustik A ekspertidele

Lugupeetud ekspert!

Palume Teid osaleda uuringus, mille viivad läbi Tartu Ülikooli teadlased koostöös Tallinna Pedagoogikaülikooli Rahvusvaheliste ja Sotsiaaluuringute Instituudiga. Riigikantselei tellimusel püütakse uuringu abil prognoosida muutusi, mis toimuvad piiriüleses kuritegevuses seoses Eesti ühinemisega Euroopa Liiduga. Eesmärgiks on leida efektiivseid võimalusi erinevate ametkondade omavahelise koostöö parandamiseks piiriülese kuritegevuse kontrollimisel.

Uuringu raames korraldatakse selle ala ekspertide küsitlus, mis koosneb kolmest küsitlusvoorst. Esimene küsitlusvoor on kõige mahukam, kaks järgmist oluliselt lühemad. Küsimustele vastates lähtuge palun eelkõige enda isiklikust arvamusest.

1. Millised on Teie arvates piiriülese kuritegevuse avaldumisvormid (liigid)? Tooge palun välja kuni 10 piiriülese kuritegevuse vormi (liiki).
2. Mis muutub kõige olulisemal määral Teie arvates piiriüleses kuritegevuses vahetult pärast Eesti ühinemist Euroopa Liiduga? Tooge palun välja kuni 10 võimalikku arengutendentsi.
3. Mis muutub kõige olulisemal määral Teie arvates piiriüleses kuritegevuses järgmise viie aasta jooksul pärast Eesti ühinemist Euroopa Liiduga? Tooge palun välja kuni 10 tõenäolist arengutendentsi.
4. Millised Euroopa Liidu õigusaktid mõjutavad kõige enam piiriülest kuritegevust? Kui oskate, täpsustage palun situatsiooni enne ja pärast Eesti ühinemist Euroopa Liiduga?
5. Millised uued kuritegude toimepanemise võimalused tekivad pärast Eesti ühinemist Euroopa Liiduga? Tooge palun välja kuni 10 potentsiaalset võimalust.
6. Mida tuleks Teie arvates teha piiriülese kuritegevuse efektiivsemaks kontrollimiseks lähemal ajal? Tehke palun kuni 10 ettepanekut.
7. Millised eesmärgid tuleks saavutada piiriülese kuritegevuse kontrollimisel Eestis järgmise 5 aasta jooksul? Tooge palun välja kuni 10 võimalikku eesmärki.
8. Kas Teie arvates on praegu olemasolev informatsioon piiriülese kuritegevuse kohta sellest nähtusest adekvaatse pildi saamiseks piisav või mitte? Mida tuleks teha täpsema pildi saamiseks? Tehke palun kuni 10 ettepanekut.
9. Millised on Teie arvates kõige tulemuslikumad koostöövormid Euroopa Liidu vastavate partneritega piiriülese kuritegevuse tõkestamisel praegu? Tooge palun välja kuni 10 koostöövormi.
10. Millised uued koostöövormid oleksid Teie arvates vajalikud juurutada piiriülese kuritegevuse efektiivsemal tõkestamisel pärast Eesti ühinemist Euroopa Liiduga? Tooge palun välja kuni 10 uut võimalikku koostöövormi.
11. Kas teie ametkonna piiriülese kuritegevuse tõkestamisega seotud tööde maht pärast Eesti liitumist Euroopa Liiduga kasvab olulisel määral või mitte. Nimetage palun kuni 10 uut võimalikku ülesannet või tegevust.

Täname, et leidsite aega küsimustele vastamiseks!

Teie antud vastuseid kasutatakse ainult teaduslikel eesmärkidel, individuaalsed arvamused jäävad anonüümseks ja kõigi ekspertide arvamused üldistatakse.

Kontakt:

Jüri Saar- TÜ Õigusinstituudi dotsent, jrsaar@ut.ee

Anna Markina- TPÜ RASI teadur, anna@infonet.ee

Lisa 3 Küsimustik B ekspertidele

Küsimustik 1. Võimalikud muutused kuritegevuses
Palun märkige sobiv vastus ristiga

KURITEGEVUSE MIGRATSIOON						
	Suureneb oluliselt	Suureneb mingil määral	Oluliselt ei muutu	Väheneb mingil määral	Väheneb oluliselt	Ei prognoosi niisugust nähtust
Eesti elanike poolt muudes EL liikmesriikides toimepandud kuritegude arv						
SRÜ riikide elanike poolt Eestis toimepandud kuritegude arv						
Nn uute immigrantide poolt Eestis toimepandud kuritegude arv						
EL liikmesriikide elanike poolt Eestis toimepandud kuritegude arv						
Eestis tagaotsitavate isikute varjumine teistes EL liikmesriikides						
Teistes EL liikmesriikides tagaotsitavate isikute varjumine Eestis						
Teiste EL liikmesriikide kodanike kuriteoohvriks langemine Eestis						
Eesti kodanike kuriteoohvriks langemine teistes EL liikmesriikides						
EBASEADUSLIK MIGRATSIOON JA INIMKAUBANDUS						
	Suureneb oluliselt	Suureneb mingil määral	Oluliselt ei muutu	Väheneb mingil määral	Väheneb oluliselt	Ei prognoosi niisugust nähtust
Illegaalne migratsioon SRÜ riikidest läbi Eesti teistesse lääneriikidesse						
Illegaalne migratsioon muudest riikidest läbi Eesti teistesse lääneriikidesse						
Illegaalne migratsioon SRÜ riikidest Eestisse						
Illegaalne migratsioon muudest riikidest Eestisse						
Naistekaubandus muudest riikidest Eestisse						
Naistekaubandus Eestist teistesse lääneriikidesse						
NARKOKURITEGEVUS						
	Suureneb oluliselt	Suureneb mingil määral	Oluliselt ei muutu	Väheneb mingil määral	Väheneb oluliselt	Ei prognoosi niisugust nähtust
Narkootikumide tarbimine Eestis						
Narkootikumidega kaubitsemine Eestis						
Narkootikumide tootmine Eestis						
Narkootikumide tootmine Eesti elanike poolt muudes riikides						
Narkootikumide transiit SRÜ riikidest läbi Eesti teistesse lääneriikidesse						

Narkootikumide transiit teistest lääneriikidest läbi Eesti SRÜ riikidesse						
Narkootikumide transiit läbi Eesti ühest EL liikmesriigist teise						
Rahvusvahelise narkokaubitsejate võrgu väljakujunemine Eestis						
VÕLTSIMINE						
	Suureneb oluliselt	Suureneb mingil määral	Oluliselt ei muutu	Väheneb mingil määral	Väheneb oluliselt	Ei prognoosi niisugust nähtust
Passide ja muude dokumentide võltsimine						
Valeraha valmistamine						
Valeraha levitamine						
Alkoholi salakaubavedu						
Tubaka salakaubavedu						
Relvade salakaubavedu						
Kütuse salakaubavedu						
Muude keelatud ainete salakaubavedu						
Varastatud kaupade ja esemete salakaubavedu						
Erinevatest maksumääradest tulenev salakaubandus EL liikmesriikides						
KORRUPTSIOON						
	Suureneb oluliselt	Suureneb mingil määral	Oluliselt ei muutu	Väheneb mingil määral	Väheneb oluliselt	Ei prognoosi niisugust nähtust
Korruptsioon Eesti politseis						
Korruptsioon Eesti tollis						
Korruptsioon Eesti piirivalves						
MAJANDUSALASED KURITEOD						
Rahapesu						
EL fondidest raha väljapetmine						
Maksupettused						
KURITEGELIKUD ÜHENDUSED						
Nn uute immigrantide kuritegelike ühenduste moodustumine Eestis						
Eri riikidest pärit kuritegelike ühenduste liitumine						
Kuritegelike ühenduste suuruse kasv						
Kuritegelike ühenduste tegevuspiirkonna laienemine geograafiliselt						
Kuritegelike ühenduste spetsialiseerumine kindlatele kuriteoliikidele						
Eesti kui transiitmaa roll Venemaalt pärit kuritegelike ühenduste tegevuses läänesuunal						
Kuritegelike ühenduste poolt mõjusfääride ümberjaotamine ja tekkivad relvastatud konfliktid sel pinnal						
MUUD KURITEOD						
Autovargused						
Terrorism						
Infotehnoloogia kasutamise seotud kuriteod						

Küsimustik 2. Koostöömehhanismid piiriülese kuritegevuse efektiivseks kontrollimiseks

Hinnake palun 10-astmelisel skaalal (10 – väga oluline, 1 – ei ole üldse oluline) järgmiste riikidevaheliste koostöömehhanismide rolli ja efektiivsust Eestiga seotud piiriülese kuritegevuse kontrollimisel.

	Venemaa	Soome	Rootsi	Läti	Teised riigid*	EL struktuurid (nt Europol, Eurojust)
Koostöölepingud						
Ühised andmebaasid						
Inimeste kontaktid						
Ühised uurimisrühmad						
Sideohvitserid						
Sideprokurörid						
Infovahetus						
Kogemuste vahetus						

*Täpsustage palun millised -

Küsimustik 3. Meetmed piiriülese kuritegevuse efektiivseks kontrollimiseks

Hinnake palun 10-astmelisel skaalal (10 – väga oluline, 1 – ei ole üldse oluline) järgmiste meetmete rolli ja efektiivsust Eestiga seotud piiriülese kuritegevuse kontrollimisel.

	Piirivalve	Toll	Politsei	Muud ametkonnad
Tehnilise baasi tugevdamine				
Ühised andmebaasid				
Inimressursi suurendamine				
Erialane täiendkoolitus				
Keeleõpe				
Analüütilise töö osakaal				
Infovahetus teiste ametkondadega				

Lisa 4 DELFI uuringus osalenud eksperdid

DELFI uuringus osalenud eksperdid ametkonna järgi

Amet	1 voorus väljasaadetud küsimustike arv	Tagasisaadud küsimustike arv ning teises voorus väljasaadetud küsimustike arv	Teises voorus tagasisaadud küsimustike arv
Justiitsministeerium	16	5	3
Kaitsepolitsei*	1	1	0
Keskkriminaalpolitsei	8	5	4
Maksuamet*	1	1	1
Politsei	12	6	6
Prokuratuur	4	1	0
Rahandusministeerium	13	2	2
Siseministeerium	5	3	3
Tolliamet	9	1	0
Piirivalve*	1	0	0
KOKKU	70	25	19

*Kaitsepolitsei, Maksuameti MUK ja Piirivalve ekspertide andmed ei olnud avalike kanalite kaudu kättesaadavad. Sellepärast saadeti üks küsimustik ameti juhile palvega edastada seda pädevate ekspertidele. Palvet dubleeriti telefonikõnega.

Lisa 5 EL õigusaktid justiits-, politsei-, tollikoostöö ja Euroopa Ühenduse finantshuvide kaitse kohta (järjestatud vastavalt valdkonnale ja vastuvõtmise ajale)

Finantshuvide kaitsega seonduvad õigusaktid

Resolution of the Council and of the representatives of the Governments of the Member States, meeting within the Council of 13 November 1991 concerning the protection of the financial interests of the Communities

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T61427&keel=en&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=T&query=financial+interests>

Nõukogu ja Nõukogus kokku tulnud Liikmesriikide valitsuste esindajate Resolutsioon, 13. november 1991, ühenduste finantshuvide kaitse kohta (91/C 328/01)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T61427&keel=et&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=T&query=financial+interests>

Council Resolution of 6 December 1994 on the legal protection of the financial interests of the Communities

Official Journal C 355 14.12.1994 p.2

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31994Y1214\(01\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31994Y1214(01)&model=guichett)

Convention drawn up on the basis of Article K.3 of the Treaty on European Union, on the protection of the European Communities' financial interests

Official Journal C 316 27.11.1995 p.49

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41995A1127\(03\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41995A1127(03)&model=guichett)

Euroopa Liidu lepingu artikli K.3 alusel koostatud Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse KONVENTSIOON

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T71210&keel=et&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=T&query=Euroopa+%FChenduste+finantshuvide+kaitse+konventsioon>

Vt 41995Y1127(03) (OJ C 316 27.11.1995 p.48)

Vt 31995F1127(03) (OJ C 316 27.11.1995 p.48)

Council Regulation (EC, EURATOM) No 2988/95 of 18 December 1995 on the protection of the European Communities financial interests

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T30173&keel=en&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=T&query=financial+interests>

Nõukogu määrus (EÜ, EURATOM) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta 18. detsember 1995

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T30173&keel=et&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=T&query=financial+interests>

Council Act of 27 September 1996 drawing up a Protocol to the Convention on the protection of the European Communities' financial interests

Official Journal C 313 23.10.1996 p.1

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31996F1023\(01\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31996F1023(01)&model=guichett)

Protocol drawn up on the basis of Article K.3 of the Treaty on European Union to the Convention on the protection of the European Communities' financial interests - Statements made by Member States on the adoption of the Act drawing up the Protocol

Official Journal C 313 23.10.1996 p.2

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41996A1023\(01\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41996A1023(01)&model=guichett)

NÕUKOGU AKT 96/C 313/01, millega koostatakse Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse konventsiooni protokoll 27. september 1996

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T40163&keel=et&pg=1&ptyyp=R T&tyyp=T&query=drawing+up+a+Protocol+to+the+Convention+on+the+protection+>

Council Regulation (EURATOM, EC) No 2185/96 of 11 November 1996 concerning on-the-spot checks and inspections carried out by the Commission in order to protect the European Communities' financial interests against fraud and other irregularities

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T30174&keel=en&pg=1&ptyyp=R T&tyyp=T&query=financial+interests>

Nõukogu määrus (EURATOM, EÜ) nr 2185/86, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest 11. november 1996

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T30174&keel=et&pg=1&ptyyp=R T&tyyp=T&query=financial+interests>

Council Act of 29 November 1996 drawing up, on the basis of Article K.3 of the Treaty on European Union, the Protocol on the interpretation, by way of preliminary rulings, by the Court of Justice of the European Communities of the Convention on the protection of the European Communities' financial interests

Official Journal C 151 20.05.1997 p.1

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31997F0520\(01\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31997F0520(01)&model=guichett)

Protocol drawn up on the basis of Article K.3 of the Treaty on European Union, on the interpretation, by way of preliminary rulings, by the Court of Justice of the European Communities of the Convention on the protection of the European Communities' financial interests - Declaration concerning the simultaneous adoption of the Convention on the protection of the European Communities' financial interests and the Protocol on the interpretation by way of preliminary rulings, by the Court of Justice of the European Communities, of that Convention - Declaration made pursuant to Article 2

Official Journal C 151 20.05.1997 p.2

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41997A0520\(01\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41997A0520(01)&model=guichett)

LISA PROTOKOLL, mis on koostatud Euroopa Liidu lepingu artikli K.3 alusel ja käsitleb Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse konventsiooni tõlgendamist Euroopa Ühenduste Kohtu tehtud eelotsuste abil

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T71213&keel=et&pg=1&ptyyp=R T&tyyp=T&query=Declaration+concerning+the+simultaneous+>

—41997A0719(02)

Second Protocol, drawn up on the basis of Article K.3 of the treaty on European Union, to the Convention on the protection of the European Communities' financial interests - Joint Declaration on Article 13 (2) - Commission Declaration on Article 7

Official Journal C 221 19.07.1997 p.12

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41997A0719\(02\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41997A0719(02)&model=guichett)

LISA Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse konventsiooni TEINE PROTOKOLL, mis on koostatud Euroopa Liidu lepingu artikli K.3 alusel

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T71211&keel=et&pg=1&ptyyp=R T&tyyp=T&query=Second+Protocol%2C+drawn+up+on+the+basis+of+Article+K%2E3+of+the+treaty+on+European+>

Explanatory Report on the Convention on the protection of the European Communities' financial interests (Text approved by the Council on 26 May 1997)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T50045&keel=en&pg=1&ptyyp=R T&tyyp=T&query=financial+interests>

Euroopa Ühenduste finantshuvide kaitse konventsiooni seletuskiri (Nõukogu poolt 26. mail 1997. aastal heakskiidetud tekst) (97/C 191/01) Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse konventsioon
<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T50045&keel=et&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=T&query=financial+interests>

Special Report No 8/98 on the Commission's services specifically involved in the fight against fraud, notably the 'unité de coordination de la lutte anti- fraude' (UCLAF) together with the Commission's replies (pursuant to Article 188c(4), second subparagraph, of the EC Treaty)

Official Journal C 230 22.07.1998 p.1

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31998Y0722\(02\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31998Y0722(02)&model=guichett)

Narkovastase võitlusega seonduvad õigusaktid

96/698/JHA: Joint Action of 29 November 1996 adopted by the Council on the basis of Article K.3 of the Treaty on European Union, on cooperation between customs authorities and business organizations in combating drug trafficking

Official Journal L 322 12.12.1996 p.3

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31996F0698&model=guichett

Nõukogu poolt Euroopa Liidu lepingu punkt K. 3 põhjal 29. nov. 1996. a vastu võetud ühistegevus koostööst tolliametkondade ja äriorganisatsioonide vahel võitluses narkoäri (96/698/JHA)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T1212&keel=et&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=T&query=29+November+1996+>

96/699/JHA: Joint Action of 29 November 1996 adopted by the Council on the basis of Article K.3 of the Treaty on European Union, concerning the exchange of information on the chemical profiling of drugs to facilitate improved cooperation between Member States in combating illicit drug trafficking

Official Journal L 322 12.12.1996 p.5

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31996F0699&model=guichett

Euroopa Liidu lepingu artikli K.3 põhjal 1996. a 29. nov. nõukogu poolt vastu võetud ühistegevus uimastite keemilise profileerimise infovahetuse kohta, hõlbustamaks ja parandamaks liikmesriikide vahelist koostööd võitluses ebaseadusliku narkokaubandusega (96/699/JHA)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T1218&keel=et&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=T&query=96%2F699>

Council Resolution of 16 December 1996 on measures to combat and dismantle the illicit cultivation and production of drugs within the European Union

Official Journal C 389 23.12.1996 p.1

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31996G1223&model=guichett

96/750/JHA: Joint Action of 17 December 1996 adopted by the Council on the basis of Article K.3 of the Treaty on European Union concerning the approximation of the laws and practices of the Member States of the European Union to combat drug addiction and to prevent and combat illegal drug trafficking

Official Journal L 342 31.12.1996 p.6

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31996F0750&model=guichett

Council Resolution of 20 December 1996 on sentencing for serious illicit drug-trafficking

Official Journal C 010 11.01.1997 p.3

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31997G0111\(01\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31997G0111(01)&model=guichett)

Nõukogu Resolutsioon 20. detsembrist 1996 kohtulikust karistamisest tõsise illegaalse narkoäri puhul (97/C 10/02)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T1219&keel=et&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=T&query=sentencing+for+serious+illicit+drug%2Dtrafficking>

97/396/JHA: Joint Action of 16 June 1997 adopted by the Council on the basis of Article K.3 of the Treaty on European Union, concerning the information exchange, risk assessment and the control of new synthetic drugs

Official Journal L 167 25.06.1997 p.1

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31997F0396&model=guichett

1999/615/JHA: Council Decision of 13 September 1999 defining 4-MTA as a new synthetic drug which is to be made subject to control measures and criminal penalties

Official Journal L 244 16.09.1999 p.1

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31999D0615&model=guichett

NÕUKOGU OTSUS, 13. september 1999, millega määratletakse 4-MTA uue sünteetilise narkootikumina, mille suhtes tuleb kohaldada kontrollmeetmeid ja kriminaalkaristusi (1999/615/JSK)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T71083&keel=et&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=T&query=Council+Decision+of+13+September+1999+defining+4%2DMTA+>

2002/188/JHA: Council Decision of 28 February 2002 concerning control measures and criminal sanctions in respect of the new synthetic drug PMMA

Official Journal L 063 06.03.2002 p.14

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=32002D0188&model=guichett

Nõukogu otsus, 28. veebruar 2002, mis käsitleb kontrollmeetmeid ja kriminaalkaristusi seoses uue sünteetilise narkootikumiga PMMA (2002/188/JSK)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T71089&keel=et&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=T&query=2002%2F188>

Organiseeritud kuritegevuse vastase võitlusega seonduvad õigusaktid

Resolution of the Council of 23 November 1995 on the protection of witnesses in the fight against international organized crime

Official Journal C 327 07.12.1995 p.5

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31995Y1207\(04\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31995Y1207(04)&model=guichett)

NÕUKOGU RESOLUTSIOON, 23. november 1995, tunnistajate kaitse kohta võitluses rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu (95/C 327/04)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T61444&keel=et&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=T&query=1995+on+the+protection+of+witnesses+>

Council Resolution of 20 December 1996 on individuals who cooperate with the judicial process in the fight against international organized crime

Official Journal C 010 11.01.1997 p.1

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31997G0111&model=guichett

NÕUKOGU RESOLUTSIOON (97/C 10/01) rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemisel kohtuorganitega koostööd tegevate üksikisikute kohta 20. detsember 1996
<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T40988&keel=et&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=T&query=individuals+who+cooperate+with+the+judicial+process+>

Council Resolution of 21 December 1998 on the prevention of organised crime with reference to the establishment of a comprehensive strategy for combating it
 Official Journal C 408 29.12.1998 p.1
[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31998Y1229\(01\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31998Y1229(01)&model=guichett)

Pre-accession Pact on organised crime between the Member States of the European Union and the applicant countries of Central and Eastern Europe and Cyprus (Text approved by the JHA Council on 28 May 1998)
 Official Journal C 220 15.07.1998 p.1
http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41998D0715&model=guichett

Inimkaubanduse vastase võitlusega seonduvad õigusaktid

97/154/JHA: Joint Action of 24 February 1997 adopted by the Council on the basis of Article K.3 of the Treaty on European Union concerning action to combat trafficking in human beings and sexual exploitation of children
 Official Journal L 063 04.03.1997 p.2
 Vt 32002F0629 (OJ L 203 01.08.2002 p.1)
http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31997F0154&model=guichett
 Euroopa Liidu lepingu artiklil K.3 põhinev nõukogu poolt heaks kiidetud ÜHISAKTSIOON inimkaubanduse ja laste seksuaalse ekspluateerimise vastase võitluse elluviimiseks (97/154/JHA) 24. veebruar 1997
<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T1550&keel=et&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=T&query=97%2F154%2FJHA>

2002/629/JHA: Council Framework Decision of 19 July 2002 on combating trafficking in human beings
 Official Journal L 203 01.08.2002 p.1
http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=32002F0629&model=guichett
 NÕUKOGU RAAMOTSUS, 19. juuli 2002, inimkaubanduse vastu võitlemise kohta (2002/629/JSK)
<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T61456&keel=et&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=T&query=2002%2F629>

2003/209/EC: Commission Decision of 25 March 2003 setting up a consultative group, to be known as the "Experts Group on Trafficking in Human Beings"
 Official Journal L 079 26.03.2003 p.25
http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=32003D0209&model=guichett

Korruptsioonivastase võitlusega seonduvad õigusaktid

Convention drawn up on the basis of Article K.3 (2) (c) of the Treaty on European Union on the fight against corruption involving officials of the European Communities or officials of Member States of the European Union

Official Journal C 195 25.06.1997 p.2

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41997A0625\(01\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41997A0625(01)&model=guichett)

Euroopa Liidu lepingu artikli K.3 lõike 2 punktis c põhinev Euroopa ühenduste ametnike või

Euroopa Liidu liikmesriikide ametnikega seotud korruptsiooni vastast võitlust käsitlev konventsioon

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T70105&keel=et&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=T&query=Union+on+the+fight+against+corruption+involving+officials+of+the+Eur>

Council Act of 26 May 1997 drawing up, on the basis of Article K.3 (2) (c) of the Treaty on European Union, the Convention on the fight against corruption involving officials of the European Communities or officials of Member States of the European Union

Official Journal C 195 25.06.1997 p.1

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31997F0625\(01\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31997F0625(01)&model=guichett)

97/783/JHA: Second Joint Position of 13 November 1997 defined by the Council on the basis of Article K.3 of the Treaty on European Union on negotiations held in the Council of Europe and the OECD on the fight against corruption

Official Journal L 320 21.11.1997 p.1

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31997F0783&model=guichett

Explanatory Report on the Convention on the fight against corruption involving officials of the European Communities or officials of Member States of the European Union (Text approved by the Council on 3 December 1998)

Official Journal C 391 , 15/12/1998 P. 0001 - 0012

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=51998XG1215&model=guichett

2003/642/JHA: Council Decision 2003/642/JHA of 22 July 2003 concerning the application to Gibraltar of the Convention on the fight against corruption involving officials of the European Communities or officials of Member States of the European Union

Official Journal L 226 10.09.2003 p.27

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=32003D0642&model=guichett

Council Framework Decision 2003/568/JHA of 22 July 2003 on combating corruption in the private sector

Official Journal L 192 31.07.2003 p.54

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=32003F0568&model=guichett

Terrorismivastase võitlusega seonduvad õigusaktid

European Parliament, Resolution on combating terrorism in the European Union

Official Journal C 055 , 24/02/1997 P. 0027

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=51996IP0368&model=guichett

Council recommendation of 9 December 1999 on cooperation in combating the financing of terrorist groups

Official Journal C 373 23.12.1999 p.1

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31999Y1223\(01\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31999Y1223(01)&model=guichett)

Council Framework Decision of 13 June 2002 on combating terrorism

Official Journal L 164 22.06.2002 p.3

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=32002F0475&model=guichett

Muid kuritegevuse liike puudutavad õigusaktid

Council Directive 91/308/EEC of 10 June 1991 on prevention of the use of the financial system for the purpose of money laundering

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31991L0308&model=guichett

NÕUKOGU DIREKTIIV rahandussüsteemi rahapesu eesmärgil kasutamise vältimise kohta 10. juuni 1991 (91/308/EMÜ)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T50772&keel=et&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=T&query=91%2F308%2FEEC>

Muudetud

Directive 2001/97/EC of the European Parliament and of the Council of 4 December 2001 amending Council Directive 91/308/EEC on prevention of the use of the financial system for the purpose of money laundering - Commission Declaration

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=32001L0097&model=guichett

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2001/97/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiivi 91/308/EMÜ rahandussüsteemi rahapesu eesmärgil kasutamise vältimise kohta 4. detsember 2001

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T60376&keel=et&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=T&query=91%2F308%2FEEC>

Council Recommendation of 22 April 1996 on guidelines for preventing and restraining disorder connected with football matches

Official Journal C 131 03.05.1996 p.1

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31996Y0503\(02\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31996Y0503(02)&model=guichett)

Nõukogu soovitus 22. aprillist 1996 juhtnõõride osas takistamiseks ja ohjeldamiseks jalgpallimat?idega seotud korratusi

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T1207&keel=et&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=T&query=guidelines+for+preventing+and+restraining+disorder+>

European Parliament, Resolution on the first Commission report to the European Parliament and the Council on implementation of Directive 91/308/EEC on money laundering (COM(95)0054 - C4-0137/95)

Official Journal C 198 , 08/07/1996 P. 0245

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=51996IP0187&model=guichett

96/443/JHA: Joint Action of 15 July 1996 adopted by the Council on the basis of Article K.3 of the Treaty on European Union, concerning action to combat racism and xenophobia
 Official Journal L 185 24.07.1996 p.5
http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31996F0443&model=guichett

European Parliament, Resolution on the communication from the Commission to the Council and the European Parliament, 'The illicit traffic in radioactive substances and nuclear materials' (COM(94) 0383 - C4-0227/94)
 Official Journal C 211 , 22/07/1996 P. 0015
[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=51996IP0066\(01\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=51996IP0066(01)&model=guichett)

Council Regulation (EC) No 1035/97 of 2 June 1997 establishing a European Monitoring Centre on Racism and Xenophobia
 Official Journal L 151 10.06.1997 p.1
http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31997R1035&model=guichett
 NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 1035/97, millega luuakse Euroopa Rassismi ja Ksenofoobia Jälgimiskeskus 2. juuni 1997
<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T30348&keel=et&pg=1&ptyyp=R&T&tyyp=T&query=1035%2F97+>
 Muudetud 32003R1652 (OJ L 245 29.09.2003 p.33)

Council Resolution of 9 June 1997 on preventing and restraining football hooliganism through the exchange of experience, exclusion from stadiums and media policy
 Official Journal C 193 24.06.1997 p.1
[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31997Y0624\(01\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31997Y0624(01)&model=guichett)

Council Decision of 29 May 2000 to combat child pornography on the Internet
 Official Journal L 138 09.06.2000 p.1
http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=32000D0375&model=guichett
 Nõukogu otsus, 29. mai 2000, lapsporno vastase võitluse kohta Internetis (2000/375/JSK)
<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T71084&keel=et&pg=1&ptyyp=R&T&tyyp=T&query=Council+Decision+of+29+May+2000+to+combat+child+pornography+>

Council Regulation (EC) No 1338/2001 of 28 June 2001 laying down measures necessary for the protection of the euro against counterfeiting
 Official Journal L 181 , 04/07/2001 P. 0006 - 0010
http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=32001R1338&model=guichett

2001/887/JHA: Council Decision of 6 December 2001 on the protection of the euro against counterfeiting
 Official Journal L 329 , 14/12/2001 P. 0001 - 0002
http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=32001D0887&model=guichett

Council Framework Decision 2003/80/JHA of 27 January 2003 on the protection of the environment through criminal law
 Official Journal L 029 05.02.2003 p.55
http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=32003F0080&model=guichett

Europoli tegevusega seonduvad õigusaktid

"Council Act of 26 July 1995 drawing up the Convention based on Article K.3 of the Treaty on European Union, on the establishment of a European PoliceOffice (Europol Convention)
Official Journal C 316 , 27/11/1995 P. 0001 - 0001

Convention based on Article K.3 of the Treaty on European Union, on the establishment of a European PoliceOffice (Europol Convention)

Official Journal C 316 , 27/11/1995 P. 0002 - 0032

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41995A1127\(01\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41995A1127(01)&model=guichett)

NÕUKOGU AKT, 26. juuli 1995, millega koostatakse Euroopa Liidu lepingu artiklil K.3 põhinev konventsioon Euroopa Politseiameti loomise kohta (Europoli konventsioon) (95/C 316/01)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T71207&keel=et&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=T&query=on+the+establishment+of+a+European+Police+Office>

PROTOCOL - amending the Convention on the establishment of a European PoliceOffice (Europol Convention) and the Protocol on the privileges and immunities of Europol, the members of its organs, the deputy directors and the employees of Europol

Official Journal C 312 , 16/12/2002 P. 0002 - 0007

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=42002A1216\(01\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=42002A1216(01)&model=guichett)

European Parliament, Resolution on Europol

Official Journal C 096 , 01/04/1996 P. 0288

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=51996IP0061\(01\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=51996IP0061(01)&model=guichett)

CORRIGENDUM TO: Council Act of 23 July 1996 drawing up, on the basis of Article K.3 of the Treaty on European Union, the Protocol on the interpretation, by way of preliminary rulings, by the Court of Justice of the European Communities of the Convention on the establishment of a European PoliceOffice

Official Journal C 015 , 15/01/1997 P. 0078

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31996F1009\(01\)R\(01\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31996F1009(01)R(01)&model=guichett)

Council Act of 23 July 1996 drawing up, on the basis of Article K.3 of the Treaty on European Union, the Protocol on the interpretation, by way of preliminary rulings, by the Court of Justice of the European Communities of the Convention on the establishment of a European PoliceOffice
Official Journal C 299 , 09/10/1996 P. 0001 - 0014

Protocol drawn up on the basis of Article K.3 of the Treaty on European Union, on the interpretation, by way of preliminary rulings, by the Court of Justice of the European Communities of the Convention on the establishment of a European PoliceOffice

Official Journal C 299 , 09/10/1996 P. 0002 - 0014

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41996A1009\(01\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41996A1009(01)&model=guichett)

Protocol drawn up, on the basis of Article K.3 of the Treaty on European Union and Article 41 (3) of the Europol Convention, on the privileges and immunities of Europol, the members of its organs, the deputy directors and employees of Europol

Official Journal C 221 19.07.1997 p.2

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41997A0719\(01\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41997A0719(01)&model=guichett)

PROTOKOLL, mis on koostatud Euroopa Liidu lepingu artikli K.3 ja Europol konventsiooni artikli 41 lõike 3 alusel ning mis käsitleb Europol, selle organite liikmete ning Europol asedirektorite ja töötajate privileege ja immuuniteete

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T71209&keel=et&pg=1&ptyyp=R T&tyyp=T&query=on+the+establishment+of+a+European+Police+Office>

Muudetud 42002A1216(01) (OJ C 312 16.12.2002 p.2)

Act of the Management Board of Europol of 1 October 1998 laying down its rules of procedure
Official Journal C 026 , 30/01/1999 P. 0082 - 0085

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31999F0130\(07\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31999F0130(07)&model=guichett)

Act of the Management Board of Europol of 15 October 1998 concerning the rights and obligations of liaison officers

Official Journal C 026 , 30/01/1999 P. 0086 - 0088

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31999F0130\(08\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31999F0130(08)&model=guichett)

Council Act of 3 November 1998 adopting rules applicable to Europol analysis files

Official Journal C 026 , 30/01/1999 P. 0001 - 0009

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31999F0130\(02\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31999F0130(02)&model=guichett)

Council Act of 3 November 1998 adopting rules on the confidentiality of Europol information

Official Journal C 026 , 30/01/1999 P. 0010 - 0016

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31999F0130\(03\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31999F0130(03)&model=guichett)

Council Decision of 3 December 1998 supplementing the definition of the form of crime 'traffic in human beings' in the Annex to the Europol Convention

Official Journal C 026 , 30/01/1999 p. 0021 - 0021

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31999D0130\(01\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31999D0130(01)&model=guichett)

Council Decision of 3 December 1998 instructing Europol to deal with crimes committed or likely to be committed in the course of terrorist activities against life, limb, personal freedom or property

Official Journal C 026 , 30/01/1999 p. 0022 - 0022

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31999D0130\(02\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31999D0130(02)&model=guichett)

Council Act of 3 December 1998 laying down the staff regulations applicable to Europol employees

Official Journal C 026 , 30/01/1999 P. 0023 - 0081

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31999F0130\(06\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31999F0130(06)&model=guichett)

Council Act of 15 March 2001 amending the Staff Regulations applicable to Europol employees

Official Journal C 112 , 12/04/2001 P. 0001 - 0006

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=52001XG0412\(01\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=52001XG0412(01)&model=guichett)

Council Act of 19 December 2002 amending the Staff Regulations applicable to Europol employees

Official Journal C 024 , 31/01/2003 P. 0001 - 0008

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=52003XG0131\(01\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=52003XG0131(01)&model=guichett)

Council Act of 5 June 2003 amending the Staff Regulations applicable to Europol employees

Official Journal C 152 , 28/06/2003 P. 0002 - 0006

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=32003F0628\(02\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=32003F0628(02)&model=guichett)

Act No 1/99 of the joint Supervisory Body of Europol of 22 April 1999 laying down its rules of procedure

Official Journal C 149 , 28/05/1999 P. 0001 - 0015

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31999Q0528&model=guichett

Council Decision of 29 April 1999 extending Europol's mandate to deal with forgery of money and means of payment

Official Journal C 149 , 28/05/1999 P. 0016 - 0017

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41999Y0528\(02\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41999Y0528(02)&model=guichett)

Council recommendation of 28 September 2000 to Member States in respect of requests made by Europol to initiate criminal investigations in specific cases

Official Journal C 289 12.10.2000 p.8

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=32000Y1012\(01\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=32000Y1012(01)&model=guichett)

Council Act of 30 November 2000 drawing up on the basis of Article 43(1) of the Convention on the establishment of a European PoliceOffice (Europol Convention) of a Protocol amending Article 2 and the Annex to that Convention

Official Journal C 358 , 13/12/2000 P. 0001 - 0001

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=32000F1213\(01\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=32000F1213(01)&model=guichett)

Council recommendation of 30 November 2000 to Member States in respect of Europol's assistance to joint investigative teams set up by the Member States

Official Journal C 357 , 13/12/2000 P. 0007 - 0008

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=32000Y1213\(01\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=32000Y1213(01)&model=guichett)

Protocol drawn up on the basis of Article 43(1) of the Convention on the establishment of a European PoliceOffice (Europol Convention) amending Article 2 and the Annex to that Convention - Declaration

Official Journal C 358 , 13/12/2000 P. 0002 - 0007

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=42000A1213\(01\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=42000A1213(01)&model=guichett)

Council Decision of 6 December 2001 extending Europol's mandate to deal with the serious forms of international crime listed in the Annex to the Europol Convention

Official Journal C 362 , 18/12/2001 P. 0001 - 0001

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=32001D1218\(01\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=32001D1218(01)&model=guichett)

Council act of 28 November 2002 drawing up a Protocol amending the Convention on the establishment of a European PoliceOffice (Europol Convention) and the Protocol on the privileges and immunities of Europol, the members of its organs, the deputy directors and the employees of Europol

Official Journal C 312 , 16/12/2002 P. 0001 - 0001

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=32002F1216\(01\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=32002F1216(01)&model=guichett)

Council Decision 2003/48/JHA of 19 December 2002 on the implementation of specific measures for police and judicial cooperation to combat terrorism in accordance with Article 4 of Common Position 2001/931/CFSP

Official Journal L 016 , 22/01/2003 P. 0068 - 0070

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=32003D0048&model=guichett

Council Act of 5 June 2003 amending the Council Act of 3 November 1998 adopting rules on the confidentiality of Europol information

Official Journal C 152 , 28/06/2003 P. 0001 - 0002

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=32003F0628\(02\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=32003F0628(02)&model=guichett)

Muud kriminaalasjade menetlusega seonduvad õigusaktid

Council Resolution of 9 June 1997 on the exchange of DNA analysis results

Official Journal C 193 24.06.1997 p.2

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31997Y0624\(02\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31997Y0624(02)&model=guichett)

98/427/JHA: Joint Action of 29 June 1998 adopted by the Council on the basis of Article K.3 of the Treaty on European Union, on good practice in mutual legal assistance in criminal matters

Official Journal L 191 07.07.1998 p.1

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31998F0427&model=guichett

ÜHISMEEDE, mille nõukogu on vastu võtnud Euroopa Liidu lepingu artikli K.3 alusel kriminaalasjadega seotud vastastikuse õigusabi heade tavade kohta (98/427/JSK) 29. juuni 1998

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T50047&keel=et&pg=1&ptyyp=R&T&tyyp=T&query=98%2F427%2FJHA>

Convention established by the Council in accordance with Article 34 of the Treaty on European Union, on Mutual Assistance in Criminal Matters between the Member States of the European Union - Council Declaration on Article 10(9) - Declaration by the United Kingdom on Article 20

Official Journal C 197 , 12/07/2000 P. 0003 – 0023

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=42000A0712\(01\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=42000A0712(01)&model=guichett)

Protocol established by the Council in accordance with Article 34 of the Treaty on European Union to the Convention on Mutual Assistance in Criminal Matters between the Member States of the European Union

Official Journal C 326 , 21/11/2001 P. 0002 - 0008

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=42001A1121\(01\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=42001A1121(01)&model=guichett)

Explanatory report to the Protocol to the 2000 Convention on mutual assistance in criminal matters between the Member States of the European Union (Text approved by the Council on 14 October 2002)

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=42002X1024\(01\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=42002X1024(01)&model=guichett)

Council Decision of 17 October 2000 concerning arrangements for cooperation between financial intelligence units of the Member States in respect of exchanging information

Official Journal L 271 24.10.2000 p.4

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=32000D0642&model=guichett

2002/630/JHA: Council Decision of 22 July 2002 establishing a framework programme on police and judicial cooperation in criminal matters (AGIS)

Official Journal L 203 01.08.2002 p.5

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=32002D0630&model=guichett

Schengeni *acquis* õigusaktid

The Schengen *acquis* - Agreement between the Governments of the States of the Benelux Economic Union, the Federal Republic of Germany and the French Republic on the gradual abolition of checks at their common borders

Official Journal L 239 22.09.2000 p.13

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=42000A0922\(01\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=42000A0922(01)&model=guichett)

Beneluxi Majandusliidu riikide, Saksamaa Liitvabariigi ja Prantsuse Vabariigi valitsuste vaheline LEPING kontrolli järkjärgulise kaotamise kohta nende ühispiiridel

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T71072&keel=et&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=T&query=The+Schengen+acquis+>

Vt 42000A0922(02) (OJ L 239 22.09.2000 p.19)

Vt 42000A0922(03) (OJ L 239 22.09.2000 p.63)

Vt 42000A0922(04) (OJ L 239 22.09.2000 p.69)

Vt 42000A0922(05) (OJ L 239 22.09.2000 p.76)

Vt 42000A0922(06) (OJ L 239 22.09.2000 p.83)

Vt 42000A0922(07) (OJ L 239 22.09.2000 p.90)

Vt 42000A0922(08) (OJ L 239 22.09.2000 p.97)

Vt 42000A0922(09) (OJ L 239 22.09.2000 p.106)

Vt 42000A0922(10) (OJ L 239 22.09.2000 p.115)

The Schengen *acquis* - Convention implementing the Schengen Agreement of 14 June 1985 between the Governments of the States of the Benelux Economic Union, the Federal Republic of Germany and the French Republic on the gradual abolition of checks at their common borders

Official Journal L 239 22.09.2000 p.19

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=42000A0922\(02\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=42000A0922(02)&model=guichett)

KONVENTSIOON, 14. juuni 1985, millega rakendatakse Beneluxi Majandusliidu riikide, Saksamaa Liitvabariigi ja Prantsuse Vabariigi valitsuste vahel sõlmitud Schengeni lepingut kontrolli järkjärgulise kaotamise kohta nende ühispiiridel

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T71073&keel=et&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=T&query=Convention+implementing+the+Schengen+Agreement+of+14+June+1985+>

Completed by 32001L0051 (OJ L 187 10.07.2001 p.45)

Muudetud 32001R1091 (OJ L 150 06.06.2001 p.4)

Muudetud 42001A1121(01) (OJ C 326 21.11.2001 p.2)

Muudetud 32002F0584 (OJ L 190 18.07.2002 p.1)

Vt 32002F0946 (OJ L 328 05.12.2002 p.1)

Vt 32002L0090 (OJ L 328 05.12.2002 p.17)

Muudetud 32003D0169 (OJ L 067 12.03.2003 p.25)

Muudetud 32003D0170 (OJ L 067 12.03.2003 p.27)

Muudetud 32003D0725 (OJ L 260 11.10.2003 p.37)

The Schengen *acquis* - Agreement on the Accession of the Italian Republic to the Convention implementing the Schengen Agreement of 14 June 1985 between the Governments of the States of

the Benelux Economic Union, the Federal Republic of Germany and the French Republic on the gradual abolition of checks at their common borders signed at Schengen on 19 June 1990

Official Journal L 239 22.09.2000 p.63

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=42000A0922\(03\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=42000A0922(03)&model=guichett)

LEPING ITAALIA VABARIIGI ÜHINEMISE KOHTA 19. juunil 1990. aastal Schengenis allakirjutatud konventsiooniga, millega rakendatakse 14. juuni 1985. aasta Schengeni lepingut Beneluxi Majandusliidu riikide, Saksamaa Liitvabariigi ja Prantsuse Vabariigi valitsuste vahel nende ühispiiridel kontrolli järkjärgulise kaotamise kohta

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T71238&keel=et&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=T&query=The+Schengen+acquis>

The Schengen acquis - Agreement on the Accession of the Kingdom of Spain to the Convention implementing the Schengen Agreement of 14 June 1985 between the Governments of the States of the Benelux Economic Union, the Federal Republic of Germany and the French Republic on the gradual abolition of checks at their common borders signed at Schengen on 19 June 1990, to which the Italian Republic acceded by the Agreement signed at Paris on 27 November 1990

Official Journal L 239 22.09.2000 p.69

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=42000A0922\(04\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=42000A0922(04)&model=guichett)

LEPING HISPAANIA KUNINGRIIGI ÜHINEMISE KOHTA 19. juunil 1990. aastal Schengenis allakirjutatud konventsiooniga, millega rakendatakse 14. juuni 1985. aasta Schengeni lepingut Beneluxi Majandusliidu riikide, Saksamaa Liitvabariigi ja Prantsuse Vabariigi valitsuste vahel nende ühispiiridel kontrolli järkjärgulise kaotamise kohta ja millega Itaalia Vabariik ühines 27. novembril 1990. aastal Pariisis allakirjutatud lepingu sõlmimise teel

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T71239&keel=et&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=T&query=The+Schengen+acquis>

The Schengen acquis - Agreement on the Accession of the Portuguese Republic to the Convention implementing the Schengen Agreement of 14 June 1985 between the Governments of the States of the Benelux Economic Union, the Federal Republic of Germany and the French Republic on the gradual abolition of checks at their common borders signed at Schengen on 19 June 1990, to which the Italian Republic acceded by the Agreement signed at Paris on 27 November 1990

Official Journal L 239 22.09.2000 p.76

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=42000A0922\(05\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=42000A0922(05)&model=guichett)

LEPING PORTUGALI VABARIIGI ÜHINEMISE KOHTA 19. juunil 1990. aastal Schengenis allakirjutatud konventsiooniga, millega rakendatakse 14. juuni 1985. aasta Schengeni lepingut Beneluxi Majandusliidu riikide, Saksamaa Liitvabariigi ja Prantsuse Vabariigi valitsuste vahel nende ühispiiridel kontrolli järkjärgulise kaotamise kohta ja millega Itaalia Vabariik ühines 27. novembril 1990. aastal Pariisis allakirjutatud lepingu sõlmimise teel

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T71240&keel=et&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=T&query=The+Schengen+acquis>

The Schengen acquis - Agreement on the Accession of the Hellenic Republic to the Convention implementing the Schengen Agreement of 14 June 1985 between the Governments of the States of the Benelux Economic Union, the Federal Republic of Germany and the French Republic on the gradual abolition of checks at their common borders signed at Schengen on 19 June 1990, to which the Italian Republic acceded by the Agreement signed at Paris on 27 November 1990, and to which the Kingdom of Spain and the Hellenic Republic acceded by the Agreements signed at Bonn on 25 June 1991

Official Journal L 239 22.09.2000 p.83

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=42000A0922\(06\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=42000A0922(06)&model=guichett)

LEPING KREEKA VABARIIGI ÜHINEMISE KOHTA 19. juunil 1990. aastal Schengenis allakirjutatud konventsiooniga, millega rakendatakse 14. juuni 1985. aasta Schengeni lepingut Beneluxi Majandusliidu riikide, Saksamaa Liitvabariigi ja Prantsuse Vabariigi valitsuste vahel nende ühispiiridel kontrolli järkjärgulise kaotamise kohta, millega Itaalia Vabariik ühines 27. novembril 1990. aastal Pariisis allakirjutatud lepingu sõlmimise teel ning millega Hispaania Kuningriik ja Portugali Vabariik ühinesid 25. juunil 1991. aastal Bonnisis allakirjutatud lepingute sõlmimise teel

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T71241&keel=et&pg=1&ptyyp=R T&tyyp=T&query=The+Schengen+acquis>

The Schengen acquis - Agreement on the Accession of the Republic of Austria to the Convention implementing the Schengen Agreement of 14 June 1985 between the Governments of the States of the Benelux Economic Union, the Federal Republic of Germany and the French Republic on the gradual abolition of checks at their common borders signed at Schengen on 19 June 1990, to which the Italian Republic, the Kingdom of Spain and the Portuguese Republic, and the Hellenic Republic acceded by the Agreements signed on 27 November 1990, on 25 June 1991 and on 6 November 1992 respectively

Official Journal L 239 22.09.2000 p.90

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=42000A0922\(07\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=42000A0922(07)&model=guichett)

LEPING AUSTRIA VABARIIGI ÜHINEMISE KOHTA 19. juunil 1990. aastal Schengenis allakirjutatud konventsiooniga, millega rakendatakse 14. juuni 1985. aasta Schengeni lepingut Beneluxi Majandusliidu riikide, Saksamaa Liitvabariigi ja Prantsuse Vabariigi valitsuste vahel nende ühispiiridel kontrolli järkjärgulise kaotamise kohta ning millega Itaalia Vabariik, Hispaania Kuningriik ja Portugali Vabariik ning Kreeka Vabariik ühinesid vastavalt 27. novembril 1990, 25. juunil 1991 ja 6. novembril 1992 allakirjutatud lepingute sõlmimise teel

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T71242&keel=et&pg=1&ptyyp=R T&tyyp=T&query=The+Schengen+acquis>

The Schengen acquis - Agreement on the Accession of the Kingdom of Denmark to the Convention implementing the Schengen Agreement of 14 June 1985 on the gradual abolition of checks at the common borders signed at Schengen on 19 June 1990

Official Journal L 239 22.09.2000 p.97

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=42000A0922\(08\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=42000A0922(08)&model=guichett)

LEPING TAANI KUNINGRIIGI ÜHINEMISE KOHTA 19. juunil 1990. aastal Schengenis allakirjutatud konventsiooniga, millega rakendatakse 14. juuni 1985. aasta Schengeni lepingut ühispiiridel kontrolli järkjärgulise kaotamise kohta

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T71243&keel=et&pg=1&ptyyp=R T&tyyp=T&query=The+Schengen+acquis+>

Vt 32000D0777 (OJ L 309 09.12.2000 p.24)

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=32000D0777&model=guichett

The Schengen acquis - Agreement on the Accession of the Republic of Finland to the Convention implementing the Schengen Agreement of 14 June 1985 on the gradual abolition of checks at the common borders signed at Schengen on 19 June 1990

Official Journal L 239 22.09.2000 p.106

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=42000A0922\(09\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=42000A0922(09)&model=guichett)

LEPING SOOME VABARIIGI ÜHINEMISE KOHTA 19. juunil 1990. aastal Schengenis allakirjutatud konventsiooniga, millega rakendatakse 14. juuni 1985. aasta Schengeni lepingut ühispiiridel kontrolli järkjärgulise kaotamise kohta

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T71244&keel=et&pg=1&ptyyp=R>
T&tyyp=T&query=the+Republic+of+Finland+to+the+Convention+

Vt 32000D0777 (OJ L 309 09.12.2000 p.24)

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=32000D0777&model=guichett

The Schengen acquis - Agreement on the Accession of the Kingdom of Sweden to the Convention implementing the Schengen Agreement of 14 June 1985 on the gradual abolition of checks at the common borders signed at Schengen on 19 June 1990

Official Journal L 239 22.09.2000 p.115

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=42000A0922\(10\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=42000A0922(10)&model=guichett)

LEPING ROOTSI KUNINGRIIGI ÜHINEMISE KOHTA 19. juunil 1990. aastal Schengenis allakirjutatud konventsiooniga, millega rakendatakse 14. juuni 1985. aasta Schengeni lepingut ühispiiridel kontrolli järkjärgulise kaotamise kohta

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T71245&keel=et&pg=1&ptyyp=R>
T&tyyp=T&query=The+Schengen+acquis

Vt 32000D0777 (OJ L 309 09.12.2000 p.24)

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=32000D0777&model=guichett

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 14 December 1993 concerning the declarations by the Ministers and State Secretaries (SCH/Com-ex (93) 10)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.127

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41993D0010&model=guichett

TÄITEVKOMITEE OTSUS, 14. detsember 1993, ministrite ja riigisekretäride deklaratsioonide kohta (SCH/Com-ex (93)10)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T70743&keel=et&pg=1&ptyyp=R>
T&tyyp=T&query=1993+concerning+the+declarations+

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 14 December 1993 on improving practical judicial cooperation for combating drug trafficking (SCH/Com-ex (93) 14)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.427

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41993D0014&model=guichett

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 14 December 1993 on the Financial Regulation on the costs of installing and operating the Schengen information system (C.SIS) (SCH/Com-ex (93) 16)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.439

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41993D0016&model=guichett

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 14 December 1993 extending the uniform visa (SCH/Com-ex (93) 21)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.151

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41993D0021&model=guichett

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 14 December 1993 on the common principles for cancelling, rescinding or shortening the length of validity of the uniform visa (SCH/Com-ex (93) 24)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.154

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41993D0024&model=guichett

TÄITTEVKOMITEE OTSUS, 14. detsember 1993, ühtse viisa kehtetuks tunnistamise, selle tühistamise või selle kehtivusaja lühendamise ühiste põhimõtete kohta (SCH/Com-ex (93)24)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T70744&keel=et&pg=1&ptyyp=R&T&tyyp=T&query=1993+on+the+common+principles+for+cancelling>

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 26 April 1994 on adjustment measures aiming to remove the obstacles to and restrictions on traffic at road crossing points at internal borders (SCH/Com-ex (94) 1, rev. 2)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.157

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41994D0001&model=guichett

TÄITTEVKOMITEE OTSUS, 26. aprill 1994, kohandusmeetmete kohta, mille eesmärk on kõrvaldada liikluse tõkked ja piirangud maantee piiripunktides sisepiiridel (SCH/Com-ex (94)1 rev. 2)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T70745&keel=et&pg=1&ptyyp=R&T&tyyp=T&query=1994+on+adjustment+measures+>

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 21 November 1994 introducing a computerised procedure for consulting the central authorities referred to in Article 17 (2) of the Convention (SCH/Com-ex (94) 15 rev.)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.165

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41994D0015&model=guichett

TÄITTEVKOMITEE OTSUS, 21. november 1994, millega kehtestatakse elektrooniline menetlus konsulteerimiseks konventsiooni artikli 17 lõikes 2 nimetatud keskasutustega (SCH/Com-ex (94)15 rev.)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T70746&keel=et&pg=1&ptyyp=R&T&tyyp=T&query=1994+introducing+a+computerised+>

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 21 November 1994 on the acquisition of common entry and exit stamps (SCH/Com-ex (94) 16 rev.)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.166

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41994D0016&model=guichett

TÄITTEVKOMITEE OTSUS, 21. november 1994, ühiste sisse- ja väljasõidupitsatite omandamise kohta (SCH/Com-ex (94)16 rev.)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T70747&keel=et&pg=1&ptyyp=R&T&tyyp=T&query=1994+on+the+acquisition+of+>

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 22 December 1994 introducing and applying the Schengen arrangements in airports and aerodromes (SCH/Com-ex (94) 17, rev. 4)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.168

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41994D0017&model=guichett

TÄITTEVKOMITEE OTSUS, 22. detsember 1994, millega kehtestatakse ning kohaldatakse Schengeni korda lennujaamades ja lennuväljadel (SCH/Com-ex (94)17 rev. 4)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T70748&keel=et&pg=1&ptyyp=R&query=arrangements+in+airports+and+aerodromes+>

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 22 December 1994 on the exchange of statistical information on the issuing of uniform visas (SCH/Com-ex (94) 25)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.173

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41994D0025&model=guichett

TÄITEVKOMITEE OTSUS, 22. detsember 1994, ühtse viisa andmist käsitleva statistilise teabe vahetamise kohta (SCH/Com-ex (94)25)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T70749&keel=et&pg=1&ptyyp=R&query=1994+on+the+exchange+of+statistical+>

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 22 December 1994 on the certificate provided for in Article 75 to carry narcotic drugs and psychotropic substances (SCH/Com-ex (94) 28 rev.)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.463

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41994D0028&model=guichett

TÄITEVKOMITEE OTSUS, 22. detsember 1994, artiklis 75 ettenähtud narkootiliste ja psühhotroopsete ainete tunnistuse kohta (SCH/Com-ex (94) 28 rev)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T71226&keel=et&pg=1&ptyyp=R&query=1994+on+the+certificate+provided+>

Muudetud 103T

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 22 December 1994 on bringing into force the Convention implementing the Schengen Agreement of 19 June 1990 (SCH/Com-ex (94) 29, rev. 2)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.130

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41994D0029&model=guichett

TÄITEVKOMITEE OTSUS, 22. detsember 1994, 19. juuni 1990. aasta Schengeni kokkuleppe rakendamise konventsiooni jõustamise kohta (SCH/Com-ex (94)29 rev. 2)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T70750&keel=et&pg=1&ptyyp=R&query=%28SCH%2FCom%2Dex+%2894%29+29%2C+rev%2E+2%29>

Muudetud 42000A0922(02) (OJ L 239 22.09.2000 p.19)

Vt 42000A0922(04) (OJ L 239 22.09.2000 p.69)

Vt 42000A0922(05) (OJ L 239 22.09.2000 p.76)

Vt 42000A0922(06) (OJ L 239 22.09.2000 p.83)

Vt 41997D0029 (OJ L 239 22.09.2000 p.135)

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 5 May 1995 on common visa policy. Decision contained in the minutes of the meeting of the Executive Committee held in Brussels on 28 April 1995 (SCH/Com-ex (95) PV 1 rev.)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.175

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41995D0001&model=guichett

TÄITEVKOMITEE OTSUS, 5. mai 1995, ühise viisapoliitika kohta Otsus sisaldub 28. aprillil 1995 Brüsselis peetud täitevkomitee koosoleku protokollis (SCH/Com-ex (95) PV 1 rev.)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T70751&keel=et&pg=1&ptyyp=R&query=1995+on+common+visa+policy>

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 20 December 1995 on the swift exchange between the Schengen States of statistical and specific data on possible malfunctions at the external borders (SCH/Com-ex (95) 21)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.176

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41995D0021&model=guichett

TÄITTEVKOMITEE OTSUS, 20. detsember 1995, Schengeni riikide vahelise kiire statistiliste ja konkreetsete andmete vahetuse kohta võimalike talitlushäirete puhul välispiiril (SCH/Com-ex (95)21)
<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T70753&keel=et&pg=1&ptyyp=R>
[T&tyyp=T&query=on+the+swift+exchange+between+](http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T70753&keel=et&pg=1&ptyyp=R&query=on+the+swift+exchange+between+)

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 20 December 1995 on the procedure for applying Article 2(2) of the Convention implementing the Schengen Agreement (SCH/Com-ex (95) 20, rev. 2)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.133

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41995D0020&model=guichett

TÄITTEVKOMITEE OTSUS, 20. detsember 1995, Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni artikli 2 lõike 2 kohaldamise korra kohta (SCH/Com-ex (95)20 rev. 2)
<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T70752&keel=et&pg=1&ptyyp=R>
[T&tyyp=T&query=1995+on+the+procedure+for+applying+Article+2](http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T70752&keel=et&pg=1&ptyyp=R&query=1995+on+the+procedure+for+applying+Article+2)

The Schengen acquis - Declaration of the Executive Committee of 18 April 1996 defining the concept of alien (SCH/Com-ex (96) decl. 5)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.458

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=42000X0922\(04\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=42000X0922(04)&model=guichett)

The Schengen acquis - Declaration of the Executive Committee of 26 June 1996 on extradition (SCH/Com-ex (96) decl. 6, rev. 2)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.435

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=42000X0922\(02\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=42000X0922(02)&model=guichett)

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 27 June 1996 on the principles for issuing Schengen visas in accordance with Article 30(1)(a) of the Convention implementing the Schengen Agreement (SCH/Com-ex (96) 13 rev. 1)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.180

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41996D0013&model=guichett

TÄITTEVKOMITEE OTSUS, 27. juuni 1996, Schengeni viisade andmise põhimõtete kohta vastavalt Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni artikli 30 lõike 1 punktile a (SCH/Com-ex (96)13 rev. 1)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T70754&keel=et&pg=1&ptyyp=R>
[T&tyyp=T&query=1996+on+the+principles+for+issuing](http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T70754&keel=et&pg=1&ptyyp=R&query=1996+on+the+principles+for+issuing)

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 25 April 1997 on awarding the contract for the SIS II preliminary study (SCH/Com-ex (97) 2, rev. 2)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.440

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41997D0002&model=guichett

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 7 October 1997 on contributions from Norway and Iceland to the costs of installing and operating of the C.SIS (SCH/Com-ex (97) 18)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.441

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41997D0018&model=guichett

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 7 October 1997 on the development of the SIS (SCH/Com-ex (97) 24)
 Official Journal L 239 22.09.2000 p.442
http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41997D0024&model=guichett

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 7 October 1997 on bringing into force the Convention implementing the Schengen Agreement in Greece (SCH/Com-ex (97) 29, rev. 2)
 Official Journal L 239 22.09.2000 p.135
 Vt 42000A0922(06) (OJ L 239 22.09.2000 p.83)
http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41997D0029&model=guichett

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 15 December 1997 on the harmonisation of visa policy (SCH/Com-ex (97) 32)
 Official Journal L 239 22.09.2000 p.186
 Vt 32001R0539 (OJ L 081 21.03.2001 p.1)
http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41997D0032&model=guichett

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 15 December 1997 on the implementation of the Joint Action concerning a uniform format for residence permits (SCH/Com-ex (97) 34 rev.)
 Official Journal L 239 22.09.2000 p.187
http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41997D0034&model=guichett

TÄITEVKOMITEE OTSUS, 15. detsember 1997, elamislubade ühtset vormi käsitleva ühismeetme rakendamise kohta (SCH/Com-ex (97)34 rev.)
<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T70755&keel=et&pg=1&ptyyp=R>
 T&tyyp=T&query=1997+on+the+implementation+of+the+Joint+Action+

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 15 December 1997 amending the Financial Regulation on C.SIS (SCH/Com-ex (97) 35)
 Official Journal L 239 22.09.2000 p.444
http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41997D0035&model=guichett

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 15 December 1997 on the guiding principles for means of proof and indicative evidence within the framework of readmission agreements between Schengen States (SCH/Com-ex (97) 39 rev.)
 Official Journal L 239 22.09.2000 p.188
http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41997D0039&model=guichett

TÄITEVKOMITEE OTSUS, 15. detsember 1997, tõestusvahendite ja soovituslike tõendite juhtpõhimõtete kohta Schengeni riikide vaheliste tagasivõtulepingute raamistikus (SCH/Com-ex (97)39 rev.)
<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T70756&keel=et&pg=1&ptyyp=R>
 T&tyyp=T&query=1997+on+the+guiding+principles+for+means+of+proof+

The Schengen acquis - Declaration of the Executive Committee of 9 February 1998 on the abduction of minors (SCH/Com-ex (97) decl. 13, rev. 2)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.436

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=42000X0922\(03\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=42000X0922(03)&model=guichett)

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 21 April 1998 on C.SIS with 15/18 connections (SCH/Com-ex (98) 11)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.452

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41998D0011&model=guichett

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 21 April 1998 on the activities of the Task Force (SCH/Com-ex (98) 1, rev. 2)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.191

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41998D0002&model=guichett

TÄITEVKOMITEE OTSUS, 21. aprill 1998, tööühma tegevuse kohta (SCH/Com-ex (98)1 rev. 2)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T70757&keel=et&pg=1&ptyyp=R&T&tyyp=T&query=Decision+of+the+Executive+Committee+of+21+April+1998>

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 21 April 1998 on cooperation between the Contracting Parties in returning foreign nationals by air (SCH/Com-ex (98) 10)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.193

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41998D0010&model=guichett

TÄITEVKOMITEE OTSUS, 21. apill 1998, lepinguosaliste vahelise koostöö kohta välisriikide kodanike tagasisaatmise osas õhuteed pidi (SCH/Com-ex (98)10)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T70758&keel=et&pg=1&ptyyp=R&T&tyyp=T&query=Decision+of+the+Executive+Committee+of+21+April+1998>

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 21 April 1998 on the exchange of statistics on issued visas (SCH/Com-ex (98) 12)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.196

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41998D0012&model=guichett

TÄITEVKOMITEE OTSUS, 21. aprill 1998, antud viisade kohta statistika vahetamise kohta (SCH/Com-ex (98)12)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T70759&keel=et&pg=1&ptyyp=R&T&tyyp=T&query=Decision+of+the+Executive+Committee+of+21+April+1998>

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 23 June 1998 on measures to be taken in respect of countries posing problems with regard to the issue of documents required for expulsion from the Schengen territory (SCH/Com-ex (98) 18 rev.)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.197

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41998D0018&model=guichett

TÄITEVKOMITEE OTSUS, 23. juuni 1998, meetmete kohta, mis võetakse riikide suhtes, kes tekitavad probleeme Schengeni territooriumilt väljasaatmiseks nõutavate dokumentide andmise osas (SCH/Com-ex (98)18 rev.)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T70760&keel=et&pg=1&ptyyp=R&T&tyyp=T&query=Decision+of+the+Executive+Committee+of+23+June+1998>

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 23 June 1998 on Monegasque residence permits (SCH/Com-ex (98) 19)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.199

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41998D0019&model=guichett

TÄITEVKOMITEE OTSUS, 23. juuni 1998, Monaco elamislubade kohta (SCH/Com-ex (98)19)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T70761&keel=et&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=T&query=Decision+of+the+Executive+Committee+of+23+June+1998>

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 23 June 1998 on the stamping of passports of visa applicants (SCH/Com-ex (98) 21)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.200

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41998D0021&model=guichett

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 23 June 1998 on a catch-all clause to cover the whole technical Schengen acquis (SCH/Com-ex (98) 29 rev.)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.144

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41998D0029&model=guichett

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 16 September 1998 setting up a Standing Committee on the evaluation and implementation of Schengen (SCH/ Com-ex (98) 26 def.)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.138

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41998D0026&model=guichett

TÄITEVKOMITEE OTSUS, 16. september 1998, millega luuakse Schengeni hindamise ja rakendamise alaline komitee (SCH/Com-ex (98)18 rev.)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T70762&keel=et&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=T&query=Decision+of+the+Executive+Committee+of+16+September+1998>

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 16 September 1998 on forwarding the Common Manual to EU applicant States (SCH/Com-ex (98) 35, rev. 2)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.202

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41998D0035&model=guichett

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 16 September 1998 setting up an Ad Hoc Committee for Greece (SCH/Com-ex (98) 43 rev.)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.145

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41998D0043&model=guichett

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 16 September 1998 setting up a Standing Committee on the evaluation and implementation of Schengen (SCH/ Com-ex (98) 26 def.)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T70762&keel=en&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=T&query=%28SCH%2F+Com%2Dex+%2898%29>

TÄITEVKOMITEE OTSUS, 16. september 1998, millega luuakse Schengeni hindamise ja rakendamise alaline komitee (SCH/Com-ex (98)18 rev.)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T70762&keel=et&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=T&query=Decision+of+the+Executive+Committee+of+16+September+1998>

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 27 October 1998 on the adoption of measures to fight illegal immigration (SCH/Com-ex (98) 37 def. 2)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.203

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41998D0037&model=guichett

The Schengen acquis - Decision of the Central Group of 27 October 1998 on the adoption of measures to fight illegal immigration (SCH/C (98) 117)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.205

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41998D0117&model=guichett

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 16 December 1998 on the abolition of the grey list of States whose nationals are subject to the visa requirement by certain Schengen States (SCH/Com-ex (98) 53, rev. 2)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.206

Vt 32001R0539 (OJ L 081 21.03.2001 p.1)

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41998D0053&model=guichett

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 16 December 1998 on bringing into force the Implementing Convention in Greece (SCH/Com-ex (98) 49 rev. 3)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.147

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41998D0049&model=guichett

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 16 December 1998 on cross-border police cooperation in the area of crime prevention and detection (SCH/Com-ex (98) 51, rev. 3)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.407

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41998D0051&model=guichett

TÄITEVKOMITEE OTSUS, 16. detsember 1998, piiriülese politseikoostöö kohta kuritegevuse ennetamisel ja avastamisel (SCH/Com-ex (98) 51 rev 3)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T71221&keel=et&pg=1&ptyyp=R T&tyyp=T&query=Decision+of+the+Executive+Committee+of+16+December+1998>

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 16 December 1998 on the Handbook on cross-border police cooperation (SCH/Com-ex (98) 52)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.408

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41998D0052&model=guichett

TÄITEVKOMITEE OTSUS, 16. detsember 1998, piiriülese politseikoostöö käsiraamatu kohta (SCH/Com-ex (98)52)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T61455&keel=et&pg=1&ptyyp=R T&tyyp=T&query=Decision+of+the+Executive+Committee+of+16+December+1998+>

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 16 December 1998 concerning the compilation of a manual of documents to which a visa may be affixed (SCH/Com-ex (98) 56)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.207

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41998D0056&model=guichett

TÄITEVKOMITEE OTSUS, 16. detsember 1998, mis käsitleb käsiraamatu koostamist dokumentide kohta, kuhu võib kanda viisa (SCH/Com-ex (98)56)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T71183&keel=et&pg=1&ptyyp=R T&tyyp=T&query=Decision+of+the+Executive+Committee+of+16+December+1998>

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 16 December 1998 on the introduction of a harmonised form providing proof of invitation, sponsorship and accommodation (SCH/Com-ex (98) 57)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.299

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41998D0057&model=guichett

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 16 December 1998 on coordinated deployment of document advisers (SCH/Com-ex (98) 59 rev.)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.308

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41998D0059&model=guichett

Muudetud 103T

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=103T&model=guichett

The Schengen acquis - Decision of the Central Group of 22 March 1999 on general principles governing the payment of informers (SCH/C (99) 25)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.420

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41999D0025&model=guichett

KESKRÜHMA OTSUS, 22. märts 1999, teavitajate tasustamise põhialuste kohta (SCH/C (99) 25)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T71225&keel=et&pg=1&ptyyp=R T&tyyp=T&query=Decision+of+the+Central+Group+of+22+March+1999>

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 28 April 1999 on the Help Desk budget for 1999 (SCH/Com-ex (99) 3)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.453

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41999D0003&model=guichett

TÄITEVKOMITEE OTSUS, 28. aprill 1999, kasutajatoe 1999. aasta eelarve kohta (SCH/Com-ex (99) 3)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T70878&keel=et&pg=1&ptyyp=R T&tyyp=T&query=Decision+of+the+Executive+Committee+of+28+April>

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 28 April 1999 on C.SIS installation expenditure (SCH/Com-ex (99) 4)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.454

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41999D0004&model=guichett

TÄITEVKOMITEE OTSUS, 28. aprill 1999, C.SIS-i paigalduskulude kohta (SCH/Com-ex (99) 4)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T70879&keel=et&pg=1&ptyyp=R T&tyyp=T&query=Decision+of+the+Executive+Committee+of+28+April>

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 28 April 1999 on updating the Sirene manual (SCH/Com-ex (99) 5)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.457

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41999D0005&model=guichett

TÄITEVKOMITEE OTSUS, 28. aprill 1999, SIRENE käsiraamatu ajakohastamise kohta (SCH/Com-ex (99) 5)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T70880&keel=et&pg=1&ptyyp=R T&tyyp=T&query=Decision+of+the+Executive+Committee+of+28+April>

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 28 April 1999 on the Schengen acquis relating to telecommunications (SCH/Com-ex (99) 6)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.409

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41999D0006&model=guichett

TÄITEVKOMITEE OTSUS, 28. aprill 1999, telekommunikatsiooni käsitleva Schengeni acquis' kohta (SCH/Com-ex (99)6)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T70881&keel=et&pg=1&ptyyp=R T&tyyp=T&query=Decision+of+the+Executive+Committee+of+28+April>

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 28 April 1999 on liaison officers (SCH/Com-ex (99) 7 rev. 2)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.411

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41999D0007&model=guichett

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 28 April 1999 on general principles governing the payment of informers (SCH/Com-ex (99) 8 rev. 2)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.417

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41999D0008&model=guichett

TÄITEVKOMITEE OTSUS, 28. aprill 1999, teavitajate tasustamise põhialuste kohta (SCH/Com-ex (99) 8 rev 2)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T71224&keel=et&pg=1&ptyyp=R T&tyyp=T&query=Decision+of+the+Executive+Committee+of+28+April>

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 28 April 1999 on the illegal trade in firearms (SCH/Com-ex (99) 10)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.469

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41999D0010&model=guichett

TÄITEVKOMITEE OTSUS, 28. aprill 1999, ebaseadusliku tulirelvakaubanduse kohta (SCH/Com-ex (99) 10)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T70882&keel=et&pg=1&ptyyp=R T&tyyp=T&query=Decision+of+the+Executive+Committee+of+28+April>

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 28 April 1999 on the Agreement on Cooperation in Proceedings for Road Traffic Offences (SCH/Com-ex (99) 11, rev. 2)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.428

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41999D0011&model=guichett

TÄITEVKOMITEE OTSUS, 28. aprill 1999, mis käsitleb kokkulepet koostöö kohta liikluseeskirja rikkumistega seotud menetlustes (SCH/Com-ex (99) 11 rev 2)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T71222&keel=et&pg=1&ptyyp=R T&tyyp=T&query=Decision+of+the+Executive+Committee+of+28+April>

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 28 April 1999 on the definitive versions of the Common Manual and the Common Consular Instructions (SCH/Com-ex (99) 13)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.317

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41999D0013&model=guichett

TÄITTEVKOMITEE OTSUS, 28. aprill 1999, üldkäsiraamatu ja ühiste konsulaarjuhiste lõppversioonide kohta (SCH/Com-ex (99) 13)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T70811&keel=et&pg=1&ptyyp=R T&tyyp=T&query=Decision+of+the+Executive+Committee+of+28+April+>

Vt 32000D0751 (OJ L 303 02.12.2000 p.29)

Muudetud 32001D0329 (OJ L 116 26.04.2001 p.32)

Muudetud 32001D0420 (OJ L 150 06.06.2001 p.47)

Muudetud 32001R0539 (OJ L 081 21.03.2001 p.1)

Muudetud 32001R1091 (OJ L 150 06.06.2001 p.4)

Muudetud 32002D0044 (OJ L 020 23.01.2002 p.5)

Muudetud 32002R0334 (OJ L 053 23.02.2002 p.7)

Muudetud 32002D0352 (OJ L 123 09.05.2002 p.47)

Muudetud 32002D0354 (OJ L 123 09.05.2002 p.50)

Muudetud 32002D0585 (OJ L 187 16.07.2002 p.44)

Muudetud 32002D0586 (OJ L 187 16.07.2002 p.48)

Muudetud 32002D0587 (OJ L 187 16.07.2002 p.50)

Muudetud 32003D0454 (OJ L 152 20.06.2003 p.82)

Muudetud 32003D0585 (OJ L 198 06.08.2003 p.13)

Muudetud 32003D0586 (OJ L 198 06.08.2003 p.15)

Muudetud 103T

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 28 April 1999 on the compilation of a manual of documents to which a visa may be affixed (SCH/Com-ex (99) 14)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.298

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41999D0014&model=guichett

The Schengen acquis - Decision of the Executive Committee of 28 April 1999 on the improvement of police cooperation in preventing and detecting criminal offences (SCH/Com-ex (99) 18)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.421

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=41999D0018&model=guichett

TÄITTEVKOMITEE OTSUS, 28. aprill 1999, politseikoostöö tugevdamise kohta kuritegevuse ennetamisel ja avastamisel (SCH/Com-ex (99) 18)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T71223&keel=et&pg=1&ptyyp=R T&tyyp=T&query=Decision+of+the+Executive+Committee+of+28+April+>

The Schengen acquis - Declaration of the Executive Committee of 28 April 1999 on the structure of SIS (SCH/Com-ex (99) decl. 2 rev.)

Official Journal L 239 22.09.2000 p.459

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=42000X0922\(05\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=42000X0922(05)&model=guichett)

1999/437/EC: Council Decision of 17 May 1999 on certain arrangements for the application of the Agreement concluded by the Council of the European Union and the Republic of Iceland and the Kingdom of Norway concerning the association of those two States with the implementation, application and development of the Schengen acquis

Official Journal L 176 10.07.1999 p.31

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31999D0437&model=guichett

NÕUKOGU OTSUS, 17. mai 1999, Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu teatavate rakenduseeskirjade kohta nende kahe riigi ühinemiseks Schengeni acquis' sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (1999/437/EÜ)
<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T71082&keel=et&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=T&query=Council+Decision+of+17+May+1999+on+certain+arrangements+for+the+application>

1999/435/EC: Council Decision of 20 May 1999 concerning the definition of the Schengen acquis for the purpose of determining, in conformity with the relevant provisions of the Treaty establishing the European Community and the Treaty on European Union, the legal basis for each of the provisions or decisions which constitute the acquis

Official Journal L 176 10.07.1999 p.1

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31999D0435&model=guichett

- Vt 42000A0922(01) (OJ L 239 22.09.2000 p.13)
- Vt 42000A0922(02) (OJ L 239 22.09.2000 p.19)
- Vt 42000A0922(03) (OJ L 239 22.09.2000 p.63)
- Vt 42000A0922(04) (OJ L 239 22.09.2000 p.69)
- Vt 42000A0922(05) (OJ L 239 22.09.2000 p.76)
- Vt 42000A0922(06) (OJ L 239 22.09.2000 p.83)
- Vt 42000A0922(07) (OJ L 239 22.09.2000 p.90)
- Vt 42000A0922(08) (OJ L 239 22.09.2000 p.97)
- Vt 42000A0922(09) (OJ L 239 22.09.2000 p.106)
- Vt 42000A0922(10) (OJ L 239 22.09.2000 p.115)
- Vt 42000X0922(02) (OJ L 239 22.09.2000 p.435)
- Vt 42000X0922(03) (OJ L 239 22.09.2000 p.436)
- Vt 42000X0922(04) (OJ L 239 22.09.2000 p.458)
- Vt 42000X0922(05) (OJ L 239 22.09.2000 p.459)
- Vt 41993D0010 (OJ L 239 22.09.2000 p.127)
- Vt 41993D0014 (OJ L 239 22.09.2000 p.427)
- Vt 41993D0016 (OJ L 239 22.09.2000 p.439)
- Vt 41993D0021 (OJ L 239 22.09.2000 p.151)
- Vt 41993D0022 (OJ L 239 22.09.2000 p.129)
- Vt 41993D0024 (OJ L 239 22.09.2000 p.154)
- Vt 41994D0001 (OJ L 239 22.09.2000 p.157)
- Vt 41994D0002 (OJ L 239 22.09.2000 p.163)
- Vt 41994D0015 (OJ L 239 22.09.2000 p.165)
- Vt 41994D0016 (OJ L 239 22.09.2000 p.166)
- Vt 41994D0017 (OJ L 239 22.09.2000 p.168)
- Vt 41994D0025 (OJ L 239 22.09.2000 p.173)
- Vt 41994D0028 (OJ L 239 22.09.2000 p.463)
- Vt 41994D0029 (OJ L 239 22.09.2000 p.130)
- Vt 41995D0001 (OJ L 239 22.09.2000 p.175)
- Vt 41995D0020 (OJ L 239 22.09.2000 p.133)
- Vt 41995D0021 (OJ L 239 22.09.2000 p.176)
- Vt 41996D0013 (OJ L 239 22.09.2000 p.180)
- Vt 41996D0027 (OJ L 239 22.09.2000 p.182)
- Vt 41997D0002 (OJ L 239 22.09.2000 p.440)
- Vt 41997D0018 (OJ L 239 22.09.2000 p.441)
- Vt 41997D0024 (OJ L 239 22.09.2000 p.442)
- Vt 41997D0029 (OJ L 239 22.09.2000 p.135)
- Vt 41997D0032 (OJ L 239 22.09.2000 p.186)
- Vt 41997D0034 (OJ L 239 22.09.2000 p.187)
- Vt 41997D0035 (OJ L 239 22.09.2000 p.444)
- Vt 41997D0039 (OJ L 239 22.09.2000 p.188)
- Vt 41998D0002 (OJ L 239 22.09.2000 p.191)

Vt 41998D0010 (OJ L 239 22.09.2000 p.193)
Vt 41998D0011 (OJ L 239 22.09.2000 p.452)
Vt 41998D0012 (OJ L 239 22.09.2000 p.196)
Vt 41998D0017 (OJ L 239 22.09.2000 p.137)
Vt 41998D0018 (OJ L 239 22.09.2000 p.197)
Vt 41998D0019 (OJ L 239 22.09.2000 p.199)
Vt 41998D0021 (OJ L 239 22.09.2000 p.200)
Vt 41998D0026 (OJ L 239 22.09.2000 p.138)
Vt 41998D0029 (OJ L 239 22.09.2000 p.144)
Vt 41998D0035 (OJ L 239 22.09.2000 p.202)
Vt 41998D0037 (OJ L 239 22.09.2000 p.203)
Vt 41998D0043 (OJ L 239 22.09.2000 p.145)
Vt 41998D0049 (OJ L 239 22.09.2000 p.147)
Vt 41998D0051 (OJ L 239 22.09.2000 p.407)
Vt 41998D0052 (OJ L 239 22.09.2000 p.408)
Vt 41998D0053 (OJ L 239 22.09.2000 p.206)
Vt 41998D0056 (OJ L 239 22.09.2000 p.207)
Vt 41998D0057 (OJ L 239 22.09.2000 p.299)
Vt 41998D0059 (OJ L 239 22.09.2000 p.308)
Vt 41998D0117 (OJ L 239 22.09.2000 p.205)
Vt 41999D0003 (OJ L 239 22.09.2000 p.453)
Vt 41999D0004 (OJ L 239 22.09.2000 p.454)
Vt 41999D0005 (OJ L 239 22.09.2000 p.457)
Vt 41999D0006 (OJ L 239 22.09.2000 p.409)
Vt 41999D0007 (OJ L 239 22.09.2000 p.411)
Vt 41999D0008 (OJ L 239 22.09.2000 p.417)
Vt 41999D0010 (OJ L 239 22.09.2000 p.469)
Vt 41999D0011 (OJ L 239 22.09.2000 p.428)
Vt 41999D0013 (OJ L 239 22.09.2000 p.317)
Vt 41999D0014 (OJ L 239 22.09.2000 p.298)
Vt 41999D0018 (OJ L 239 22.09.2000 p.421)
Vt 41999D0025 (OJ L 239 22.09.2000 p.420)

1999/436/EC: Council Decision of 20 May 1999 determining, in conformity with the relevant provisions of the Treaty establishing the European Community and the Treaty on European Union, the legal basis for each of the provisions or decisions which constitute the Schengen acquis
Official Journal L 176 10.07.1999 p.17

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31999D0436&model=guichett

Vt 32000D0777 (OJ L 309 09.12.2000 p.24)
Vt 42000A0922(01) (OJ L 239 22.09.2000 p.13)
Vt 42000A0922(02) (OJ L 239 22.09.2000 p.19)
Vt 42000A0922(03) (OJ L 239 22.09.2000 p.63)
Vt 42000A0922(04) (OJ L 239 22.09.2000 p.69)
Vt 42000A0922(05) (OJ L 239 22.09.2000 p.76)
Vt 42000A0922(06) (OJ L 239 22.09.2000 p.83)
Vt 42000A0922(07) (OJ L 239 22.09.2000 p.90)
Vt 42000A0922(08) (OJ L 239 22.09.2000 p.97)
Vt 42000A0922(09) (OJ L 239 22.09.2000 p.106)
Vt 42000A0922(10) (OJ L 239 22.09.2000 p.115)
Vt 42000X0922(02) (OJ L 239 22.09.2000 p.435)
Vt 42000X0922(03) (OJ L 239 22.09.2000 p.436)
Vt 42000X0922(04) (OJ L 239 22.09.2000 p.458)
Vt 42000X0922(05) (OJ L 239 22.09.2000 p.459)
Vt 41993D0010 (OJ L 239 22.09.2000 p.127)
Vt 41993D0014 (OJ L 239 22.09.2000 p.427)

Vt 41993D0016 (OJ L 239 22.09.2000 p.439)
Vt 41993D0021 (OJ L 239 22.09.2000 p.151)
Vt 41993D0022 (OJ L 239 22.09.2000 p.129)
Vt 41993D0024 (OJ L 239 22.09.2000 p.154)
Vt 41994D0001 (OJ L 239 22.09.2000 p.157)
Vt 41994D0002 (OJ L 239 22.09.2000 p.163)
Vt 41994D0015 (OJ L 239 22.09.2000 p.165)
Vt 41994D0016 (OJ L 239 22.09.2000 p.166)
Vt 41994D0017 (OJ L 239 22.09.2000 p.168)
Vt 41994D0025 (OJ L 239 22.09.2000 p.173)
Vt 41994D0028 (OJ L 239 22.09.2000 p.463)
Vt 41994D0029 (OJ L 239 22.09.2000 p.130)
Vt 41995D0001 (OJ L 239 22.09.2000 p.175)
Vt 41995D0020 (OJ L 239 22.09.2000 p.133)
Vt 41995D0021 (OJ L 239 22.09.2000 p.176)
Vt 41996D0013 (OJ L 239 22.09.2000 p.180)
Vt 41996D0027 (OJ L 239 22.09.2000 p.182)
Vt 41997D0002 (OJ L 239 22.09.2000 p.440)
Vt 41997D0018 (OJ L 239 22.09.2000 p.441)
Vt 41997D0024 (OJ L 239 22.09.2000 p.442)
Vt 41997D0029 (OJ L 239 22.09.2000 p.135)
Vt 41997D0032 (OJ L 239 22.09.2000 p.186)
Vt 41997D0034 (OJ L 239 22.09.2000 p.187)
Vt 41997D0035 (OJ L 239 22.09.2000 p.444)
Vt 41997D0039 (OJ L 239 22.09.2000 p.188)
Vt 41998D0002 (OJ L 239 22.09.2000 p.191)
Vt 41998D0010 (OJ L 239 22.09.2000 p.193)
Vt 41998D0011 (OJ L 239 22.09.2000 p.452)
Vt 41998D0012 (OJ L 239 22.09.2000 p.196)
Vt 41998D0017 (OJ L 239 22.09.2000 p.137)
Vt 41998D0018 (OJ L 239 22.09.2000 p.197)
Vt 41998D0019 (OJ L 239 22.09.2000 p.199)
Vt 41998D0021 (OJ L 239 22.09.2000 p.200)
Vt 41998D0026 (OJ L 239 22.09.2000 p.138)
Vt 41998D0029 (OJ L 239 22.09.2000 p.144)
Vt 41998D0035 (OJ L 239 22.09.2000 p.202)
Vt 41998D0037 (OJ L 239 22.09.2000 p.203)
Vt 41998D0043 (OJ L 239 22.09.2000 p.145)
Vt 41998D0049 (OJ L 239 22.09.2000 p.147)
Vt 41998D0051 (OJ L 239 22.09.2000 p.407)
Vt 41998D0052 (OJ L 239 22.09.2000 p.408)
Vt 41998D0053 (OJ L 239 22.09.2000 p.206)
Vt 41998D0056 (OJ L 239 22.09.2000 p.207)
Vt 41998D0057 (OJ L 239 22.09.2000 p.299)
Vt 41998D0059 (OJ L 239 22.09.2000 p.308)
Vt 41998D0117 (OJ L 239 22.09.2000 p.205)
Vt 41999D0003 (OJ L 239 22.09.2000 p.453)
Vt 41999D0004 (OJ L 239 22.09.2000 p.454)
Vt 41999D0005 (OJ L 239 22.09.2000 p.457)
Vt 41999D0006 (OJ L 239 22.09.2000 p.409)
Vt 41999D0007 (OJ L 239 22.09.2000 p.411)
Vt 41999D0008 (OJ L 239 22.09.2000 p.417)
Vt 41999D0010 (OJ L 239 22.09.2000 p.469)
Vt 41999D0011 (OJ L 239 22.09.2000 p.428)
Vt 41999D0013 (OJ L 239 22.09.2000 p.317)
Vt 41999D0014 (OJ L 239 22.09.2000 p.298)

Vt 41999D0018 (OJ L 239 22.09.2000 p.421)

Vt 41999D0025 (OJ L 239 22.09.2000 p.420)

Decision No 1/1999 of the EU/Iceland and Norway Mixed Committee established by the agreement concluded by the Council of the European Union and the Republic of Iceland and the Kingdom of Norway concerning the latter's association in the implementation, application and development of the Schengen acquis of 29 June 1999 adopting its Rules of Procedure

Official Journal C 211 23.07.1999 p.9

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=21999D0723\(02\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=21999D0723(02)&model=guichett)

Agreement concluded by the Council of the European Union and the Republic of Iceland and the Kingdom of Norway concerning the latter's association with the implementation, application and development of the Schengen acquis - Final Act

Official Journal L 176 10.07.1999 p.36

Adopted by 31999D0439 (OJ L 176 10.07.1999 p.35)

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=21999A0710\(02\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=21999A0710(02)&model=guichett)

Agreement concluded by the Council of the European Union and the Republic of Iceland and the Kingdom of Norway on the establishment of rights and obligations between Ireland and the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, on the one hand, and the Republic of Iceland and the Kingdom of Norway, on the other, in areas of the Schengen acquis which apply to these States

Official Journal L 015 20.01.2000 p.2

[http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=22000A0120\(01\)&model=guichett](http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=22000A0120(01)&model=guichett)

Adopted by 32000D0029 (OJ L 015 20.01.2000 p.1)

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=32000D0029&model=guichett

Council Decision of 28 September 2000 establishing a procedure for amending Articles 40(4) and (5), 41(7) and 65(2) of the Convention implementing the Schengen Agreement of 14 June 1985 on the gradual abolition of checks at common borders

Official Journal L 248 03.10.2000 p.1

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=32000D0586&model=guichett

Nõukogu otsus, 28. september 2000, millega kehtestatakse menetlus ühispiiridel kontrolli järkjärgulise kaotamise kohta sõlmitud 14. juuni 1985. aasta Schengeni lepingu rakenduskonventsiooni artikli 40 lõigete 4 ja 5, artikli 41 lõike 7 ja artikli 65 lõike 2 muutmiseks (2000/586/JSK)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T71085&keel=et&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=T&query=September+2000+establishing+a+procedure+for+amending+Articles+40%284%29>

2000/777/EC: Council Decision of 1 December 2000 on the application of the Schengen acquis in Denmark, Finland and Sweden, and in Iceland and Norway - Declarations

Official Journal L 309 09.12.2000 p.24

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=32000D0777&model=guichett

Nõukogu otsus, 1. detsember 2000, Schengeni acquis' kohaldamise kohta Taanis, Soomes ja Rootsis ning Islandil ja Norras (2000/777/EÜ)

<http://www.legaltext.ee/et/andmebaas/tekst.asp?loc=text&dok=T70885&keel=et&pg=1&ptyyp=RT&tyyp=T&query=The+Schengen+acquis>

2003/330/EC: Council Decision of 19 December 2002 on declassifying the Schengen consultation network (technical specifications)

Official Journal L 116 13.05.2003 p.22

http://europa.eu.int/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=32003D0330&model=guichett